

A bajai Bereczki Máté Szakképző Iskola pedagógiai programja

Baja 2008

BEVEZETŐ

Az iskola ünnepélyes megnyitására 1904. február 24-én került sor, a várostól e célra kapott 46 kh-on. Az iskola céljaira szükséges földterületet Baja város közössége közgyűjtési határozattal adta az iskola céljaira. 1901-1903-ig készült el az iskola, az iroda és internátus, illetve az intézet vezetőjének lakása. Az iskola képzési szerkezete az elmúlt egy évszázad alatt sokszor változott, de alapvető célja a magas fokú elméleti és gyakorlati tudással rendelkező szakemberek képzése, fennállása óta megmaradt.

Tartalomjegyzék

Bevezető	1
1. Nevelési program:	4
1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	4
1.1.1. Pedagógiai alapelvek	4
1.1.2. Céljai, feladatai	5
1.1.3. Feladatok	6
1.1.4. Eszközök, eljárások	8
1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	10
1.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	12
1.4. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	15
1.5. A tehetség és képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	16
1.6. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	18
1.7. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	19
1.8. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	20
1.9. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	21
1.10. A szülő, tanuló és pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei	23
1.11. Az esélyegyenlőség biztosítása iskolánkban	25
1.11.1. Általános célkitűzések a Bereczki Máté Szakképző Iskolában	25
1.11.2. Az Integrációs Pedagógiai Rendszer személyi és egyéb feltételeinek vizsgálata	25
1.12. Az iskolába való felvétel rendje	30
1.12.1. Felvétel a 9. évfolyamra	30
1.12.2. Felvétel Szakképző évfolyamra	30
2. Az iskola helyi tanterve	31
2.1. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámai, az előírt tananyag és követelmények	31
ÓRATERVEK	33
2.2. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	46
2.3. A magasabb évfolyamba kerülés feltételei	47
2.4. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményeit és formái, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei, továbbá a tanuló teljesítménye, magatartása és szorgalma értékelésének formája	47
2.5. Moduláris oktatás	53
2.6. A középszintű érettségi vizsga témakörei	53
3. Szakmai program	54
3.1. Kertész szakmai program	55
3.2. Gépész szakmai program	62
3.3. Élelmiszeripari szakmai program	64
3.4. Rendvédelmi pályára előkészítő középiskolai rendvédelmi szakmai képzés	66
3.5. Sportszakmai program	66
Sportiskolai képzés	74
4. Egészségnevelési program	130
5. Környezeti nevelési program	150
5.1. Alapok	150
5.1.1. Törvényi háttér	150
5.1.2. Helyzetkép	151
5.1.3. Erőforrások	152
5.2. Alapelvek, célok	154
5.2.1. Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok	154
5.2.2. Konkrét célok és feladatok	155
5.3. Tanulásszervezési és tartalmi keretek	155
5.3.1. Tanórai keretek	155
5.3.2. Tanórán kívüli lehetőségek	156
5.4. Módszerek	156
5.5. Taneszközök	157
5.6. Az iskolai környezet	157
5.7. Kommunikáció	158
5.8. Minőségbiztosítás / minőségellenőrzés	159
5.9. Továbbképzések	160
5.10. Hagyományok	161

6. A pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések.....	164
6.1. A pedagógiai program érvényességi ideje	164
6.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata	164
6.3. A pedagógiai program módosítása	164
6.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala	164
6.5. A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása	165

1. NEVELÉSI PROGRAM:

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1. Pedagógiai alapelvek

Komplexitás elve — a biológiai, a fiziológiai, a pszichológiai és a társadalmi törvényszerűségek folyamatos figyelembe vétele és összehangolása a nevelés-oktatás során.

Egyenrangúság elve — a nevelés-oktatás két alapvető tényezője, a pedagógus és a növendék egyenrangú félként vesz részt a nevelés-oktatás folyamatában. A tanuló a nevelés-oktatásnak nem tárgya, hanem alanya.

A pedagógus vezető szerepe — az egyenrangúság elvével összhangban a pedagógusnak vezető szerepe van a pedagógiai légkör kialakításában, a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában, tevékenységének megszervezésében, személyiségük fejlődésének támogatásában.

Életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételének elve — a tanuló fejlődésének a maga fejlettségi szintjéhez történő igazítása.

A különböző közösségekhez tartozás elve — a tanulók mindig szűkebb (család, osztály, iskola) és tágabb (környezet, társadalom) közösség tagjai. A nevelés-oktatás az emberi viszonyokban gazdag közösségek hatásrendszerén át, a közösségekben, a közösségek életének, céljainak, érdekeinek figyelembevételével, a közösség aktív részvételével történik. A közösségek biztosítanak terepet — a pedagógus vezető, irányító, kezdeményező szerepe mellett — a tanulók önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához.

A tapasztalatszerzés elve — lehetőség teremtése a nevelés-oktatás folyamatában a tanulók számára a saját tapasztalatok megszerzésére, megértésére, általánosítására.

A külső hatások elve — mindazon tapasztalatokra, információkra, ismeretekre történő támaszkodás, amelyeket a tanulók az iskolán kívül, mindennapi életükben szereznek be.

A bizalom elve — bizalom, megértés, tisztelet a tanuló személyisége iránt, törekvés a személyes kapcsolatok kialakítására.

A következetesség elve — igényesség, határozott követelmények támasztása a tanulókkal szemben, egyúttal lehetőség nyújtása a tanuló önállóságának, kezdeményezőképességének, kreativitásának kibontakoztatására.

A nevelés ellentmondásosságának elve — a nevelés ellentmondásos folyamat, amelyben egyszerre vannak jelen pozitív és negatív tapasztalatok, igények, hajlamok, képességek és lehetőségek; a szabadság és a kényszer mozzanata; a közösség és az egyén érdekeinek ellentmondása.

A motiváció elve — a tanulók érdeklődésének felkeltése.

A koncentráció elve — adott tantárgy, műveltségi terület tanítása során alkalmazkodás és építés a korábban, illetve más tantárgyból elsajátított tudásra.

A szemléletesség elve — a befogadást, az elsajátítást előtérbe helyező tanulásszervezési és módszertani eljárások alkalmazása.

Az aktivizálás elve — a tanulói aktivitás kiváltása.

A visszajelzés elve — folyamatos visszajelzés a tanulói teljesítményekről, ezek változásáról, javításuk akadályairól.

Az egységes alapokra épülő differenciálás elve- tanulói teljesítményértékelésre épülő egyéni és kiscsoportos fejlesztés.

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elve- a tanulásmódszereinek tanítása az egyéni képességek alapján. A tanulási készségek feltárása, a tanulói személyiségek megismerése. Önmagukhoz és másokhoz viszonyított teljesítménye. Egyénre szabott tanulási követelmények és eljárások

A kompetencia-alapú fejlesztés alapelvei:

- *Kommunikáció központúság,*
- *Tevékenység-centrikusság,*
- *Rendszeresség,*
- *Differenciáltság,*
- *Partnerség,*
- *Kutatás-szemlélet*

A hátrányos megkülönböztetés tilalma minden dolgozóra és iskolahasználóra vonatkozik.

A Bereczki Máté Szakképző Iskola világnézetileg semleges.

1.1.2. Céljai, feladatai

1. Pedagógiai célok

- a beiskolázott tanulók érettségi bizonyítványhoz vagy szakképesítéshez juttatása
- a tanuló képességeinek és érdeklődésének megfelelő végzettség (vagy végzettségek) megszerzésére való felkészítés
- a tanuló megszerezhesse azokat az ismereteket, amelyek elősegítik a munkaerőpiacon való jobb érvényesülés lehetőségét (vállalkozói ismeretek, idegen nyelv, informatika)
- a tehetséges tanulók felkészítése versenyekre, felsőfokú tanulmányok megkezdésére
- olyan szakmai alapokat kapjon a tanuló, amelyek birtokában képessé válhat az új technológiák alkalmazására, a felnőttképzésbe való eredményes bekapcsolódásra (átképzés, tanfolyam stb.)
- a tanulók ismerjék meg a demokratikus társadalom értékeit, az állampolgári jogokat és kötelességeket
- *alakítsuk ki a tanulóknak az életben át tartó tanulás képességét.*
- *az iskola ruházza fel alkalmazható tudással tanulóit.*
- *alakuljon ki a tanulóknak az eredményes viselkedési minták elsajátításával a társas környezetben való eligazodás.*

Kiemelt-keresztntantéri feladatok: énkép, önismeret; hon- és népismeret; európai azonosságtudat-egyetemes kultúra; aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, gazdasági nevelés, környezettudatosságra nevelés; a tanulás tanítása, testi és lelki egészség; felkészülés a felnőtt szerepre.

A felsorolt célokat az iskola akkor tudja vállalni egyénre szabottan, ha a tanuló pozitív módon viszonyul a tanuláshoz és alkalmazkodik az intézmény munkarendjéhez.

- A szakemberektől elvárt emberi tulajdonságok kialakítása: munkafegyelem, megbízhatóság, felelősségtudat, önállóság, kreativitás, nyitottság, fogékonyság a változásokra, az önképzés igénye.
- Patriotizmus, egészséges nemzettudat kialakítása
- Az egyetemes emberi értékek megismertetése és tiszteletben tartására nevelés
- A másság elfogadására nevelés
- **Egészséges életmódra nevelés.**
- A harmonikus életvitelt megalapozó szokások kialakítása.
- Kommunikációs készségek kialakítása
- Az önismeret fejlesztése
- A mindennapi érintkezéssel kapcsolatos értékek kialakítása, kulturált viselkedési normák kialakítása.

1.1.3. Feladatok

Rövid távú feladatok (2007/08. tanév):

- A tanulók képességeinek és teljesítményeinek megismerése, előismereteinek pótlása.
- *A differenciált képességfejlesztés tervezése és beindítása. Rehabilitációs lehetőség az előző iskolai kudarcok kompenzálására.*
- A tanulói szokások megismerése; új, hatékony tanulástechnikák megtanítása az önálló ismeretszerzési képesség kialakítása érdekében.
- **A sportiskolai program beindítása.**
- *A kompetencia-alapú oktatás indítása és felmenő rendszerben való bevezetése .*
- Pályázatok figyelése és elkészítése.
- IMIP átdolgozása.
- A tanulók kulturális és szabadidős igényeinek megismerése.
- Szakmai továbbképzéseken, konferenciákon való részvétel biztosítása.
- A pedagógiai program megismertetése a partnerekkel.
- Belső szabályzók aktualizálása.
- Információs rendszer kiépítése.
- Kapcsolatok kialakítása és bővítése hasonló iskolákkal.
- A felnőttképzési program folytatása, új tanfolyamok indítása.
- A felsőfokú szakképesítésbe való bekapcsolódás előkészítése.
- Nyelvvizsgára való felkészítés.
- *A pedagógusok módszertani kultúrájának megújítása*
- *A hátrányos helyzetű tanulók Arany János programja*
- *Képesség-kibontakoztató felkészítés*

Középtávú feladatok (2/3 év)

- Pályaorientációs feladatok kiépítése.
- **A sportiskolai program kiterjesztése az összes évfolyamra.**
- **A sport normarendszerének, értékhordozó szerepének megismertetése.**
- Idegen nyelv oktatás feltételeinek javítása (kapcsolatok).
- Tiszta, rendez környezet iránti igény kialakítása.
- Drog és bűnmegelőzési program szervezése.
- Egészség megőrzésének, a környezet és természet védelmének tudatosítása.

- Pályázatokra történő felkészítés.
- Hagyományok kiépítése: közös színház, hangverseny, múzeum látogatás, sportprogramok, kirándulások szervezése.

Hosszú távú feladatok (3 éven túl)

- Informatikai készség területén két program alkalmazás szintű ismerete.
- Előkészítő a felsőfokú képzésbe való bekapcsolódáshoz.
- *A kompetencia-alapú oktatás kiterjesztése az iskola egészére.*
- Az élethosszig tartó tanulás igényének beépítése a tanulók értékrendjébe.

Kiemelt feladatok:

Kulcskompetenciák fejlesztése

- anyanyelvi kommunikáció,
- idegen nyelvi kommunikáció,
- matematikai kompetencia,
- természettudományos kompetencia,
- digitális kompetencia,
- a hatékony, önálló tanulás,
- szociális és állampolgári kompetencia,
- kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia,
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Minden kompetencia területen fejlesztendő:

- *tanítás - tanulás aktív résztvevőjévé váljon a tanuló*
- *önálló, problémamegoldó képesség kialakítása mind elméleti órákon, mind a gyakorlati képzés folyamán*
- *kritikus gondolkodás*
- *kreativitás,*
- *kezdeményezőképeség*
- *problémamegoldás,*
- *kockázatértékelés,*
- *döntéshozatal*
- *érzelmek kezelése*

Részfeladatok:

Kreatív gondolkodásra nevelés

- *tanítás - tanulás aktív résztvevőjévé váljon a tanuló*
- *önálló, problémamegoldó képesség kialakítása mind elméleti órákon, mind a gyakorlati képzés folyamán*

Korszerű, sokoldalú általános műveltség biztosítása

- színvonalas anyanyelvi kultúra elsajátíttatása
- humán- és reálértékek átadása
- a kommunikációs készség fejlesztése-bővítése az info-kommunikációval
- különböző szintű számítástechnikai ismeretek elsajátíttatása

A környezettudat fejlesztése

- egészséges életmódra nevelés
- ökológiai szemlélet
- esztétikus környezet

A versenysport és az élsport követelményrendszerének, normarendszerének fejlesztése

A "berezckis - tudat" kialakítása, fejlesztése

- az iskola múltjának megismerése
- hagyományaink ápolása

emlékünnepe Bereczki Máté születésének alkalmából (szeptember 22.)

A kompetencia-alapú oktatás fejlesztési feladatai:

- *Az élmény és az öröm hozzákapcsolása a tanulás folyamatához – az aktív részvétel lehetőségének biztosítása, valamint az egyéni érdeklődés és haladási ütem figyelembe vétele.*
- *Az önálló tanulási képesség kialakítása – az információszerzés és -rendszerezés teljes tanulási időszakot végig kísérő gyakorlása, valamint a birtokolt ismeretek egyre magasabb szinten történő integrálása.*
- *Az elvont iskolai tudáselemek következetes összekapcsolása a diákok napi tapasztalataival és az életkoruknak megfelelő gyakorlati feladatokkal.*
- *A megszerzett tudás hasznosságának megélése a felhasználás különböző szintű (közvetlen, analóg és kreatív) lehetőségeinek gyakorlása révén.*
- *Kommunikációs és kooperációt igénylő csoportos munkaformák beemelése az iskolai tanulási, probléma megoldási és alkotó folyamatokba.*

1.1.4. Eszközök, eljárások

A pedagógiai feladatok megvalósításának alapvető szinterei

- a tanítási órák,
- **„edzésóra” a kiemelt sportágaknak megfelelően,**
- a felzárkóztató tehetségfejlesztő foglalkozások,
- érettségire felkészítő foglalkozások,
- az iskolai rendezvények,
- **a DKSE sportági és tömegsport edzései,**
- közös iskolán kívüli programok.

módszerei:

- előadás,
- magyarázat,
- vita,
- tanulói kiselőadás,
- megbeszélés,
- szemléltetés,
- *projekt módszer,*
- *kooperatív technikák,*
- *szociális technikák.*
- *adaptív metodika*

munkaformái:

- frontális osztálymunka,

- *párban folyó tanulás, (tandem)*
- *csoportmunka*
- **mozaik módszer**
- **Forgószínpad**
- **Drámapedagógia**
- **Projekt**
- **Poszter**
- **Prezentáció**

A **frontális** tanításnak létjogosultsága van akkor, ha:

- homogén a tanulók előzetes tudása
- egységesen fontos az ismeret
- azonos algoritmusra építünk

2. A **differenciálás** = eltérések figyelembe vétele:

- előzetes tudás mértéke
- motiváltság szintje
- tanulási készenlét/ aktivitás
- tanulási tempó
- önállósági fok

3. A differenciálás **eljárásai**:

- **munka a feladatlapon**
- **munka a tankönyvvel**
- **munka a számítógépen**
- **előadás/beszámoló**
- **poszter**
- **portfólió**
- **prezentáció**

4. A pedagógus és a tanuló együttműködésén alapuló differenciálás:

- **munka a feladatlapon**
- **szövegfeldolgozás**
- **kísérlet**
- **demonstráció**
- **beszélgetés**
- **kutatás**

5. Tanórán kívüli foglalkozásokhoz:

- **projektoktatás**
- **erdei iskola**
- **múzeumi foglalkozás**
- **könyvtári foglalkozás**
- **művészei előadáshoz, kiállításához kapcsolódó foglalkozás**

Előnyök:

- **A tanulók szociális kompetenciája nő**
- **A párhuzamosság növeli az interakciókat**
- **Javul az önállóság**
- **A sikeres megoldások száma nő**
- **A tanulási kedv erősödik**
- **Javul a tanulási hatékonyság**

A nevelés-oktatás feladatainak **aktuális eljárásrendjét** a tanév munkarendjében határozzuk meg.

Az iskola sikeresen pályázott a HEFOP 3.1.3. „Felkészítés a kompetencia -alapú oktatásra” című programfejlesztésre.

*Az intézmény bevezette a HEFOP 3.1.3. „Felkészítés a kompetenci -alapú oktatásra” című programot. Ennek célja a kompetencia alapú oktatás elterjesztése közoktatásunkban. A kompetencia ebben a felfogásban az **ismeretek**, ezek **alkalmazási képessége** és az alkalmazáshoz szükséges megfelelő motivációt biztosító **attitűdök összessége**. Kompetencia alapú oktatáson a képességek, készségek fejlesztését, az alkalmazásképes tudást középpontba helyező oktatást értjük, mely lehetővé teszi, hogy a külön-külön fejlesztett kompetenciák szervesüljenek, és alkalmazásuk életszerű keretet, értelmet nyerjen a gyerekek számára. Ennek egyik elengedhetetlen feltétele a **pedagógiai módszertani kultúra megújítása**, melynek lehetséges eszköze a problémaközpontú tanítás, vagy a cselekvésből kiinduló gondolkodásra nevelés, a felfedezettő tanítás-tanulás, a megértésen és tevékenységen alapuló fejlesztés.*

Szükséges, hogy a gyermekek életkoruknak és életritmusuknak megfelelően jussanak ismeretekhez az eltéréseket figyelembe vevő pedagógiai módszerek alkalmazásával. Az egyéni különbségekhez szakszerűen alkalmazkodó, a személyre szabott fejlesztést eredményesen megoldani képes pedagógiai gyakorlat széles körű meghonosítására fel kell készíteni a pedagógusokat. A megfelelő képzések, felkészítés után hozzá kell juttatni a pedagógusokat, intézményeket az újszerű, kompetencia alapú oktatási programcsomagokban és kapcsolódó digitális tartalmakban megjelenő teljes pedagógiai eszközrendszerhez

Az iskolai oktatásszervezés egyes speciális feladatai

- **Az angol nyelvre történő felkészítés**
- **Képesség kibontakoztató felkészítés**
- **A Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Programja**
- **Közoktatási típusú sportiskolai nevelés**
- **A kompetencia fejlesztés programja**

1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztésben kiemelt szerepet kap:

- az önismeret fejlesztése,
- a kezdeményező és vállalkozó készségek,
- a felelős társadalmi magatartás kialakítására,
- az állampolgári szerepre történő felkészítés.

A tanulók személyiségének alakításához a diákok megismerése szükséges.

Ezen feladatok megoldásához a; műveltség; a cselekvőkészség; jogi tudatosság; a vezetés; a kooperáció; a csoporttag szerepének vállalása, különböző társadalmi szerepek elsajátítása szükséges.

- Kötelező és választható tanórák keretében végzett személyiségfejlesztő tevékenységek:

- *csoportdinamika fejlesztése*
- *ön- és társismeret fejlesztése*
- *kooperáció honosítása*

- Edzésóra keretében:

- **a sport személyiségformáló hatásainak hasznosítása (akarat és kitartás erősítése, csapatmunkára szoktatás, a végzett tevékenység iránti alázat, becsület, fair play, stb.)**
- A szakkör, érdeklődési kör, diák-sportegyesület keretében végzett személyiségfejlesztő tevékenységek:
 - csoportdinamika fejlesztése
 - ön- és társismeret fejlesztése
 - *kooperáció honosítása*
 - **a „sportolói szellem” kialakítása, fair play**
- Versenyeken, bajnokságok keretében végzett személyiségfejlesztő tevékenységek:
 - csoportdinamika fejlesztése
 - ön- és társismeret fejlesztése
 - *kooperáció honosítása*
 - **fair play-**
- A tanórán kívüli foglalkozások szervezésére fordítható időkeret meghatározásának elvei:
 - a tanórán kívüli foglalkozásra fordítható időkeretet a fenntartó határozza meg minden költségvetési évben. A rendelkezésre álló időkeretet a munkaközösségek egymás között felosztják és ezt az éves munkatervükben rögzítik. Az időkeretből mindenképp biztosítani kell az érettségi tantárgyakból a felzárkóztató korrepetálást, a hagyományos tanulmányi versenyekre való felkészítést (OKTV, szakiskolások közismereti tanulmányi versenye, SZKTV, Kitaibel Pál biológia verseny, rendvédelmi versenyek, szakmai versenyek, stb.). A mindennapos testedzést a DKSE biztosítja az iskolával kötött megállapodás szerint.

A felsorolt céljainkhoz és alapfeladatainkhoz a jelen programban sikerkritériumokat az alábbi területeken rendelünk:

- továbbtanulásra való felkészítés,
- sikeres érettségi vizsga,
- idegen nyelv oktatásának fejlesztése,
- kommunikációs és önálló ismeretszerzési képességek fejlesztése,
- informatikai kultúra kialakítása,
- **a versenysport-élsport követelményeire való felkészítés (mentális és kondicionális értelemben is).**

A **sikerkritériumok** az iskolai IMIP-ben megtalálhatók és 2007. tavaszáig ki lesznek egészítve.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

- *A tanulók önismeretének fejlesztése – a korábbi iskolai kudarcok kompenzálása.*
- *A tanulók együttműködési készségeinek fejlesztése.*
- Felelősségérzet fokozása, az akarat edzése.
- Egészséges életvitel igényének fokozása.
- Tanulási képességek (kialakítása) fejlesztése.
- *A tanulók képességeinek fejlesztése a kompetencia modulokban.*
- Az egészséges, együttműködésre is képes versenyszellem kialakítása.
- *Problémamegoldó gondolkodás, kreatív fejlesztése (kognitív képességek fejlesztése).*
- *Az erkölcsi ismeretek*

- *A családi és közösségi kapcsolatok elmélyítését támogató fejlesztési feladatok és azok részét képező ismeretek*
- *Előítételek felismerésére, tudatosítására való képesség*
- *Testi-lelki egészség megőrzésére történő felkészítés*
- *Bűnmegelőzés*
- *Drogprevenció*
- *Fogyasztóvédelmi nevelés*

Színterei: tanítási óra, projektek önálló (csoportos) feldolgozása

Sikerkritériumok:

- Ha a tanuló önmagáról alkotott véleménye az oktatási folyamat során közelebb kerül az osztályközösség véleményéhez.
- Ha önkéntesen alakulnak egymást segítő csoportok, párok.
- A rendszerből kieső tanulók száma nem éri el az 5 %-ot (iskolai szinten).
- *Ha önálló ismeretszerzésre a tanulók szakiskolában 20 %-a képes, középiskolában 60 %-a képes.*
- Ha a társadalmi értékrendnek megfelelő kommunikációs normák működnek a tanulók 80 %-ával (udvariasság, illem, egészséges verseny).
- Ha a tanulmányi eredmények nem csökkennek.

ellenőrzés **módszere:** statisztikai dokumentumelemzés, interjú
ideje: tanév végén
felelőse: osztályfőnökök

1.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

Fejlesztenünk kell tanulóink:

- *Az erkölcsi ismereteit,*
- *A családi és közösségi kapcsolatok elmélyítését,*
- *Előítételek felismerésére, tudatosítására való képességét,*
- *Testi-lelki egészség megőrzését*
- *Bűnmegelőzést*
- *Drogprevenciót*
- *Fogyasztóvédelmi nevelést*
- *kommunikációs kultúráját, -IKT*
- *a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránti elfogadó és segítőkész magatartást.*

A közösségi nevelés fő színtere az osztályközösség és a diákönkormányzat.

Az osztályközösség csoporttá válásának kapcsán az osztályfőnök feladata:

- információk gyűjtése a leendő osztályról (jelentkezési lapok, beiratkozásokon részvétel)
- az iskola és a saját elvárásainak ismertetése
- a tanév programjának és az osztályt tanító tanároknak a bemutatása
- házirend és a balesetvédelmi szabályok ismertetése

- szülői értekezlet, ahol személyes kontaktus az osztályfőnök és a szülők között, egymás iránti elvárások megismerése
- az induláskor kialakuló konfliktushelyzetek megoldása (rendszeres kommunikáció, állandó tájékoztatás, a folyamatokba történő beavatkozás, megbízások adása)
- minél több tanórán kívüli együttlét megteremtése (közös osztálydísztítés, a város nevezetességeinek közös megtekintése, kirándulás, túrázás, gólyabál, osztály klubdelután)
- osztályfőnöki órákon többféle módszer alkalmazása a közösségépítésben (pl. viták, beszélgetések a tanmenetben meghatározott témákról; videofilmek megtekintése és megbeszélése; aktuális konfliktusok, események megbeszélése; szituációs játékok adott témában, azok elemzése, értékelése; kérdőívek megoldása, elemzése).

A közösségi nevelés nélkülözhetetlen velejárója a **diákvezetők nevelése**, munkájuk segítése. Fontos annak szem előtt tartása, hogy a fiatalok a munkán keresztül nevelődnek. A diákönkormányzat a diákság kollektív érdekérvényesítési szervezete.

Az ünnepélyeken, megemlékezéseken, hagyományápolás keretében végzendő közösségfejlesztő tevékenység a szabadidő-szervező munkájában:
színházlátogatás, kirándulások, szakmai utak, szakmai gyakorlatok

Közösségfejlesztés színtere: tanítási óra, csoportmunka, tanórán kívüli tevékenységek

Szervezett diákképviselő **formái:**

- demokratikus iskolai élet szervezése,
- diákképviselő működtetése (SZMSZ) szerint,
- iskolai rendezvények, versenyek szervezése

A NAT közös követelményeiből adódóan

Hon és népismereti nevelés megvalósítása:

- iskolai megemlékezések,
- közös kirándulások történelmi emlékhelyekre,
- múzeumlátogatás – műalkotások, történelmi emlékek,
- színházlátogatás – irodalmi, zenei, film élmények,
- pályázatok.

Kapcsolódás Európához, és a nagyvilághoz

- Külkapcsolatok, partnerkapcsolatok kialakítása.
- Internet használat.
- Pályázatok, vetélkedők.
- Idegen nyelvű kommunikációs helyzetek megteremtése.

Környezeti nevelés

- Az elmélet és a gyakorlat ütköztetése.
- A természet és környezetvédelmi szemlélet környezettudatos magatartásforma tudatosítása.
- Az iskola, család, település környezetének rendben tartása.
- Minden osztály évente egyszer tanulmányi kiránduláson vehet részt, melyre 1 munkanapot fordíthat.
- Minden osztály köteles az iskola területein, az iskola érdekében meghatározott munkákat elvégezni, mely miatt nem sérülhet a tantervi követelmények teljesítése.

- Minden tanuló az írásbeli érettségi alatti egyik tanítás nélküli munkanapon előre meghatározott program szerint 1 napot az intézmény valamely telephelyén az iskola érdekében tevékenykedni.

Testi nevelés

- A testmozgás iránti igény felkeltése.
- **A sport, a testmozgás választható értékke fejlesztése.**
- **Az élsport megalapozása, fizikai és mentális értelemben.**
- Egészséges életmódra nevelés.
- A betegségek megelőzésének módjainak megismertetése.
- A harmonikus élet értéként való tisztelete.

Kommunikációs kultúra fejlesztése

- Az önálló ismeretszerzés képességének alkalmazása a felkészülésben.
- Vélemények, érvek kifejtése, értelmezése és megvédése a tanórán.
- Szóbeli beszámolók, vizsgák lehetőségének növelése.

Testi, lelki egészségre nevelés

- Egészséges életmódra nevelés **(a testmozgás, sport preventív szerepének tudatosítása)**
- Drog, alkohol, dohányzás **és a dopping** következményei és hatásai
- *Konfliktuskezelő technikák megismertetése.*

Hagyományteremtés

Az iskolai hagyományok megteremtésénél figyelembe kell venniük a tanulók korlátozott szabadidejét, a hagyományos diákrendezvények igényét és a település hagyományait:

Minden tanévben rendezünk:

- gólyabálat,
- szüreti bálát,
- szalagavató bálát,
- karácsonyi ünnepséget,
- Vince napot,
- diáknapot, **diákolimpiát**
- **különböző sportrendezvényeket (Mikulás kupa, Bereczkis kupa, stb.)**

Ötévenként ünnepeljük az iskola alapításának évfordulóját.

Tanulás

- *Hatékony tanulási módszerek, technikák tanítása.*
 - Tantárgyi sajátosságok megismerése a tanulási folyamatban.
 - Az előismeretekre épített *egymástól tanulás tanítása.*
 - *Egyéni – páros – csoportos tanulási eljárások bevezetése a gyakorlatban.*
- A digitális információhordozók felhasználása a tanulási folyamatban.*

Pályaorientáció:

- A tanulók igénye alapján pályaismertető szervezése.
- Pályaalkalmassági és pályaismereti vizsgálatok lehetőségeinek megismertetése a tanulókkal.

Sikerkritériumok

- ha diákönkormányzat működik
- ha a diákönkormányzat legalább egy iskolai rendezvényt szervez évente
- ha kulturális rendezvényeket (1-2) közösen látogatják
- ha egy partnerkapcsolat elindul
- ha a világhálót használni tudják (70%)
- ha környezetében (iskola) igényli a rendet (60%)
- ha képes kulturáltan vitatkozni (30%)
- ha képes önálló beszámolót tartani szakiskolában: 20%,
középiskolában: 60%.
- ha megveti a drogot (70%), a mértéktelen alkoholfogyasztást (60%) és a dohányzást (50 %)
- **ha a tiszta, doppingmentes játékot, versengést részesíti előnyben**
- ha konfliktusait kulturált módon oldja meg (40 %)
- *ha képes kooperatív módon tanulni a programban részt vevő diákok közül 60%*
- *ha használja a digitális információhordozókat (70 %)*

ellenőrzés

módszere: tanulói kérdőív, dokumentumelemzés

ideje: tanév végén

felelőse: osztályfőnökök

1.4. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Az iskola – funkcióiból adódóan – lehetőséget biztosít arra, hogy a már nem tanköteles korú fiatal felnőttek is tudásukat pótolják.

A deviáns problémák elmélyülésének megelőzésére az alábbi tevékenységeket fogadjuk el:

- egyéni bánásmód, türelem a nevelők részéről;
- az osztályközösségek pozitív példája;
- a közösség szerepének igénybe vétele
- önismeret fejlesztése;
- önképzés támogatása, irányítása;
- **a sport konfliktusmegoldó; -megelőző; -áthidaló szerepe;**
- *egymás segítése, együttérzés képességének növelése;*
- szakemberek igénybe vétele – kapcsolatfelvétel;
- egyéni tanulási stratégiák kialakítása a sikeres teljesítmények érdekében,
- *viselkedéskultúra, az együttélés szabályainak elsajátítása a közösség által, példával, ráhatással;*
- apró önálló teljesítmények figyelembe vétele, sajátos motivációs bázis működtetése. Kapcsolattartás a városi kollégiumokkal, amelyekben diákjaink vannak elhelyezve.
- Kollégiumi szülői értekezleteken való részvétel.
- 9. évfolyamos tanulóink beilleszkedését elősegítendő gólyabálat, „berezkissé” avatást rendezünk.
- Igény szerint tanulószobát szervezünk.

- A problémás gyerekeknel alkalmazzuk az egyéni beszélgetés módszerét, osztályfőnökkel, iskolavezetőség tagjaival, valamint a diákönkormányzat képviselőivel.
- A 9. évfolyamosok számára szeptember elején szülői értekezletet és fogadó órát tartunk.
- A 9. évfolyam osztályfőnökei a beilleszkedési nehézségekkel küszködő gyermekeknel felveszik a kapcsolatot a gyermek- és ifjúságvédő tanárokkal, nevelési tanácsadóval.
- Anyagi nehézségekkel küzdő tanulóinkon segít a Bereczki Máté Szakképző Iskola Alapítványa
 - a tankönyvtámogatás
 - kedvezményes menzatérítés.
- Baja város megismerését városlátogatással segítjük.
- A 9. év elején osztály-diákbizottságokat hozunk létre.

Beilleszkedési, magatartási rendellenesség feltételezése esetén nevelési tanácsadó segítségét kérjük. Magántanulók esetén a Kt. 120. § 1. bekezdése szerint járunk el.

A teljesítés kritériumai

- ha a tanuló csoportokban csökken a peremhelyzetű diákok száma;
- ha a deviancia mértéke csökken;
- ha a tanulók sikeresen teljesítik a követelményeket az évközi-, év végi beszámolókon 80 %.

1.5. A tehetség és képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Számunkra a tehetség: olyan fajta kombinatív készség, olyan komplex képesség, amely a kreativitáshoz szükséges. A szakmai tudás, a kreativitás és az életszerű szemlélet együttesen fejezik ki a tehetséget.

- Feladatunk minél több alkotási és megmérettetési lehetőség biztosítása az érdeklődő tanulók számára. Városi, megyei és országos szintű közismereti versenyekre készítjük fel és nevezzük be tanulóinkat.
- Fakultációk, szakmai szakkörök indításával bővítjük a szakmai oktatás lehetőségeit: virágkötő, személy- és vagyonőr, növény- és méregraktár kezelő, mezőgazdasági vontató-vezető, ECDL vizsga (igény szerint 70 szakmából választhatnak).
- A sportban tehetségesekről sem feledkezünk meg. Diáksport Egyesületünk több szakosztállyal működik. A hét minden napján biztosítjuk a sportolás, mozgás lehetőségét. A DKSE szakosztályai a következők: atlétika, röplabda, kispályás labdarúgás, kézilabda, kosárlabda. A testnevelés és a sport terén tehetséges diákok fejlődését integrálva, emelt óraszámú testneveléssel, sportági felkészítéssel, **a közoktatási típusú sportiskola tantervének és órakeretének megfelelő sportági képzéssel** segítjük. A testnevelés tagozatos, illetve a sportiskolai képzésben részt vevő vidéki diákok kollégiumi elhelyezését biztosítjuk. A kiemelkedő, válogatott szintű sportolókat, saját kérése alapján magántanulói státuszban segítjük tanulmányi kötelezettségük teljesítésében.
- 11. évfolyamtól informatikai számítástechnika fakultációs órakeretet biztosítunk.
- A második idegen nyelv igény szerinti oktatására is lehetőséget biztosítunk.

- Az érdeklődési körnek megfelelően szakmai tantárgyakból is lehetőséget nyújtunk új ismeretek szerzésére.
- 11. évfolyamtól tantárgyválasztási lehetőséget biztosítunk a helyi tantervben szabályozott módon.
- Lehetőséget biztosítunk nyelvvizsgára való előkészítésre.
- Emelt óraszámban oktatjuk az idegen nyelvet, informatikát, magyar nyelv és irodalmat, matematikát, valamint a történelmet.
- A rendvédelmi és testnevelés tagozatos tanulóknak emelt számú testnevelés órát biztosítunk.
- Biztosítjuk a fakultációs órák terhére szervezett képzés keretében a számítógép-kezelői vizsgára való felkészülést.
- Az alapképesítésen túl a szőlő- és gyümölcstermelő, virágkötő, ív- és lánghegesztő szakmai képesítés megszerzését is lehetővé tesszük.
- Rendvédelmi szakos tanulóink számára az érettségit követően lehetővé tesszük a személy- és vagyonőr végzettség megszerzését.
- Folyamatos versenyfelkészítés történik a Kitaibel Pál, Porpáczy Aladár, az SZKTV-re és egyéb szakmai versenyekre.
- Igény szerint versenyfelkészítést szervezünk közismereti tantárgyakból is.
- A DKSE keretében biztosítjuk tanulóinknak, hogy különböző sportágakban tehetségüket kibontakoztathassák és versenyeken is részt vehessenek.
- Iskolai könyvtár lehetőségeinek kihasználása.
- Diákjaink pályázatokon való elindítása.
- A pályaválasztást elősegítendő, meghívjuk a szakirányú felsőoktatási intézmények képviselőit.
- A szakmában történő elhelyezkedés érdekében a környék termelő üzemével is mélyebb kapcsolatot kívánunk kiépíteni.
- A belső átjárhatóság biztosítása.
- A Kt. által meghatározott órakeretet felhasználva biztosítjuk a tehetség kibontakozását.

Feladataink:

- a tanulók előismereteinek feltérképezése után a pedagógiai tervezésbe épül be a differenciált fejlesztés;
- a tehetséges tanulók egyéni és csoportos fejlesztésének tevékenységei:
 - *önálló és csoportos projektekkel,*
 - pályázatok írásával,
 - kiselőadások tartásával,
 - a diákönkormányzat által hirdetett versenyeken való megmérettetésen.
 - megyei, regionális és országos versenyeken

Tervezett foglalkozások:

- Érettségi felkészítők szervezése.
- Nyelvvizsga előkészítők szervezése.

A tanulók jelentkezése érdekében az iskola igazgatója minden év április 15-ig közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, a felkészítés szintjéről és kondícióiról, amelyekből a tanuló választhat.

A tanuló május 20-áig adhatja le a választással kapcsolatos döntését (kerettantervi r.)

1.6. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermekvédelem terén fontos a segítő, a másságot elfogadó szemlélet kialakítása.

Az egész nevelőtestület feladata:

- a hátrányos és veszélyeztetett tanulók megismerése
- a veszélyeztető körülmények feltárásában, megelőzésben és megszüntetésben való közreműködés
- a tanulókat és szüleiket tájékoztatni a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős személyéről és arról, hogy hol kereshetik fel őt.

Az osztályfőnök feladata:

- A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős a pedagógusoktól, szülőktől vagy tanulóktól szerzett információi alapján felveszi a kapcsolatot a veszélyeztetett tanulóval, illetve szüleivel.
- Ha pedagógiai eszközökkel nem szüntethető meg a tanuló veszélyeztetettsége, illetve, ha a gyermek bántalmazása vélelmezhető, értesíti a gyermekjóléti szolgálatot. Az ügyel kapcsolatos esetmegbeszéléseken együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata:

Közzétegye az iskolában: kihez és mikor fordulhatnak a tanulók, vagy szüleik a problémáikkal.

Kiemelt feladatunk a kábítószer fogyasztásra utaló jelek felismerése, a drogfogyasztó tanulók kiszűrése, de mindenekelőtt a drogprevenció.

E feladatok megoldása során alkalmazott módszereink:

- beszélgetéssel, tanácsadással, okos együttérzéssel segíteni a tanulót a problémája megoldásában, a nehézségek leküzdésében
- tájékoztató előadások szervezése (szakemberek meghívása osztályfőnöki órára)
- kortárs csoportoknak tartandó előadások megtartására felkészítő tanfolyamok szervezése (dohányzás, drog témakörökben)
- önértékelés, önfejlesztés képességének kialakítása
- a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézséggel küzdő tanulók megsegítése érdekében a Nevelési Tanácsadó, a Családsegítő Központ és mentálhigiénés szakember szakmai segítségét is igénybe vesszük. Kérjük a tanulók problémáinak speciális eszközökkel történő feltárását, pszichológiai-pedagógiai státuszának tisztázását. Ennek alapján az egyéni bánásmódra vonatkozó tanácsokat beépítjük a mindennapi nevelő-oktató munkába.
- Szükség esetén a tanuló gondozásba vételét javasoljuk.

Anyagi támogatás rászorultság esetén rendkívüli alkalmakkor, tanulmányi kirándulások, év végi szociális juttatás).

Legfontosabb célunk a prevenció, melyet az alábbi feladatok végzésével kívánunk biztosítani:

- megértetni a tanulókkal a káros szenvedélyek negatív hatásait;
- megelőzni a sorozatos kudarcokat, az egyéni megrázkódtatásokat, a devianciát;
- önértékelés, önfejlesztés képességének kialakítása;
- a szociális-kulturális hátrányok mérséklése érdekében közvetett segítségnyújtás felvállalása

Módszerek:

- tájékoztatás – a szociális intézmények lehetőségeiről, feladatairól,
- szakemberhez irányítás (gyermekjóléti szolgálat, családsegítő központ, stb.);
- egészséges életvitel népszerűsítése;

Tevékenységek

- Szociális hátrányokkal küzdő fiatalok problémáinak megismerése
- Felzárkóztató, tehetséggondozó programok szervezése
- Drog-és bűnmegelőzési programok
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről.

Az iskola biztosítja tanulói számára, hogy drog- és alkohellelenez előadásokon vegyenek részt.

Veszélyeztetett helyzetű kiskorú gyerekek esetében az iskola kapcsolatot tart fenn (elsősorban az osztályfőnökön keresztül) segítő szakemberekkel (orvos, pszichológus), illetve nevelési tanácsadóval.

Az iskola a Ktv. szerinti módon **gyermek és ifjúságvédelmi feladatok** ellátására felelőst foglalkoztat. Az iskola ez irányú feladatait, kapcsolattartási formáit, tevékenységi körét a nevelő-testület által elfogadott SZMSZ és az iskola igazgatója által, a gyermek és ifjúságvédelmi felelős számára készített munkaköri leírás tartalmazza.

1.7. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Főként a szakiskolai képzésbe belépő tanulók esetén tapasztalható a tanulási kudarc. Már az általános iskolából úgy érkeznek, hogy alacsony az írás, olvasás, számolás készségük.

Minden tanuló örül a sikeres tanulásnak. Ha nincsenek sikerei, kialakít valamilyen önvédelmi mechanizmust. A sorozatos kudarchelyzet ellenállást vált ki belőle. Az ellenállás mögött nagyfokú frusztráció működik, amely minden kudarc esetén újratermelődik.

Segítenünk kell tehát abban, hogy átértékeljék önmagukat, sikereik legyenek a tanulásban, képesek legyenek valamilyen értelmes célt önmaguk elé tűzni. *Ezért döntöttünk a kompetencia alapú oktatásba való bekapcsolódás mellett.*

A 9. évfolyamon a közismereti képzésben elsődleges feladat az ismeretek rendszerezése, stabilizálása, *az alapkészségek fejlesztése, a motiváció.* A tanári magatartást az elfogadás és a tanulói személyiség tiszteletén alapuló segítség kell, hogy jellemezze.

Kiemelt feladataink:

- 9. évfolyam elején szintfelmérést szervezünk magyar nyelv és irodalomból, matematikából, idegen nyelvből.
- A gyenge képességű tanulóink számára a szülőkkel való egyeztetés alapján kötelező korrepetálást tartunk.

- Igény szerint tanulószobát működtetünk.
- Állandó könyvtárhasználattal is biztosítjuk a felzárkóztatást.
- *Az egyéni képességekhez alkalmazott tanórai tanulás és értékelés.*
- Nevelési tanácsadóval való kapcsolattartás folyamatos.
- Testnevelésből felmentett tanulóink esetében a gyógy-testnevelővel is tartjuk a kapcsolatot.
- Belső átjárhatóság biztosítása.
- Szülői értekezleteken a szaktanárok szaktanácsokkal látják el a szülőket.
- Rendszeres fogadó órák tartása.
- A tanulási kudarcnak kitett tanuló felzárkóztatása összhangban van és kapcsolódik a gyermek-és ifjúságvédelemmel.

Képesség kibontakoztató program bevezetése a halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű tanulók kiemelt fejlesztése érdekében

Feladatokat:

- Korrepetáló, felzárkóztató órát tervezünk minden 9. és 10. szakiskolai osztályunkban matematika, magyar nyelv és irodalom, valamint, idegen nyelv tantárgyakból.
- A szakiskolai kerettantervek közül az „A” változatot választottuk, mely hangsúlyozottan kívánja érvényesíteni a tanulói felzárkóztatást, a képességek fejlesztését, hogy a tanulók alkalmasak legyenek a szakképzésbe való bekapcsolódásra.
- A pályaorientáció tantárgy célja, hogy a tanulók saját életpályájuk megalapozásához ismereteket kapjanak mind önmagukról, mind a munkaerő-piaci környezetükről. E tantárgy és az osztályfőnöki óra keretén belül is foglalkozunk a tanulás tanításával is, a hatékony és eredményes tanulási módszerek bemutatásával.
- Önismereten alapuló egyéni tanulási módszerek kimunkálása, a tantárgyankénti *speciális tanulási technikák alkalmazásának megtanítása* a célunk és feladatunk.
- E sokféle segítség után is rossz eredményt elérő tanulóknál meg kell vizsgálni az iskolatípus vagy a szakmacsoport változtatásának lehetőségét, mert ez is oka lehet az eredménytelenségnek.
- *A kompetencia alapú oktatás megkezdését a szövegértés- és alkotás, a matematikai gondolkodás és az IKT „A” modul-, vagyis a tantárgy minden óráját- a programcsomag szerint tanítjuk. Ehhez járul az angol program, valamint a „B” modulok: Történelem (szövegértés és IKT), német- IKT modulokban.*

Felzárkóztató tevékenységek:

- Tanórán- egyéni és *kooperatív módszerekkel*, tanulásirányítással
- Tanórán kívüli lehetőségek: korrepetálás, egyéni fejlesztés.

1.8. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A tanulói gyenge teljesítmények mögött szociokulturális hátrányos helyzet, nevelési elhanyagoltság, ingerszegény környezet egyaránt és halmozottan is lehetnek.

A hátrányok enyhítése érdekében feladat:

- a tanulók minél korábbi megismerése, a hátrányokkal küzdők feltérképezése.
- szülői értekezleten, fogadóórán tájékoztatni kell a szülőket a szociális juttatások lehetőségeiről.
- helyi, regionális, országos támogatási lehetőségek ismertetése, a pályázás ösztönzése minden osztályfőnök feladata.

- amennyiben szükséges a gyermek és ifjúságvédelmi felelős bevonásával kapcsolatfelvétel a Családsegítő Központtal, illetve más szakszolgáltató intézménnyel.
- a tankönyvtámogatásra való jogosultság felmérése és érvényesítése.
- ha a családi környezet indokolja, az osztályfőnök javasolja és kezdeményezze a tanuló kollégiumi elhelyezését.
- közösségi megmozdulások, kirándulások térítési díjának kifizetéséhez hozzájárulást kérjen az osztályfőnök az Alapítványtól, tanulói szervezettől.

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek, tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

Az intézmény igazgatója köteles figyelembe venni a szociális helyzet alapján adható kedvezmények és ingyenes ellátások köréről szóló rendeletet. A szociális hátrányok feltérképezése, a problémák megismerése és kezelése a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal szorosan összefügg, azzal szerves egységet alkot.

1.9. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 7. melléklete határozza meg azokat a kötelező (minimális) eszközöket és felszereléseket, amelyekkel az iskolának az alapító okiratban meghatározott tevékenységeihez rendelkeznie kell. (Műv. Közlöny 1998. 2/II. szám).

A kompetencia alapú fejlesztéshez készülő digitális és nyomtatott taneszközöket a tanulók rendelkezésére bocsátjuk, térítésmentesen. A tankönyvvé nyilvánítás után bekerülnek a tankönyvlistára.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges oktató-nevelő munkát segítő eszközök jegyzéke

A 11/1994 MKM rendelet 7. számú melléklete előírja a nevelési-oktatói intézmények minimális eszköz és felszerelésjegyzékét. Iskolánk e rendelet értelmében elkészítette fejlesztési ütemtervét, mely összhangban van Baja város e feladat ellátására készített fejlesztési tervével. Ezek végrehajtása biztosíthatja, hogy iskolánk 2003-ra rendelkezzen a szükséges eszközökkel, felszerelésekkel. A 11/1994 MKM rendelet 7. számú melléklete természetesen nem tartalmazza a szakképző iskolák szakmai programjaihoz kiadott központi programokban szereplő szakmai eszköz- és felszerelésjegyzéket.

1. Helyiségek

Helyiségek	Rendelkezésre áll	Előírt
Tanterem	12	12
Számítástechnika szaktanterem	2	2
Természettudományi szaktant.	2	2
Tornaterem	1	1
Sportudvar	1	1
Igazgatói iroda	1	1
Nevelőtestületi szoba	2	2
Igazgatóhelyettesi szoba	1	1
Ügyviteli helyiség	1	1

Könyvtár	-	1
Könyvtárszoba	1	1
Orvosi szoba	-	1
Sportszertár	1	1
Aula	1	1
Porta	1	1
Szertár	10	10
Csoportszoba	3	3
Tangazdaság	200 ha	
Gyakorlókert	3 ha	
Erőgépműhely	1	
Munkagépműhely	1	
Lakatosműhely	1	
Fóliaház	1	
Fóliasátor	2	
Növényház	1	
Tangazdasági tároló csarnok	1	

2. Helyiségek bútorzata

Helyiségek	Eszköz, felszerelés	Mennyiségi mutató
Tanterem 12 db	Tanulói asztal, szék	A tanulók létszámának megfelelően rendelkezésre áll. 2006-ig cserére, javításra szorul 150 asztal, 300 szék.
	Nevelői asztal, szék	Rendelkezésre áll.
	Ruhatároló	Rendelkezésre áll.
	Szeméttároló	Rendelkezésre áll.
	Sötétítő függöny	Rendelkezésre áll.
Szaktantermek: - biológia – kémia - fizika	Vegyszerálló tanulói asztal	Hiány 12 db
	Vegyszerálló mosogató	Hiány 6 db
	Eszközszállító kocsi	Hiány 1 db
	Törpefeszültségű csatlakozások	Hiány 12 db
	Fali mosogató	1 db
	Poroltó	1 db
	Mentőláda	1 db
	Elszívó berendezés	1 db
	Eszköz- és vegyszerszekrény	2 db
	Méregszekrény	1 db
Számítástechnika szaktanterem 3 db	Számítógépasztal	Rendelkezésre áll.
	Számítógép	44 db
	Nyomtató	2 db
Tornacsarnok	A tornacsarnok kötelező felszereléseire rendelkezésre állnak.	
Sportudvar	Távolugró gödör	Rendelkezésre áll.
	Futópálya	Rendelkezésre áll.

Igazgatói iroda	Fax	Hiány 1 db
	Egyéb felszerelések rendelkezésre állnak.	
Nevelőtestületi szoba 2 db	Eszközök, felszerelések rendelkezésre állnak.	
Ügyviteli helyiség	Eszközök, felszerelések rendelkezésre állnak.	
Orvosi szoba	A teljes felszerelése hiányzik, az eszközlista tervezése folyamatban van.	

3. Oktató-nevelőmunkát segítő eszközök

Számítógépek, laptopok 123 db a használatukhoz szükséges hardware-k, software-k, kiegészítő eszközök

Multimédiás bőrrönd	2 db
Televízió	2 db
Videokamera	1 db
CD lejátszó	8 db
Írásvetítő	1 db
Diavetítő	1 db
Interaktív tábla	5 db
Projektor	6 db
Fénymásoló	3 db

Az egyéb taneszközök és felszerelések, melyek az alapképzésben folyó oktató-nevelő munkát segítik, illetve a szakmai képzés eszközeit és felszereléseit a részletes helyi tanterv melléklete tartalmazza.

1.10. A szülő, tanuló és pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

Az iskolai élet formálói a pedagógusok, elsőrendű feladatai közé tartozik a közösségfejlesztés, az a folyamat, mely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

A tanulók aktív és a szülők kisebb mértékű bevonásával, szereplésre készítettségével működik. A tanulói közösségek formálásában elsődleges szerepe van az osztályfőnöki munkának, az iskolai közösség formálóját a nevelőtestület, ez irányban hat egységes pedagógiai munkája, melyet mindenkire nézve betartandó belső szabályok irányítanak (pl. jutalmazás, büntetés, Házi rend betartása, stb.).

Az iskolai közélet alkalmai:

- osztályfőnöki órák
- diákönkormányzat
- diákközséggyűlés
- ünnepélyek, rendezvények, vetélkedők.

Tanulói részvétel:

Diákjaink közéleti szereplésének színtere a diákönkormányzat. Minden osztály a 9. évfolyam kezdetén vezetőséget választ.

Az iskolai diákbizottság az osztálytitkárokból áll, akiknek munkáját a DMSP segíti. Rendszeresen tartanak megbeszéléseket, melyeken a diákélet kérdései kerülnek szóba. Itt osztják be pl. a diákügyeletéseket, akik a tanárok munkáját segítik.

Feladatuk, hogy az iskolai diákbizottság elnökére, társelnökére javaslatot tegyenek, közreműködjenek a választás lebonyolításában.

Szervezzék, irányítsák a városi rendezvényeken való részvételt, szabadidős programokat. Évente két alkalommal, ősszel és tavasszal (de természetesen bármilyen más alkalommal is) az iskola diáksága diákközgyűlésen tehet fel - az iskola minden területét felölelő - kérdéseket az iskola vezetőségének, igazgatójának.

A DÖK Szervezeti és Működési Szabályzata alapján végzi munkáját. Az osztály, illetve az iskolai diákbizottságok aktívan kiveszik részüket az iskolai rendezvények lebonyolításából. A tanári kar minden segítséget megad az iskolai közélet fejlesztésére.

A tanulók véleményét nyilváníthatnak az őket tanító pedagógusok munkájáról:

- osztályfőnöki órákon
- az iskolai diákbizottság megbeszélésein
- diákközgyűléseken.

A szabadidő-szervező tanár segítségével szorgalmazzuk, hogy diákjaink kapcsolódjanak be városunk kulturális életébe, városi rendezvényeken, közéleti fórumokba is, szabadidős programokhoz.

Nyitott iskola:

A pedagógus feladata, hogy a szülő részére segítséget adjon a nevelési feladataihoz. A pedagógusnak szüksége van azokra az információkra, melyeket a szülő közölhet. Ezért meg kell teremteni azokat a fórumokat, amelyek segítik feltárni a tanuló fejlődést biztosító előrevivő, vagy hátráltató tényezőket.

Szülői részvétel az iskola munkájában

Minden szülőnek joga, hogy megismerje az iskolai élet minden őt és gyermekét érintő részletét, s arról véleményét ki is nyilvánítsa.

Ez a lehetőség már a 8. osztályos szülőknél kezdődik. A nyílt napon vagy bármikor munkaidőben felvilágosítást kaphat az iskola vezetőségétől a leendő bereczkis étellel kapcsolatban.

A kapcsolattartás az évente két alkalommal tartott szülői értekezleten, fogadóórákon- közös tanuló, szülő pedagógus- biztosított. Bármilyen probléma felmerülésekor munkaidőben minden szülő személyesen vagy telefonon gyakorolhatja jogait.

A szülők az osztályokban – az osztályfőnök segítségével - szülői munkaközösséget hoznak létre, melyből ágazatonként legalább 1-1 főt delegálnak az iskolai szülői munkaközösségbe.

Az iskolai szülői munkaközösség delegált tagjainak megbízása a feladat vállalásáig, de legkésőbb a gyermeke tanulói jogviszonyának megszűnéséig tart. Az iskolai szülői munkaközösség dönt működési rendjéről, munkaprogramjáról, elnökének megválasztásáról.

Az intézményvezető a szülői értekezleteket megelőzően tájékoztatja az iskolai szülői munkaközösséget a pedagógiai munka aktuális kérdéseiről, a szülői értekezletek közötti időben szükség szerint tájékoztatja a szülői munkaközösség elnökét az iskolai szülői munkaközösség döntését igénylő kérdésekről.

A szervezeti és működési szabályzat elfogadásakor és módosításakor a vezetők és az iskolai szülői szervezet közötti kapcsolattartás kérdésében az SZMK-t egyetértési jog illeti meg.

A kapcsolattartást biztosítja az ellenőrző könyvbe írt havi rendszerességgel az osztályfőnök által ellenőrzött jegyek megküldése is.

Szívesen veszi az iskola a szülők bekapcsolódását a szakmai gyakorlatok lebonyolításába, előadások szervezésébe. Szép hagyománya az együttműködésnek a Szalagavató bál előkészítésében. A szülők az iskolai alapítványt is támogatják a személyi jövedelemadó 1 %-val.

- A szülői közösség jogköre: figyelemmel kísérni a tanulói jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét, megállapításairól tájékoztathatja a nevelőtestületet és a fenntartót; meghatározhatja a legmagasabb összeget a nem ingyenes szolgáltatások körébe tartozó programok megvalósításához. [Ktv. 59. § (5); Ktv. 114. § (4)]
- A szülő kötelességeinek felsorolása (tartson rendszeres kapcsolatot a gyermekével foglalkozó pedagógusokkal, tartsa tiszteletben az iskola vezetői, pedagógusai emberi méltóságát és jogait). [Ktv. 14. § (2)]

1.11. Az esélyegyenlőség biztosítása iskolánkban

Baja város 174/2006. Kht. sz. határozatával elfogadta a város esélyegyenlőségi programját, melyben az Országgyűlés 2003. évben elfogadott „Az egyéni bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról” CXXV. törvényre hivatkozva meghatározta a város különböző közszolgáltatási területein az esélyegyenlőség előmozdítása az esélyteremtés céljának megvalósítását segítő, az eredményekre összpontosító intézkedéseit. A közoktatási terület egyik kiemelt területe e programnak, melyben a város vállalta az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosítását, az esélyteremtés támogató lépések megvalósítását (pl. akadálymentesítés), a sajtos nevelési igényű, hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre, tanulókra koncentráltabban összpontosító pedagógiai tevékenységet a közoktatást ellátó intézményeiben.

1.11.1. Általános célkitűzések a Bereczki Máté Szakképző Iskolában

1. Megvalósítani a halmozottan hátrányos helyzetű és a hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelésének feltételeit.
2. Biztosítani a sajátos nevelési igényű gyerekek, tanulók közül az együtt nevelhetők számára a Közoktatási törvényben előírt feltételeket.

1.11.2. Az Integrációs Pedagógiai Rendszer személyi és egyéb feltételeinek vizsgálta

A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet kiegészült két olyan új oktatási-szervezési formával, amely normatíva biztosításával ösztönzi a hátrányos helyzetű tanulók integrált keretek között megvalósuló – a szociális helyzetből és a képességek fejlettségéből eredő hátrányok ellensúlyozását célzó – iskolai nevelésének-oktatásának megszervezését, amely forma bevezetését intézményünk támogatja.

A *képesség-kibontakoztató felkészítést* célzó rendelet előírja, hogy a résztvevő tanulók nevelése és oktatása, tudásának értékelése a közoktatási törvény 95. §-a (1) bekezdésének i) pontja alapján – kiadott pedagógiai rendszer alkalmazásával történik.

A törvény szerint a pedagógiai rendszer részét képezi a tanterv, a ráépülő tanítást-tanulást segítő és értékelő eszközrendszer, a gyakorlati alkalmazást lehetővé tevő, illetve segítő akkreditált pedagógusképzési és -továbbképzési kínálat, valamint a pedagógiai szakmai szolgáltató tevékenység.

Az integrációs felkészítés pedagógiai rendszere az iskolák életébe egy speciális szempontot, az együttnevelés szempontját emeli be, mely átstrukturálja a pedagógiai rendszer fogalmának hagyományos kereteit.

A pedagógiai rendszer kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. A nevelés és oktatás igazodik a gyermekhez, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek a gyermekek részesei.

Adatok a 2008. október 1-i statisztikai felmérés alapján

Tanulócsoportok száma:	19
Tanulólétszám:	523 fő
Szakközépiskolai tanulócsoportok száma:	12
Szakközépiskolai tanulók száma 9-12. évf.:	348 fő
Szakiskolai tanulócsoportok száma:	2
Szakiskolai tanulók száma 9-10. évf.	60 fő
Szakképző évfolyam tanulócsoportjainak száma	5
Szakképző évfolyamon tanulók száma 1/11-2/12. évf.	115 fő
Hátrányos helyzetű tanulók száma	90 fő
Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma	20 fő
SNI-s tanulók száma	10 fő
- közülük testi fogyatékos	2 fő
- közülük megismerési fejlődésének rendellenessége	8 fő

Személyi feltételek

Az iskolában fejlesztő pedagógus nincs állományban.

0,5 státuszban alkalmazunk gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst

Az Egységes Pedagógiai Szakszolgálat fejlesztő pedagógusának szolgáltatását vesszük igénybe.

Egyéb feltételek

Az Alapító okiratunk alaptevékenységei szakfeladataként kiegészültek a 223/2008 (VI.26.) Kth. sz. alapján:

80218-8 Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű, szakközépiskolai nevelése, oktatása

A tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű integrált oktatása keretében a szakközépiskola 9-12. illetve 9-13. évfolyamokon

tanulók tanórai és tanórán kívüli foglalkozásai, *a fogyatékból eredő hátrányok csökkentését szolgáló fejlesztése, a pedagógiai szakszolgálat szakembereinek igénybevétele, az alábbi területeken:*

- *dyscalculia*
- *dysgraphia*
- *dyslexia*
- *dysortographia*
- *enyhe fokú érzékszervi fogyatékos (hallás)*

80222-5 Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű, szakiskolai nevelése, oktatása

A tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű integrált oktatása keretében a szakiskola 9-10. évfolyamokon tanulók tanórai és tanórán kívüli foglalkozásai, a fogyatékból eredő hátrányok csökkentését szolgáló fejlesztése, a pedagógiai szakszolgálat szakembereinek igénybevétele, az alábbi területeken:

- *dyscalculia*
- *dysgraphia*
- *dyslexia*
- *dysortographia*
- *enyhe fokú érzékszervi fogyatékos (hallás)*

A 2008/2009. tanévben 10 diák vesz részt iskolánkban egyéni fejlesztésben. A fejlesztést 9 fő esetében a Pedagógiai Szakszolgálat fejlesztő pedagógusa végzi heti 8 órában, 1-2, maximum 3 fős csoportfoglalkozás keretében.

1 fő orvosi vélemény alapján (testi fogyatékos) magántanulóként lakásában heti 10 órában vesz részt fejlesztésben. Ennek a tanulónak az oktatását az iskola tanárai végzik.

1.11.3. Már megvalósult és elindított program

A Bereczki Máté Szakképző Iskola a 2006/2007. tanévben sikeresen pályázott a kompetencia-alapú oktatás bevezetésének támogatására a HEFOP 3.1.3. pályázat keretében. Az iskola nevelőtestülete már ekkor felismerte, hogy az intézménybe jelentkező diákok tanításában nagyon fontos szerepet fog kapni az alapkompétenciák fejlesztése.

A 2007. májusában 10. évfolyamon végzett kompetencia mérés néhány adatát a következő táblázatban összegezzük:

Képességszintek a felmérésben résztvevő osztályokban

	<i>Matematika első képességszint alatt (%)</i>	<i>Szövegértés első képességszint alatt (%)</i>
Szakiskola 10. évfolyam	50	39,1
Szakközépiskola 10. évfolyam	10	28,6
Maximum az első képességszint alatti százalék	25	50

A táblázatból látható, hogy a **szakiskola 10. évfolyamán matematikából** a diákok **50 %-a az első képességi szint alatt teljesített** a 25 %-os határt meghaladva.

A Bereczki Máté Szakképző Iskola a problémát komplexen kezelve több kompetencia terület fejlesztését kezdte el már a 2006/2007-es tanévben 9. évfolyamon. A 2007. évi felmérésben még nem azok a 10. évfolyamos diákok vettek részt, akiknél elkezdődött a fejlesztés.

A rendelkezésre álló adatok (2004. és 2006. évi kompetencia mérések) alapján megállapítható, hogy a bajai szakiskolák közül a Bereczki Máté Szakképző Iskola **szakiskolai** diákjainak van a **legrosszabb családi háttérindexe**.

A program célkitűzése

Az egész életen át tartó tanulás megalapozása. A célok elérése érdekében szükséges a pedagógiai kultúra átalakulása. A ma jellemző frontális és zömmel lexikális ismeretközlő eljárásokat fokozatosan fel kell váltania az iskolarendszer egészére kiterjedő, kompetencia alapú nevelési, oktatási módszertannak. A módszertani változást a digitális kultúra oktatási eszközrendszerének alkalmazása kell, hogy kísérje. Különösen nagy fontosságú az alapképességek és készségek, továbbá kulskompetenciák fejlesztése, beleértve a matematikai-logika kompetenciaterületet is, mert ezek a későbbi sikeres tanulás és munkába állás feltételeiként szolgálnak.

Feladatunk, hogy felkészítsük a pedagógusokat, intézményvezetőket az iskola oktatási tartalmainak és módszertani kultúrájának fejlesztésére, a fejlesztési eredmények és a korszerű digitális eszközök alkalmazására az iskola életének minden területén.

A kompetencia alapú oktatási programcsomagok, módszertani eljárások alkalmasak a digitális tartalom befogadására és a bevezetésükkel kapcsolatos feltételrendszer megteremtésére, az új pedagógiai eszközök és eljárások elsajátítására, majd tanórai alkalmazására.

A cél megvalósítása érdekében a pedagógusok a következő továbbképzéseken vettek részt:

Intézményünkben 7 pedagógus módszertani továbbképzésen való részvétele történt meg 120 órás képzésben. Ezzel biztosíthatóvá vált a kompetencia alapú, digitális oktatási tartalmakat használó nevelési, oktatási programcsomagok bevezetése, valamint digitális taneszközök alkalmazása; az intézményvezetés felkészítése - 2 fő x 60 óra - a fenti tartalmak bevezetését elősegítő szervezetfejlesztő, projekt-irányítási képességek megszerzése az eredmények fenntarthatóságát célozzák.

Intézményvezetőknek: két kötelező modul (60 óra)

- számítógéppel támogatott tanítás lehetőségei a közoktatásban
- szervezetfejlesztés, változásmenedzsment

Pedagógusoknak: négy modul (120 óra) elvégzése kötelező

Kötelező modul minden résztvevő pedagógus számára

- a kompetencia alapú programcsomagok alkalmazása,

- a Sulinet Digitális Tudásbázis (SDT) keretrendszerének, adatbázisának kezelése és felhasználása a tanítás-tanulás folyamatában.
- a számítógép alkalmazási lehetőségei a tanítás-tanulás folyamatában.
- 2 x 30 óra módszertan

2007. decemberében 1 fő, matematika szakos tanár, majd 2008. májusában további 20 fő vett részt a „*Kooperatív oktatási technikák*” című 30 órás akkreditált továbbképzésen.

Továbbá az alábbi intézkedéseket kívánjuk megtenni:

Az iskola által megfogalmazott elvárások	Pedagógiai célok	Minőségcélok	Feladatok	Határidő
az intézmény a helyi tantervében megfogalmazottak szerint az alapkészségek megerősítésével törekszik a kiemelt kulcskompetenciák és fejlesztési feladatok megvalósítására	Kompetencia-alapú fejlesztés alapelvei: • Kommunikáció központúság • Tevékenység-centrikusság • Rendszeresség • Differenciáltság • Partnerség • Kutatás-szemlélet	Tanulók teljesítményének javítása, pedagógusok képességfejlesztő munkájának fejlesztése,	• Kompetenciafejlesztő módszerek terjesztése a tantestületben, ezek tudatosítása, • Kompetenciafejlesztés tárgyi feltételeinek kialakítása • Kompetenciafejlesztés elemeinek beépítése az iskola tevékenységbe	2007. szeptemberétől folyamatos
a tanulási kudarcok miatti lemorzsolódás csökkentése	Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdők számának csökkentése, tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása	Csökkenjen a deviáns és peremhelyzetben lévő tanulók száma, a tanulók sikeresen teljesítik az évközi és év végi beszámolókat	• Egyéni bánásmód • Türelem a nevelők részéről • Osztályközösség szerepének igénybevétele • Önismeret-fejlesztése • Szakemberek igénybevétele • Igény szerint tanulószoba szervezése • Egyéni fejlesztés, beszélgetés • Anyagi nehézségekkel küzdő tanulóknak a Bereczki Alapítvány segítségével • Korrepetáció, felzárkóztatás szervezése,	2007. szeptemberétől folyamatos amennyit az anyagi feltételek alapján biztosítani tudunk
biztosítja az esélyegyenlőség széles körű megvalósítását	Tanulási esélyegyenlőség elve- és tanulásmódszereinek tanítása, tanulási készségek feltárása, tanulói személyiségek megismerése, önmagukhoz és másokhoz viszonyított teljesítménye, egyénre szabott tanulási követelmények és eljárások, Hátrányos megkülönböztetés tilalma, az iskola világnézetileg semleges	Egyéni fejlesztési terv szerint haladók aránya nő, bukások száma csökken, kiemelt figyelmet fordít a hátrányos helyzetű és roma tanulók fejlesztésére,	• Az osztályfőnöki munkaközösség kiemelten foglalkozik az esélyegyenlőség biztosításával és szorosabban működnek együtt az egy osztályban tanító tanárok.	2008. szeptemberétől folyamatos
tanulási kudarcok miatt a képzési rendszerből kilépők arányának csökkentése		Bukások száma csökkenjen, a tanulási kudarcok miatt a képzési rendszerből kilépők száma nem haladja meg a felvettek számát	• felzárkóztató fejlesztések szervezése	2008. szeptemberétől folyamatos amennyit az anyagi feltételek alapján biztosítani tudunk

1.12. Az iskolába való felvétel rendje

1.12.1. Felvétel a 9. évfolyamra

A Bereczki Máté Szakképző Iskola a felvételtől a tanulmányi eredmények (7. évvégi és 8. félévi eredmények) és egyes tagozatkódok esetében évente meghatározva, a központilag kiadott egységes, kompetencia alapú feladatlapokkal megszervezett írásbeli vizsga eredmény alapján dönt. A sportiskolai tagozat esetében a felvételi eljárás része az alkalmassági vizsga is.

1.12.2. Felvétel Szakképző évfolyamra

A fenntartó minden évben meghatározza a következő tanévre szóló szakképzési keretszámokat. A fenntartó által engedélyezett szakmai képzésre az iskola honlapjáról letölthető vagy az iskolából beszerezhető nyomtatványon történik. A jelentkezés az adott tanév kezdetét megelőző augusztus 20-ig történik. Az a tanuló vehető fel, aki a szakma megkezdéséhez előírt feltételekkel rendelkezik. Ezek az előírások a szakmák központi programjaiban vannak meghatározva. Minden szakmára vonatkozik, hogy a szakmai orvosi alkalmassági feltételt teljesítse a jelentkező. Az iskola a felvételtől a jelentkezés sorrendje alapján dönt.

2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

2.1. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámai, az előírt tananyag és követelmények

Az iskola egybe építette a szakmai programot és a helyi tantervet.

Nevelőtestületi döntésünk értelmében az óratervekben szereplő óraszámokat kötelezővé tesszük az iskolánkat választó diákok számára. Beiskolázási tájékoztatónkban közöljük, hogy programunk megvalósításához a minket választó diákok számára ezek az óraszámok kötelező érvényűek, beiratkozáskor a kötelező órák számáról írásban felhívjuk a figyelmet. Az iskola programja természetesen ezen kötelező óraszámokon túl is kínál további lehetőségeket.

Az iskola helyi tantervében az oktatási miniszter által kiadott kerettantervi rendeletben előírt kötelező közismereti tantárgyak kötelezően minimális számú óraszámában teljes egészében a kerettantervekben meghatározott tananyagot tanítja és az ott megfogalmazott követelményeket támasztja.

Az óratervekben nem szereplő, de a kerettantervi rendeletben lehetőségként megjelenő mozgókép és médiaismeret modult a szakközépiskola 11-12. évfolyamán 18-18 órában a magyar nyelv tantárgy keretében tanítjuk a munkaközösség döntése alapján.

A nem kötelező érettségi tantárgyak esetében a választott érettségi tantárgy tananyagának és követelményrendszerének összeállításánál a gimnáziumi kerettantervben meghatározott tananyagot és követelményeket, illetve a módosított érettségi vizsgaszabályzat vizsgakövetelményeit vettük figyelembe.

Emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítés

- A kötelező érettségi tárgyak mellett a következő tárgyakból vállaljuk az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést: *informatika, testnevelés, mezőgazdasági alapismeretek*.
- Az emelt szintű csoportokat **minimum 3 fő jelentkezése esetén tudjuk elindítani**, ha a fenntartó biztosítja a feltételeket.
- A felkészítés heti 2 órában történik.
- A választás 1 tanévre szól. A 11. évfolyam végén újra kell jelentkezni az emelt szintű képzésre.
- Ha az iskolában nincs meg csoportonként a 3 fős létszám, vagy a tantárgyfelosztás nem ad lehetőséget a képzés iskolai megszervezésére, akkor segítjük, támogatjuk a tanuló más iskolában való felkészítését.

Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások, azok óraszámai

A szakközépiskolai osztályokban kötelező fakultációs csoportokat indítunk a 11. évfolyamtól. Feltétele *minimum 15 fő*, de *maximum 4 félé tantárgy* indulhat.

A választás a 10. évfolyam végén történik és *két tanévre vonatkozik*.

Az előírt tananyagok

- 28/2000. Korm. r. a kerettantervről
- 243/2003 Korm. r. a NAT-ról, melyet módosít a 202/2007 (VII.31.) Korm. r.
- 37/2003. OM r. az OKJ-ról, melyet módosít a 1/2006 (II.17.) OM r., továbbá a 10/2007 (II. 27) SZMM r.
- szakmai alapozó és pályaaorientációs képzés a központi program alapján történik
- **a közoktatási típusú sportiskolai kerettanterv (9/2007. (II.27.) OKM rendelet)**

Iskolánk a helyi tantervét a kerettanterv átvételével biztosítja, melynek követelményeit megtartva, az alábbi átcsoportosításokat hajtja végre:

- rajz 11-12. évfolyamról lekerült a 9-10. évfolyamra
- a heti 3 kötelező órát megnöveltük 1 órával matematikából, idegen nyelvből 9-12. évfolyamokon, illetve történelemből 11-12. évfolyamokon.

11. évfolyamtól 2-2 órában kötelezően választandó tantárgyak:

biológia, fizika, földrajz, kémia, 2. idegen nyelv, Utazás & Turizmus (önállóan választandó, mert heti 4 órában oktatjuk)

Közép- és emelt szintű érettségi vizsga témakörei, valamint a szakmai vizsga követelményei

- 233/2004. Korm. r. az érettségi vizsga követelményekről
- 26/2001. OM r. a szakmai vizsgáztatás szabályairól
- az OKJ központi programjaiban

Az angol nyelv tanításáról

[1993. évi LXXIX. tv. 133. § (2), 2006. évi LXXI. tv. 3§-ával megállapított Kt. 11. § (1) bekezdés b) pontja alapján]

[a Nemzeti alaptanterv 243/2003. (XII.17.) Korm. rendelet módosításának 9/A §]

A 2010/2011. tanévtől kell lehetővé tenni a felkészülést az angol nyelv elsajátítása céljából.

Az iskolánkba jelentkező tanulók választhatnak, hogy angol vagy német nyelvet szeretnének tanulni. Az idegen nyelvi tanulás lehetőségét a szakképző évfolyamon is biztosítjuk.

A szakközépiskolai osztályokban minden tanulónak lehetősége van arra, hogy a 10. évfolyam végén a tantárgyválasztásnál 2. idegen nyelv tanulását is elkezdjék.

Továbbá igény szerint és fenntartói engedély alapján, tanórán kívüli foglalkozás megszervezésével is biztosítani tudjuk az angol nyelv tanulásának feltételeit.

ÓRATERVEK

Testnevelés tagozatos osztály

2008/2009. tanévben kifutóban

			11.	12.
Magyar nyelv és irodalom			4	4
Idegen nyelv <i>Német nyelv - Kompetencia alapú fejlesztés IKT „B” modul (évi 30 óra)</i>			4 (x 2)	4
Történelem			3	4
Matematika <i>Kompetencia alapú fejlesztés „A” modul (évi 111 óra)</i>			4 (x 2)	4 (x 2)
Fizika			-	-
Biológia			-	-
Földrajz			-	-
Kémia			-	-
Informatika			2 (x 2)	2 (x 2)
Társadalomismeret			1	-
Ének			-	-
Rajz			-	-
Osztályfőnöki			1	1
Testnevelés			5 (x 2)	5 (x 2)
<u>Edzés idő</u>			-	-
Testnevelés szakmai elmélet			2	2
Biológia			2	2
KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ: Biológia, fizika, földrajz, kémia 2. idegen nyelv, Utazás&Turizmus			2	2
			2	2
Összesen:			32	32

Sportiskolai képzés óraterve

2007/2008-as tanévtől felfutóban

	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelv <i>Német nyelv - Kompetencia alapú fejlesztés IKT „B” modul (évi 30 óra)</i>	4 (x 2)	4 (x 2)	4 (x 2)	4
Történelem <i>Kompetencia alapú fejlesztés IKT „B” modul (évi 20/10 óra)</i>	2	2	3	4
Matematika <i>Kompetencia alapú fejlesztés „A” modul (évi 111 óra)</i>	4	4	4 (x 2)	4 (x 2)
Fizika	1	2	-	-
Biológia	1	2	2	2
Földrajz	2	1	-	-
Kémia	2	1	-	-
Informatika	2 (x 2)	2 (x 2)	2 (x 2)	2
Társadalomismeret	-	-	1	-
Ének	1	1	-	-
Rajz	1	1	-	-
Osztályfőnöki/Emberismeret, etika	1	1	1	1
Testnevelés	2	2	5 (x 2)	5 (x 2)
Edzés idő	3 (x2)	3 (x 2)		
Sportismeret	1	1		
Testnevelés szakmai elmélet	-	-	2	2
KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ: Biológia, fizika, földrajz, kémia 2. idegen nyelv, Utazás&Turizmus	-	-	2	2
			2	2
Összesen:	31	31	32	32
Edzés idő	+ 3 (x2)	+ 3 (x 2)		

Rendvédelmi osztály

2006/2007-es tanévtől

	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelv	4 (x 2)	4 (x 2)	4 (x 2)	4 (x 3)
Történelem	2	2	3	4
<i>Kompetencia alapú fejlesztés IKT „B” modul (évi 20/10 óra)</i>				
Matematika	4	4	4 (x 2)	4 (x 2)
Fizika	1	2	-	-
Biológia	1	2	-	-
Földrajz	2	1	-	-
Kémia	2	1	-	-
Informatika	2 (x 2)	2 (x 2)	2 (x 2)	2 (x 2)
Társadalomismeret	-	-	1	-
Ének	1	1	-	-
Rajz	1	1	-	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Testnevelés	3	3	2	2
Önvédelem	2	2	2	2
Rendvédelem	-	-	4	4
Speciális társadalmi ismeretek	-	-	1	1
KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ: Biológia, fizika, földrajz, kémia, 2. idegen nyelv, Utazás&Turizmus	-	-	2	2
			2	2
Összesen:	30	30	32	32

Kertész-gépész szakközépiskolai osztály

2006/2007-es tanévtől

	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom <i>Kompetencia alapú fejlesztés szövegértés, - alkotás „A” modul (évi 140 óra)</i>	4	4	4	4
Idegen nyelv <i>Kompetencia alapú fejlesztés angol nyelv (évi 35 óra)</i>	4 (x 2)	4 (x 2)	4 (x 2)	4 (x 3)
Történelem <i>Kompetencia alapú fejlesztés szövegértés, - alkotás „B” modul (évi 3 óra)</i>	2	2	3	4
Matematika	4	4	4 (x 2)	4 (x2)
Fizika	1	2	-	-
Biológia	1	2	-	-
Földrajz	2	1	-	-
Kémia	2	1	-	-
Informatika	2 (x 2)	2 (x 2)	2 (x 2)	2 (x 2)
Társadalomismeret	-	-	1	-
Ének	1	1	-	-
Rajz	1	1	-	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Testnevelés	2	2	2	2
Szakmai alapozás	4 (x 2)	4 (x 2)	5 (x 2)	5 (x 2)
Biológia / Fizika	-	-	3	3
KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ: Biológia, fizika, földrajz, kémia, 2. idegen nyelv, Utazás&Turizmus, Szakmai előkészítő (összesen 4)	-	-	2	2
			2	2
Összesen:	31	31	33	33

Szakiskolai alapképzés
A változat

2006/2007-es tanévtől

	9.	10.
Magyar nyelv és irodalom	3	3
Történelem <i>Kompetencia alapú fejlesztés IKT „B” modul (évi 20/10 óra)</i>	2	2
Matematika	3	3
Természetismeret/egészségtan		
Fizika	1	2 (gépész) 1 (kertész)
Biológia	1	1 (gépész) 2 (kertész)
Földrajz	1	1
Kémia	1	1
Idegen nyelv	3	3
Informatika <i>Kompetencia alapú fejlesztés IKT „A” modul (évi 70 óra)</i>	2	2
Testnevelés	2	2
Osztályfőnöki	-	-
Rajz	0,5	0,5
Ének	1	0,5
Pályaorientáció	2	
Szakmai alapozó elmélet + gyakorlat	2+4	3+5
	27,5	29

2007-től szakmai gyakorlat csoportbontásban.

A tanulók ténylegesen képességeihez igazodva a következő elvek szerint lehet megszervezni:

- szükség szerint ötvöződhetnek az alapozó szakasz és a fejlesztési szakasz feladatai, előtérbe helyezve a kulcskompetenciák és a képesség együttes megalapozását;
- az általános műveltséget megszilárdító szakasz feladatainak megvalósítása azokon a területeken kezdődhet meg, ahol a fejlesztési szakasz feladatai befejeződtek;
- az általános műveltséget megszilárdító szakasz feladatainak végrehajtása elsősorban azokon a területeken elvárható, amelyek kapcsolódnak a szakképzés előkészítéséhez szükséges kompetenciák kialakításához, építve e kompetenciákra.

Dísznövény- és zöldségtermesztő ciklusos óraterv*kifutóban 2/12. évfolyamon a 2008/2009. tanévben*

Tantárgy	1/11	2/12
Műszaki ismeretek	-	4
Idegen nyelv	2	2
Testnevelés	2	2
Osztályfőnöki	2	2
Jogi, vezetési ismeretek	3	-
Kereskedelmi ismeretek	-	2
Díznövénytermesztés	6	4
Zöldségtermesztés	4	4
Kertészeti alapismeretek	2	-
Munkavédelem	2	-
Fakultáció – virágkötészet	4	6
Iskolai gyakorlat	28	28
Külső gyakorlat	14	14
Összesen:	69	68
<i>Informatika</i>	2	-

A 31 622 01 0010 31 04 azonosító számú, **Kertész - Zöldségtermesztő megnevezésű elágazás**

2008/2009. tanévtől felmenő rendszerben

Azonosítója	Megnevezése	Évfolyam	óraszám			
			Elméleti	Elméletigényes gyakorlati	Gyakorlati	Összes
399/1.0/2219-06	Vállalkozási és kereskedelmi ismeretek	2/12	96	0	0	96
399/2.0/2219-06	Vállalkozási és kereskedelmi ismeretek gyakorlat	2/12	0	0	112	112
399/3.0/2219-06	Informatika	2/12	0	32	0	32
399/1.0/2220-06	Növénytan	1/11	36	0	0	36
399/2.0/2220-06	Termesztési ismeretek	1/11	72	0	0	72
399/3.0/2220-06	Termesztési ismeretek gyakorlat	1/11	0	0	54	54
399/4.0/2220-06	Műszaki ismeretek (alapismeretek)	1/11	72	0	0	72
399/5.0/2220-06	Műszaki ismeretek (alapismeretek) gyakorlat	1/11	0	0	126	126
399/1.0/2221-06	Munkavállalói ismeretek	1/11	36	0	0	36
399/1.0/2230-06	Zöldségtermesztés I.	1/11	180	0	0	180
399/2.0/2230-06	Zöldségtermesztés II.	2/12	160	0	0	160
399/3.0/2230-06	Zöldségtermesztés I. gyakorlat	1/11	0	0	324	324
399/4.0/2230-06	Zöldségtermesztés II. gyakorlat	2/12	0	0	224	224
399/5.0/2230-06	Műszaki ismeretek (zöldségtermesztés)	2/12	64	0	0	64
399/6.0/2230-06	Műszaki ismeretek (zöldségtermesztés) gyakorlat	2/12	0	0	112	112
Összesen:			716	32	952	1700

A 33 215 01 0000 00 00 azonosító számú, **Virágkötő, -berendező, virágkereskedő**

2008/2009. tanévtől felmenő rendszerben

Azonosítója	Megnevezése	Évfolyam	óraszám			
			Elméleti	Elméletigényes gyakorlati	Gyakorlati	Összes
334/1.0./0001-06	Vállalkozási ismeretek	2/12	16	28	0	44
334/2.0./0001-06	Vállalkozások gazdálkodása	2/12	32	20	0	52
334/1.0./0002-06	Marketing ismeretek	2/12	32	48	0	80
334/1.0./0003-06	Áruforgalom tervezése	2/12	17	0	0	17
334/2.0./0003-06	Áruforgalmi tevékenység eredményessége	2/12	15	0	0	15
334/3.0./0003-06	Forgalom- és eredményelemzés	2/12	0	0	48	48
334/4.0./0003-06	Vezetési ismeretek	2/12	16	0	0	16
334/1.0./0004-06	Általános áruismeret	1/11	12	0	0	12
334/2.0./0004-06	Áruforgalmi ismeretek	1/11	60	0	21	81
334/3.0./0004-06	Áruforgalmi gyakorlat	1/11	0	0	84	84
334/4.0./0004-06	A 33 215 01 0000 00 00 Virágkötő, -berendező, virágkereskedő szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményei	1/11	0	0	21	21
334/1.0./0005-06	Üzleti levelezés	1/11	0	22	0	22
334/2.0./0005-06	Jogszabályok alkalmazása	1/11	54	14	0	68
334/3.0./0005-06	Pénzforgalmi és nyilvántartási rendszerek	1/11	0	36	0	36
334/1.0./0406-06	Dísznövényismeret	1/11	144	0	126	270
334/1.0./0407-06	Virágkötészet	1/11	126	0	180	306
334/1.0./0408-06	Térberendezés	2/12	80	0	160	240
334/2.0./0408-06	Tervkészítés	2/12	32	0	0	32
334/3.0./0408-06	Művészeti ismeretek	2/12	48	0	0	48
334/4.0./0408-06	Műszaki és építészeti ismeretek	2/12	32	0	64	96
334/5.0./0408-06	Rajz	2/12	0	0	112	112
Összesen:			716	168	816	1700

Növénytermesztő gépész szakmunkás ciklusos óraterv

kifutóban 2/12. évfolyamon a 2008/2009. tanévben

Tantárgy	I évf. 37 hét	II. évf. 34 hét
Osztályfőnöki	2	2
Testnevelés	2	2
Munka-, tűz- és környezetvédelem	-	2
Géprajz, gépelemek	2	3
Anyagismeret	2	3
Szakmai számítások	2	2
Mg-i erőgépek	5	4
Mg- munkagépek	4	5
Mezőgazdasági ismertek	3	4
Járművezetési ismeretek	2	-
Gazdálkodási ismeretek	-	2
Kötelező elmélet összesen	24	29
Szabadon választható kötelező tárgyak:		
Idegen nyelv	2	2
Alkalmazott számítástechnika	4	-
Alapfokú gáz- és ívhegesztő	7	7
Szabadon választható kötelező összesen	13	9
Szakmai gyakorlat	35	35
Összes óraszám	37 + 35 gyak.	38 + 35 gyak.
<i>Őszi termesztési gyakorlat</i>	35	35
<i>Tavaszi termesztési gyakorlat</i>	35	35
<i>Nyári összefüggő szakmai gyakorlat (4 hét)</i>	140	-

MEZŐGAZDASÁGI GÉPÜZEMELTETŐ, GÉPKARBANTARTÓ

Növénytermesztési gépüzemeltető, gépkarbantartó

Ciklusos óraterv 2008/2009-as tanévtől

Tantárgy	I évf. 37 hét	II. évf. 32 hét
Osztályfőnöki	1	1
Testnevelés	2	2
Munka-, tűz- és környezetvédelem	-	2
Géprajz,	2	-
Vállalkozási, gazdálkodási ismeretek	2	-
Mg. Anyagmozgatás	4	2
Mg-i erőgépek (járművezetési ismeretek)	5	2
Mg. Erőgépek és munkagépek üzemeltetése	4	6
Önjáró betakarítógépek	-	6
Kötelező elmélet összesen	20	21
Szabadon választható kötelező tárgyak:		
Idegen nyelv	2	2
Alkalmazott számítástechnika	2	2
Elmélet összesen	24	25
Szakmai gyakorlat	42	42
<i>Őszi termesztési gyakorlat</i>	35	35
<i>Tavaszi termesztési gyakorlat</i>	35	35
<i>Nyári összefüggő szakm gyak (4 hét)</i>	140	-

Agrárgazdasági gépszerelő gépjavító

ciklusos óraterv 2008/2009-as tanévtől

Tantárgy	I évf. 37 hét	II. évf. 32 hét
Osztályfőnöki	1	1
Testnevelés	2	2
Munka-, tűz- és környezetvédelem	-	2
Mezőgazdasági gépek diagnosztikai vizsgálata	-	2
Vállalkozási, gazdálkodási ismeretek	2	-
Gépjavítás	2	2
Járművezetési ismeretek	2	-
Szakmai számítások	-	2
Mezőgazdasági ismeretek	-	2
Mezőgazdasági munkagépek	2	2
Mezőgazdasági erőgépek	2	2
Gépelemek	2	-
Anyagismeret és fémmegmunkálási ismeretek	2	-
Idegen nyelv	-	2
Alkalmazott számítástechnika	2	-
Elmélet összesen	19	19
Szakmai gyakorlat	42	42
<i>Őszi termesztési gyakorlat</i>	35	35
<i>Tavaszi termesztési gyakorlat</i>	35	35
<i>Nyári összefüggő szakm gyak (4 hét)</i>	140	-

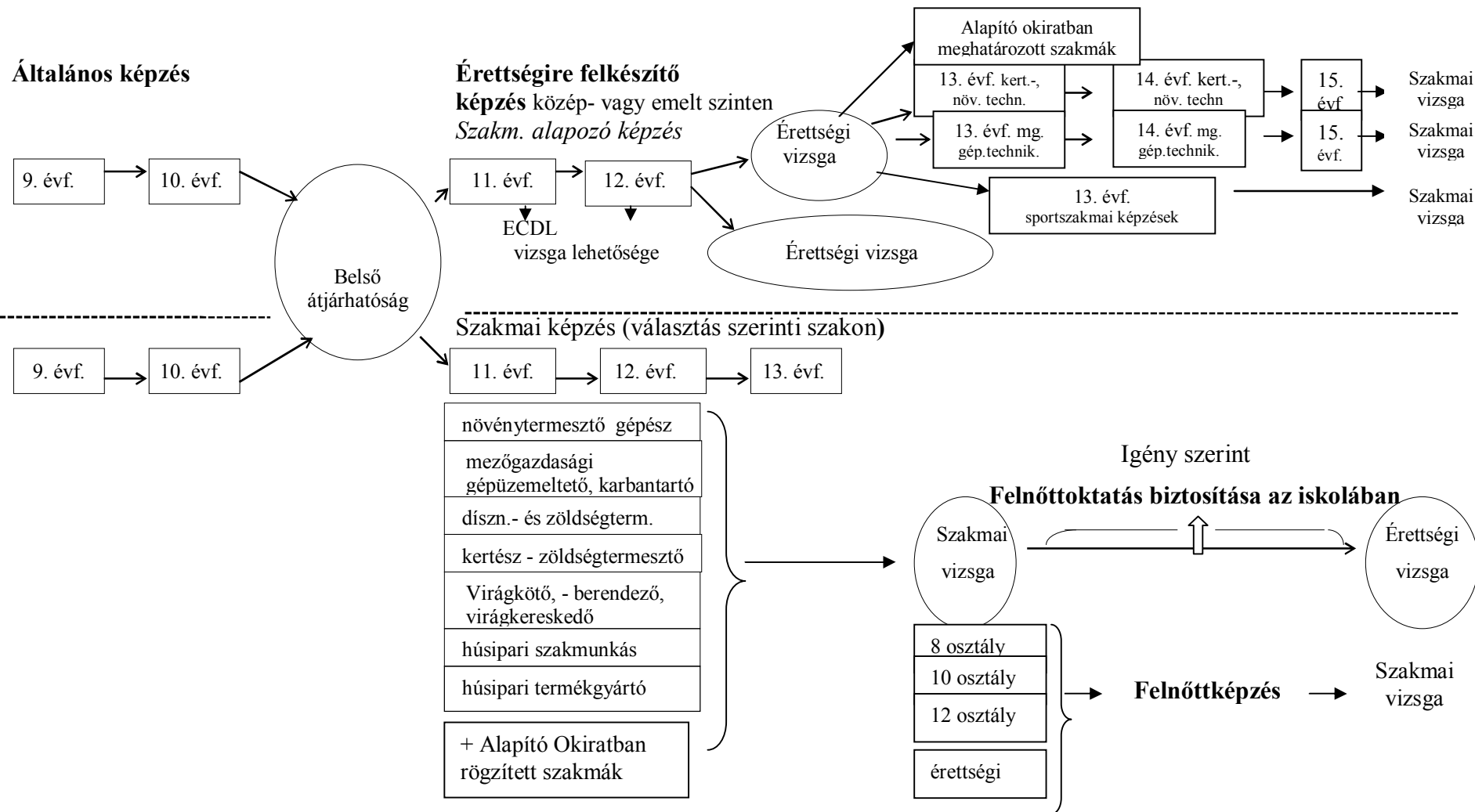
A munkavédelem és a vállalkozási ismeretek a testnevelés a nyelv a számítástechnika együtt tanítható a mezőgazdasági gépüzemeltető és karbantartó csoporttal.

2008/2009. tanévtől felmenő rendszerben

31 541 01 1000 00 00 Húsipari termékgyártó szakképesítés

	1/11 évfolyam 36 hét		2/12 évfolyam 32 hét	
Tantárgy neve	Elmélet Óra (ciklus) 18 hét	Gyakorlat Óra (hét) 18 hét	Elmélet Óra (ciklus) 16 hét	Gyakorlat Óra (ciklus) 16 hét
Szakmai technológia	126 (7)		112 (7)	
Szakmai gépek	72 (4)		64 (4)	
Minőségbiztosítás, munkavédelem és higiénia	36 (2)		32 (2)	
Gazdasági és kereskedelmi ismeret	18 (1)		16 (1)	
Alapmérések és élelmiszervizsgálat		72 (4)		
Technológiai gyakorlat		648 (36)		544 (34)
Kereskedelmi és értékesítési gyakorlat		108 (6)		96 (6)
Géptan, gép-műszerismeret gyakorlat				64 (4)
Informatika	36 (2)		32 (2)	
Idegen nyelv	36 (2)		32 (2)	
Összesen:	324 (18)	828 (46)	288 (18)	704 (22)
Osztályfőnöki	18 (1)		16 (1)	
Testnevelés	36 (2)		32 (2)	
Mindösszesen	378 (21)	828 (46)	336 (21)	704 (22)
Nyári gyakorlat		140		

A 2008/2009-es tanévtől
A BERECKZI MÁTÉ SZAKKÉPZŐ ISKOLA KÉPZÉSI STRUKTÚRÁJA

2.2. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az iskolai tankönyvrendelést és tankönyvterjesztést tankönyvfelelős- évente megkötött írásos megbízás alapján- végzi.

Az iskola könyvtárosának legkésőbb június 10-éig hirdetményben közzé kell tennie azoknak a tankönyveknek, ajánlott és kötelező olvasmányoknak a jegyzékét, amelyeket az iskolai könyvtárból a tanulók kölcsönözhetnek.

A tankönyvfelelős gondoskodik arról, hogy az OM által minősített és felhasználható tankönyvek és segédletek jegyzéke időben álljon rendelkezésre az iskolában a nevelőtestület számára.

A szakmai munkaközösségek véleményezik a pedagógus által kiválasztott tankönyvek és segédletek felhasználhatóságát, a pedagógiai program elvei alapján lehetőség szerint tankönyvcsaládban gondolkodva.

A szakmai munkaközösség-vezetők a tankönyvkiadók által kiadott tankönyvjegyzék alapján január 8-ig leadják a nevelési igazgatóhelyettesnek a munkaközösségi tankönyvrendelési igényeket, külön megjelölve a tankönyvjegyzéken nem szereplő könyveket.

A tankönyvrendelésbe a tankönyvkiadók által kiadott tankönyvjegyzékben nem szereplő könyveket a szakmai munkaközösség, az iskolaszék, az iskolai szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat egyetértésével lehet felvenni. Erről január 14-ig kell döntést hozni.

A tanulók január 15-ig megkapják a részükre megrendelni kívánt tankönyvek, segédkönyvek (a továbbiakban: tankönyvek) listáját, amelyen január 31-ig kell bejelölniük a megvásárolni vagy kölcsönözni kívánt tankönyveket.

Az igazgató az osztályfőnökök és a tankönyvfelelős segítségével november 15-ig felméri, hány tanuló kíván az iskolától tankönyv kölcsönzésével támogatást kapni.

A felmérések eredményéről az igazgató november 30-ig tájékoztatja az iskolaszéket, az iskolai szülői szervezetet és az iskolai diákönkormányzatot.

Az intézmény a normatív jogcímen kapott tankönyvtámogatást a 74/ 2004.sz. nevelőtestületi határozattal elfogadott *Tankönyvterjesztési szabályzat* alapján végzi. Ha a nevelőtestület a normatív tankönyvtámogatás összegét ettől eltérő módon kívánja felhasználni, akkor az erről szóló nevelőtestületi döntést tárgyév december 15-éig meg kell hozni, a döntésről a szülőket írásban kell tájékoztatni.

A tankönyvrendelést minden év február 15-éig kell elkészíteni az alábbiak szerint:

A tankönyvrendelést az egyes tantárgyakra vonatkozóan az osztályt, csoportot tanító szaktanár, ennek hiányában az igazgató által kijelölt szaktanár készíti el a pedagógiai programban foglalt előírások és a tantárgy helyi tanterve figyelembevételével. A szaktanár felelős a szaktárgyi tankönyvrendelés tartalmáért.

A szaktanárok tankönyvrendeléseit a munkaközösség-vezetők szakmai szempontból véleményezik, szükség esetén javasolják, hogy azt a szaktanár a pedagógiai program foglalt előírásoknak, illetve a helyi tantervnek megfelelően módosítsa.

A munkaközösség-vezetők által szakmai szempontból jóváhagyott tankönyvrendeléseket a tankönyvfelelős összesíti.

Az újonnan induló osztályok tanulói május 31-ig megkapják az osztály számára megrendelni kívánt tankönyvek listáját. A tanulónak be kell jelölnie a listán a megvásárolni kívánt könyveket, és nyilatkoznia kell az igényelt tankönyvtámogatás formájáról. A tankönyv támogatási kérelmeket ezzel együtt kell leadni a beiratkozásig.

A tankönyvfelelős augusztus 20-ig állítja össze azon könyvek listáját, amely könyveket a tanuló tankönyv kölcsönzésével kap meg támogatásként. Ezt a tanulónkénti kimutatást – megadva ezen tankönyvek árának összegét is – a tankönyvfelelős augusztus 30-ig átadja az osztályfőnököknek.

A tankönyveket augusztus 20. és 30. között kijelölt napokon kapják meg a tanulók az iskolában, és akkor kell kifizetniük a tankönyvek árát is. A tankönyvek árusítását a megbízott tankönyvterjesztő végzi. A tankönyvtámogatásban részesülő tanulók tankönyveiket a könyvtárban, a könyvtárostól vehetik át.

A tankönyvrendelést indokolt esetben június 15-ig lehet módosítani a tankönyvfelelősnél. A tankönyvrendelés módosításánál a tankönyvrendelés elkészítésére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

A szervezeti és működési szabályzat elfogadásakor és módosításakor a tanulói tankönyvtámogatás megállapításának, az iskolai tankönyvellátás megszervezésének, a tankönyvrendelés elkészítésének helyi rendje kérdésében a diákönkormányzatot és az iskolai szülői szervezetet egyetértési jog illeti meg.

2.3. A magasabb évfolyamba kerülés feltételei

A magasabb évfolyamba kerülés feltétele a nevelőtestület határozata alapján az éves szaktárgyi követelmények legalább elégséges szintű teljesítése.

A tanév végén egy- illetve két tárgyból elégtelen osztályzatot kapott tanulók automatikusan, a három elégtelennel végzett tanuló a nevelőtestület engedélye alapján vehet részt az augusztus végi javítóvizsgán. Elégtelen eredményű javítóvizsga, vagy háromnál több tárgyból való bukás, az év megismétlését vonja maga után. A szakmai gyakorlatból elégtelen osztályzatot kapott tanuló évet köteles ismételni.

Tanköteles tanuló vagy a mi iskolánkban, vagy máshol köteles évet ismételni.

Ha a tanulónak egy tanítási évben az elméleti tanítási óráról való igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a 250 órát, vagy az elméleti tanítási órák 30 %-t a tanítási év végén nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy elméleti tantárgyból osztályozó vizsgát tegyen.

Szakképző évfolyamon, ha a hiányzás meghaladja az elméleti órák 20%-t a tantestület mérlegeli, hogy minden szakmai tárgyból köteles-e osztályozó vizsgát tenni a tanuló, vagy valamelyik letétele alól felmentést kaphat.

2.4. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményeit és formái, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei, továbbá a tanuló teljesítménye, magatartása és szorgalma értékelésének formája

Az értékelés a pedagógiai programban megfogalmazott alapelvek, célok megvalósulására ad választ.

Az értékelésnek nemcsak a tantárgyi ismereteket kell tartalmaznia, a tanuló személyiségének változásaira is ki kell terjednie.

Törekednünk kell, hogy minél több információhoz jussunk, tanórán, gyakorlaton, rendezvényeken, kirándulásokon, kollégiumban is szerezhetünk hasznos információkat.

Az értékelés követelményei:

- minden szaktanár tervezze meg az értékelést is
- a kitűzött célokkal szinkronban legyen
- a személyi és tárgyi feltételek figyelembe vételével történjen
- az elsajátítási szinteket is határozzák meg
- az alkalmazott módszerek biztosítsák a pedagógiai folyamat hatékonyságát
- biztosítsuk a helyes arányt a szóbeli és írásbeli ellenőrzésben
- tanárnál, tanulónál egyaránt fontos a hatékonyság, a fejlődésre való hajlam, az önkritikus magatartás, a változtatásra való törekvés.

Az osztályozás alapelvei:

- A tanulók életkori sajátosságainak és a tantárgy jellegének megfelelő legyen, 9-10. évfolyamon minimumként a kerettanterv minimumszintjének megkövetelése, 11-12. évfolyamon a középszintű érettségi minimumszintjének megkövetelése.
- Személyre szóló legyen.
- Ösztönző hatású legyen.
- Heti egy-két órás tantárgy esetében félévenként három jegy szülessen, melyből egy szóbeli felelet legyen, több órás tantárgy esetén félévenként minimum négy jegyet kapjon a tanuló és ebből egy legyen a szóbeli felelet.
- Az írásbeli munkákat két héten belül javítsuk ki, hozzuk a tanulók tudomására, írjuk be a naplóba.
- Tantárgytól függetlenül a szép, helyes magyar beszéd, kifejezőkészség fejlesztése.
- Megfelelő légkörben történjen.
- A szaktanár szakmai és pedagógiai felelőssége alapján történjen.
- A nevelőtestület a munkaközösségeken belül is igyekezzen egységes követelményrendszert kialakítani, mind a tantárgyi, mind a neveltségi szint értékelésében.

Az értékelés funkciói:

- a folyamatos visszajelzés eszköze
- a tantárgyban való elmélyedés eszköze
- tanárnak, diáknak folyamatos kontroll
- folyamatos együttműködést biztosít a nevelőtestület és a szülők között
- szoktassa a tanulókat önértékelésre és mások munkájának megítélésére.

Az iskolai beszámoltatások formái, rendje, korlátjai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya:

A terhelés különböző lehet az egyes tantárgyak számonkérésében. A számonkérés módjait célszerű változtatni, értjük ezalatt a szóbeli és írásbeli valamint a gyakorlati módszereket. Lényeges, hogy ezek ideje is változzon a rövid és akár több órás megmérettetés között.

A félévi vagy az év végi osztályzat megtámadható, ha annak megállapítását a helyi tantervbe ütköző módon megíratott dolgozatra kapott érdemjegy befolyásolta.

a) Szóbeli értékelés lehetőségei:

- feleletek, dolgozatok véleményezése
- tanórán és tanórán kívül tanács adása
- negyed- és háromnegyed évi értékelés
- havonta az ellenőrzők egyeztetése során
- szülői értekezleteken (évente 2 alkalommal)
- fogadóórákon

- magatartás- és szorgalomjegyekről a döntés a tanulók bevonásával történjen
- félévi és év végi osztályozó értekezleteken
- gyakorlatok végén a munka, a teljesítmény értékelése

b) Írásbeli értékelés:

- szükség esetén kiemelkedő ill. elmarasztaló jelleggel - az ellenőrző könyvön keresztül
 - dicséretetek - tantárgyi és magatartásbeli - illetve elmarasztalások beírása az ellenőrző könyvbe
 - a dolgozatokhoz fűzött értékelő vélemény
 - más intézmények által kért jellemzések, minősítések szövegezése
 - visszajelzés küldése az általános iskoláknak
-
- A készség szintű tudás ellenőrzésre alkalmas az egy mondatos, szavas válaszokat igénylő villámkérdések feladása. Ezeket bejelentés nélkül villámdolgozat formájában végezhetjük el. Csak annyi időt adjunk a feleletekre, amennyi alatt a közepes képességű tanulónak is válaszolnia kell. Így győződhetünk meg a fogalmak ismeretéről is.
 - Témaköröket akkor kérdezzünk, ha meg akarunk győződni összefüggések ismeretéről, fogalmazási készségről. Ilyenkor hosszabb időre van szükség, azért mert a diák kifejti az adott téma mélységeit, kapcsolódó anyagrészeket, esetleg más tantárgyakra is hivatkozhat, például a gyakorlati alkalmazásokra. Bejelentés nélküli lehet az utolsó lecke számonkérése, de átfogó témát először ismételni kell és legalább utalni szükséges a várható dolgozatra.
 - Tanulmányaik során szükség van mérési pontokra is. Ezt a célt szolgálja a témazáró dolgozat is. Adjuk meg a tananyag rész pontos meghatározását, a dolgozat várható feladatainak számát, az osztályozás szempontjait és a rendelkezésre álló időt.
 - Azért, hogy a vizsgák hangulatához, hosszabb idejéhez, feladataihoz hozzászokjanak ajánlatos ahhoz hasonló megmérést is alkalmazni. Ilyen az évfolyam dolgozat és a „kisérettségi” is.

Írásbeli beszámoltatások formái:

- írásbeli felelet – az előző tanóra anyaga
- „kis dolgozat” – néhány óra anyagát öleli fel, előző órán tájékoztatni kell a tanulót
- témazáró dolgozat – egy témakört magába foglaló dolgozat, megírása előtt legalább egy héttel tájékoztatni kell a tanulókat
- „kiselőadás”, gyűjtőmunka
- házi dolgozat
- gyakorlati napló
- technológiai terv készítése a technikus évfolyamon
- kis érettségi vizsga
- évfolyamdolgozat matematikából 10-11-12. évfolyamokon

Elvek:

- A tanuló egy nap 2 témazáró dolgozatot írhat.
- A félévi illetve az év végi értékelés során a témazáró dolgozat, a kis érettségi, az évfolyamdolgozat és a technológiai terv jegyei súlyozottan szerepelnek.
- A gyűjtőmunka, kiselőadás értékelése a tanár mérlegelési jogkörébe tartozik, és általában kisebb súllyal szerepel a végleges jegy eldöntésénél.

c) *Osztályzás:*

- A tantárgyi követelményszinteket a helyi tantervekben kell rögzíteni, oly módon, hogy a minimumszintet a 9-10. évfolyamon a kerettanterv minimumszintje, 11-12. évfolyamon a középszintű érettségi vizsga szintje jelentse.
- A szakmai évfolyamon a szakmai vizsga szintjéhez kell viszonyítani a minimumszinteket.

Szóbeli feleletek

Szükséges az egyszemélyes szereplés nyilvánosság, az osztály előtt. A kifejezőkészség, a fogalmazás, a szókincsfejlesztés szempontjából nélkülözhetetlen. A rendszeres felelés lehetősége ösztönzi a tanulót a folyamatos felkészülésre. Természetes, hogy a kudarcok is bekövetkezhetnek. Ez különösen a kézség tárgyaknál (pl. ének) fordulhat elő a tanulótól független okok miatt. A tanárnak ezekre különösen figyelni kell, és át kell segíteni az akadályokon. Ez lehet egy irányított rávezető kérdés, helyes hang megadása. A felelés alkalmával feltett kérdésekhez hasonlóakkal vonjuk be a tanulókat az órai munkába.

1. A villámkérdések alkalmazása itt is célravezető. Fogalmakat, meghatározásokat, idegen nyelvből szavakat és nyelvtani megoldásokat kérdezhetünk. A helytelen válaszokat egy másik felelővel javíttathatjuk ki.
2. A kérdések feltevése, megfogalmazása is a tudás bizonyítéka lehet. Jelöljük ki két diákot, és ők felváltva kérdezzék egymást. A válaszokat is ők értékeljék. Az osztályt is bevonhatjuk a kiegészítésbe.
3. Lehetnek olyan szóbeli feleletek is, melyre külön kell felkészülni. Ilyen lehet gyűjtőmunka egy adott témában, vagy egy könyv elemzése. Idegen nyelvből adhatunk egy szituációs témát két tanulónak, melyet a csoport előtt párbeszéd formában előadnak. Magyar nyelvből egy-egy tananyagként feldolgozott mű szerepeit oszthatjuk ki, és saját szavaikkal védik meg a megszemélyesített figurát.

Szakmai gyakorlati feladat

1. Az értékelésnek folyamatosnak kell lenni az egész gyakorlat folyamán és ez nem jár együtt állandó osztályozással.
2. Az egyes tanulók munkáját osztályozni kell egyéni önálló feladat alapján.
3. A gyakorlati munka során nagyon sokszor csapatmunkára van szükség. Figyelni kell az egyén beilleszkedését a közös feladat végrehajtásában.
4. A szorosan vett szakmai tudás mérése mellett egyéb szempontok is befolyásolják az osztályozást. Ilyen lehet a hibafelismerés (gépész), higiénia szabályok betartása (húsipari szakmunkás), esztétikai igény (virágkötő), munkaterület tisztántartása, rendszeret, munkafegyelem, munkaszervezés.
5. Az elméleti órákon szerzett ismeret hasznosítása.
6. Önálló összetett munkafolyamat elvégzése.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

- Fontosnak tartjuk, hogy a diákok az órán megszerzett ismereteket az otthoni szóbeli illetve írásbeli házi feladatokkal megerősítsék.
- A házi feladatok mennyiségénél, **figyelembe kell venni az annak elkészítéséhez szükséges időt, a tanulók leterheltségét, valamint azt, hogy a diák hatékonyan 2-3 órát képes figyelni.**

- A kötelező olvasmányokat az előző tanév utolsó óráján közöljük a diákokkal, majd megadjuk, hogy várhatóan mikor kerülnek feldolgozásra, a konkrét elemzés előtt 2 héttel újból felhívjuk a határidőre a tanulók figyelmét.
- Ha egy diák nem készíti el a házi feladatát, akkor a tanárnak jogában áll elégtelennel osztályozni.

Mindhárom számonkérési mód esetén vegyük figyelembe a szorgalmat, a munkához való hozzáállást is. A tárgyi tudás megléte alapfeltétel, mert arra lehet építeni a következő tananyagnál, erre is szüksége lesz leendő felsőfokú iskolájában vagy a munkahelyén. Értékelésnél gondoljunk a tanuló jövőjére, hogyan tudja a szerzett ismereteket felhasználni.

A magatartás minősítésére négy osztályzatot kell használni:

Példás (5)

Ha a tanuló a társadalmi értékek vállalásában és képviselésében, az egyéni és csoportérdekek érvényesítési tevékenységében, és ésszerű a humánus rend megtartásában példás viselkedésű.

Példás magatartású tanulónak igazolatlan órája nem lehet.

Jó (4)

Nem példás magatartású. Kötelességtudata, megbízhatósága esetenként kifogásolható, humán értékeket sértő megnyilvánulásai miatt esetenként konfliktusba kerül az osztályban, iskolában.

Változó (3)

A pozitív értékek vállalásában, elsajátításában, tevékenységében sok a bizonytalanság, konfliktus helyzetekben agresszív, de alapvetően igyekszik teljesíteni a követelményeket. Fegyelmi büntetését felelősen vállalja, hibáit felismeri és küzd azok megszüntetéséért.

Rossz (2)

Munkája hanyag, súlyosan és ismételten vét az ésszerű és humánus rend ellen. Figyelmeztetések, büntetések feldolgozásában nincs együttműködési hajlama.

A szorgalom minősítésére - a magatartási minősítéstől függetlenül - négy osztályzatot kell használni:

Példás (5)

A tanuló szorgalma, ha feladatait kifogástalanul teljesíti, a tanítási órákra rendszeresen felkészül, ezeken tevékenyen vesz részt, tanulmányi eredménye képességeinek megfelel, a gyakorlatokon a fizikai munkában szorgalmas, s teljesítménye megfelelő egyes területeken érdeklődése kiemelkedő.

Jó (4)

A tanuló szorgalma, ha kötelességeit teljesíti, a tanítási órákra felkészül, azokon képességeinek megfelelően tevékenyen dolgozik, gyakorlati fizikai munkateljesítménye, szakmai érdeklődése jó, tanulmányi eredménye eléri képességei szintjét.

Változó (3)

A tanuló szorgalma, ha kötelességei teljesítésében csak időnként tanúsít szorgalmat a tanítási órákra nem készül rendszeresen, házi feladatát esetenként elhanyagolja, vagy másolja a gyakorlatokon a fizikai munkában hullámzó teljesítményt nyújt, tanulmányi eredménye képességei alatt marad, szakmai érdeklődése nem kielégítő.

Hanyag (2)

A tanuló szorgalma, ha kötelességeit rendszeresen elmulasztja a tanítási órákra készületlenül érkezik, házi feladatait gyakran elhanyagolja, vagy másolja, tanulmányi eredménye komoly mértékben képessége alatt marad, gyakorlati,

fizikai munkája megbízhatatlan, teljesítménye képességeitől elmarad, szakmai érdeklődésről nem tesz tanúságot.

d) A jutalmazás fokozatai, rendszere:

Fokozatok:

I. Osztályfőnöki dicséret

II. Igazgatói dicséret

III. Tantestületi dicséret

IV. Az „Év Bereczkise” díjat kaphatja kimagasló teljesítményt, versenyeredményt elért bármely évfolyamra járó diák.

V. Az „Év Technikusa” díjat kaphatja kimagasló teljesítményt, versenyeredményt elért utolsó szakképző évfolyamos tanuló.

VI. Az „Év Szakmunkása” díjat kaphatja kimagasló teljesítményt, versenyeredményt elért utolsó szakképző évfolyamos tanuló.

VII. Az „Év Sportolója” díjat kaphatja kimagasló sportteljesítményt elért tanuló, aki a tanulmányi munkájában is képességeihez mérten teljesít.

A felsoroltakon kívül - vagy azokkal együtt - könyv, táborozási, színházlátogatási stb. jutalom is adható.

Rendszere:

Iskolai ünnepélyeken, vagy megfelelő alkalomkor előzetes javaslat alapján jutalmat adunk.

Szempontjai:

Osztályfőnöki dicséret illesse a tanulót a tanév végén, aki erejéhez és képességeihez mérten jó tanulmányi eredményt nyújt, fejlődéséről tesz tanúbizonyságot.

Szorgalmas kiemelkedő munkáért, példás magatartásáért igazgatói dicséret adható.

A tanév végén kiemelkedő tanulmányi munkáért írásbeli igazgatói dicséret, könyvjutalom és elismerő oklevél adható.

Kiemelkedő magatartás, példás közösségi és sportmunka, valamint hasonló tanulmányi munka teljesítéséért tantestületi dicséret illeti a tanulót.

Kimagasló eredményt elért végzős diákokat felterjesztjük a város által adományozott "Év Diákja" kitüntetésre.

A kiemelkedő tanulói teljesítményekről azok létrejötte után rövid időn belül az iskola tájékoztatási rendszerében –hirdető könyv, stúdió, a diákság összehívása- hírt kell adni.

d) Fegyelmi intézkedések

Hiányzások és igazolások:

Távolmaradásra engedélyt adhat:

- osztályfőnök
- igazgatóság

Szóbeli engedély esetén a hiányzást írásban igazolni kell.

Igazolás:

- 5 napot meghaladó hiányzás esetén a szülőnek kötelessége az iskolát értesíteni a hiányzás okáról és várható időtartamáról. Ha ez nem történne meg, az osztályfőnöknek kötelessége érdeklődni a tanuló távollétéről.
- A távollétet írásban kell igazolni az azt követő első osztályfőnöki órán.

A Kt. 76. és 77. §-a foglalkozik a tanulók fegyelmi, kártérítési felelősségével. A felelősségre vonás módjára és formájára nézve a törvény rendelkezései az irányadóak.

Elmarasztalás jár az alábbiakért:

- Házi rend megsértése
- szünetben és iskolán kívül történő fegyelemsértésért
- társadalmi tulajdon elleni vétségért
- vállalt feladatok hanyag végzéséért

- igazolatlan mulasztásért
- Ezek lehetnek:
- fegyelmező intézkedések
 - fegyelmi büntetések
- Fegyelmező intézkedés kezdeményezhető:

- osztályfőnöknél
 - igazgatónál
- Kezdeményezhetik:
- az iskolai közalkalmazottai
 - szülő
 - tanulóközösség
 - intézményen kívül álló szerv

- Fegyelmi büntetés lehet:
- a) megrovás
 - b) szigorú megrovás
 - c) meghatározott kedvezmények csökkentése
 - d) áthelyezés másik csoportba vagy osztályba
 - e) eltiltás a tanév folytatásától
 - f) kizárás az iskolából

Fegyelmi büntetést a tantestület hozhat.

Tankötelesre nem alkalmazható az e) és az f) pont.

Igazolatlan hiányzás esetén:

- 5 óráig fegyelmező intézkedés
- 5 óra felett igazgatói megrovás
- 10 órán felül fegyelmi büntetés jár.

A nevelőtestület fegyelmi jogkörét átruházta az osztályban tanító tanároknak.

2.5. Moduláris oktatás

A kompetencia modulokat külön értékeljük. Az év végi és félévi jegyek megállapításakor ezeket beszámítjuk. Prioritást kap a rendszeres szóbeli szöveges értékelés.

A terhelés különböző lehet az egyes modulok számonkérésében. A számonkérés módjai: szóbeli és írásbeli valamint a gyakorlati módszerek. Lényeges, hogy ezek ideje is változzon a rövid és akár több órás megmérettetés között.

2.6. A középszintű érettségi vizsga témakörei

A 233/2004. (VIII.6.) Korm. rendelet előírása szerint állítottuk össze azon tantárgyakból, melyek a helyi tantervünkben szerepelnek:

- magyar nyelv és irodalom	- mezőgazdasági alapozó ismeretek
- történelem	- gépészeti alapismeretek
- angol nyelv	- belügyi rendészeti ismeretek
- német nyelv	- kémia
- matematika	- fizika
- biológia	- Utazás & Turizmus
- földrajz	- testnevelés
- informatika	

3. SZAKMAI PROGRAM

Pedagógiai Programunk bevezetőjében, az alapelvek rögzítésénél utaltunk rá, hogy iskolánk az egyik legrégebbi kertészképzéssel foglalkozó intézete az országnak. Kezdetől fogva célul tűzte ki a régióban megvalósuló magas színvonalú elméleti és gyakorlati oktatást.

Ehhez kezdetben a város biztosított 46 kh földet, majd az 1960-as években a bajai Állami Gazdaság biztosította –elsősorban- a gyakorlati feltételeket, majd a rendszerváltás után 200 h-os földterületet kapott tangazdasági célokra iskolánk. Jelenleg is folyik a terület oktatási célra történő kialakítása, gyümölcs- és szőlőültetvény létrehozásával.

A gépészképzést is az országban elsők között vállalta iskolánk 1978-tól. Ezután kezdtük a feltételek kialakítását, gépek vásárlását, műhelyek építését. A szakközépiskolai oktatás mellett 1997-től szakmunkásképzéssel is foglalkozunk mindkét ágazatban. Bízunk abban, hogy mind a meglévő, mind a folyamatban lévő beruházások segítik az oktatás színvonalánakását. Iskolánk fontosnak tartja, hogy mezőgazdasági termékek előállításán túl, a környezetünkben működő élelmiszeripari üzemek gyakorlati bázisára és szakmunkás utánpótlására építve is folytasson szakmai képzést.

1998-tól a megnövekedett társadalmi és iskolahasználói igény hatására iskolánk elindította a rendőri pályára előkészítő középiskolai rendvédelmi képzést. Ez a szakmai előkészítés bepillantást adva a valódi rendőri munkába megismerteti a tanulókkal a rendőrré válás feltételeit, a rendőrökkel szemben támasztott elvárásokat és megkönnyíti a helyes pályaválasztást. 2005. szeptemberétől elindítottuk legújabb szakmai képzésünket, a sportedzői képesítésünket rekreáció szakon.

A szakmai előkészítés és szakmai orientációs foglalkozások többször szakmai utakon valósulnak meg a tantervtől, tananyagtól függően.

A többször módosított 1993. évi LXXVI. (szakképzési törvény) módosítása előírta a moduláris szerkezetű, kompetencia alapú szakképzés bevezetésének szükségességét az új rendszerű Országos Képzési Jegyzék kötelező alkalmazásával. Az OKJ és az OKJ-ba történő felvétel és törlés eljárási rendjéről szóló 1/2006. (II.17.) OM rendelet tartalmazza az államilag elismert új típusú szakképesítéseket. A régi OKJ-hez képest kb. felére csökkentették a szakképesítések számát, viszont a szakképesítések rész-szakképesítéseket, elágazásokat, ráépítéseket is tartalmazhatnak az új típusú moduláris felépítés alapján.

A módosítás előírta, hogy az új OKJ szerinti szakmák iskolai rendszerű bevezetésének feltétele az új szakmák SZVK-inak (szakmai és vizsgakövetelmény) kiadása, melyet a szakképzésért felelős miniszter ad ki. A rendelet azt is előírta, hogy a régi OKJ-ban szereplő szakképzés 2008. 12. 31-t követően nem indítható. Ennek következtében 2008. 09. 01-én már csak az új OKJ szerinti szakmai képzések váltak indíthatóvá. A fenntartó az új típusú OKJ-nak megfelelő szakmák oktatásának a lehetőségét a szakképző iskolák Alapító okiratának módosításával tette lehetővé. A Bereczki Máté Szakképző Iskola Alapító okiratát a 276/2007. (VIII.30.) Kth.-val módosította, mely már tartalmazza az új OKJ-nak megfelelő, általa engedélyezett oktatható szakmákat is.

Az új OKJ alapján oktatható szakmák 2008/2009. tanévtől

SZAKMA	OKJ-szám
Sportedző (szakma megnevezésével/)	52 813 01
Sportszervező menedzser	52 813 02
Népi kézműves	31 215 02
Géplakatos	31 521 10

Hegesztő	31 521 11
Mező-és erdőgazdasági gépésztechnikus	54 525 02
CAD-CAM informatikus	54 481 01
Környezetvédelmi technikus	54 850 01
Települési környezetvédelmi technikus	54 851 01
Természet-és környezetvédelmi technikus	54 850 02
Vegyes iparcikk -kereskedő	31 341 04
Virágkötő-berendező, virágkereskedő	33 215 02
Panziós, falusi vendéglátó	31 812 01
Biztonsági őr	31 861 01
Biztonságszervező I.	54 861 01
Agrárgazdasági gépszerelő, gépjavító	31 521 01
Agrár környezetgazda	52 621 01
Agrár közgazdasági és-áruforgalmazó tech.	54 621 01
Agrármenedzser aszisztens	55 621 01
Agrártechnikus	54 621 02
Agrártechnológus	55 621 02
Dísznövénykertész	33 622 01
Erdészeti szakmunkás	31 623 01
Gazda	33 621 02
Kertész	31 622 01
Lovastúra vezető	52 812 02
Lótartó és-tenyésztő	31 621 04
Méhész	31 621 05
Mezőgazdasági gépkezelő	31 521 19
Mg. gépjárműjavító, gépkarbantartó	31 521 20
Növénytermesztési, kertészeti és növény- védelmi technikus	54 621 04
Parképítő és- fenntartó technikus	54 622 01
Borász	33 621 01
Erjedés-és üdítőitalipari termékgyártó	33 541 02
Húsipari termékgyártó	31 541 01
Molnár	33 541 03
Tartósítóiipari termékgyártó	33 541 06

3.1. Kertész szakmai program

Kertész szakmacsoport

A megye és a város középfokú szakképzési koncepcióját figyelembe véve, a meglévő tárgyi, személyi feltételrendszer és fejlesztési terv alapján iskolánk az ágazaton belül a hagyományokra épülő, ugyanakkor sokszínű rugalmas képzésre törekszik. Szakmai kínálatunk lehetővé teszi különböző szintű, végzettségre épülő szakmák választását. Az alapképzés 10. évfolyama után a belső átjárhatóság biztosításával lehetőség nyílik a tervezett szakmai szintek korrekciójára, az esetleges pályaválasztási igények figyelembevételére.

Szakképző – szakmunkás iskola

A 9-10. évfolyam alapozó ismeretét a kerettanterv szerinti agrárágazati előkészítő, valamint mezőgazdasági szakmai alapozó ismeretek és gyakorlatok szerint adjuk át heti 4 órában. Elsősorban az alapképzést nálunk megkezdett tanulóknak számítunk a szakképzési évfolyamokon, de természetesen mindenki, aki a szakma által előírt iskolai előképzettséggel

és egészségügyi szakma alkalmassági feltételekkel rendelkezik, megkezdheti tanulmányait szakképzési évfolyamunkon.

Szaktanulmányok szakmai kínálat:

- dísznövény- és zöldségtermesztő
- virágkötő, -berendező, virágkereskedő
- kertész – zöldségtermesztés elágazással

A végzett szakembereket a következők jellemzik:

- Kialakultak bennük az aktív, kezdeményező személyiségjegyek, a szintetizálás, a problémamegoldás, az öntanulás képességei, a továbbképzés, és az információszerzés, kreativitás igénye.
- Olyan ismeretrendszeren alapuló kultúrával rendelkeznek, amelyben az általános műveltségi elemek, a szakmai képzés elméleti és gyakorlati alapjai egymást kölcsönösen gazdagító egységet képeznek.
- Képesek pontos, lelkiismeretes munkavégzésre. Magatartásukban a felelősségérzet a célszerű, ésszerű, meggyőző viselkedés a mérvadó és a kifogástalan személyi higiénia.
- Rendelkezzenek fejlett esztétikai érzéssel, kezűgyességgel.
- Felkészültségük alapján képesek alkalmazottak, vagy beosztottak irányítására (technikusok).
- A szaktanulmányoktól elvárhatónál magasabb, de a mérnöki felkészültséget nem igénylő részfeladatok önálló végzésére, valamint nagyobb szakmai, elméleti igényű munkakörök ellátására alkalmasak (technikusok).
- Rendelkeznek a környezetbarát mezőgazdasági termelés szabályainak, a biotechnológiai eljárások alkalmazhatóságának, valamint az energiatakarékos termelési eljárások ismereteivel.
- Birtokában vannak olyan általános és szakmai ismereteknek, amelyek alapját képezik további szakmai képességek megszerzésének.
- Tájékozottak a szakmai továbbképzés és a specializáló képzés lehetőségeiről.

A kertész szaktanulmányképzés célja

A kertészeti termelés hivatásszerű gyakorlásához szükséges ismeretek és gyakorlatok magas színvonalú elsajátítása, amely lehetőséget ad a személyiség továbbfejlődésének, illetve szakmai továbbképzésre és továbbtanulásra. A megszerzett szakképzettséget államilag elismert bizonyítvány tanúsítja!

A szakképesítéssel rendelkező szakember képes legyen a nagyüzemben, a kisüzemben, magánvállalkozásban, egyéni gazdaságban, a szabadföldi és hajtattott zöldség- és gyümölcs- és gyümölcstermésztetésére, szőlő- és gyümölcstermésztetésére, azok szakszerű ápolási munkáinak végzésére, minőségi és korszerű termékek előállítására, forgalmazására, illetve ezen feladatok középszintű irányítására.

Szabad órásáv terhére 639 órában a virágkötő (21 7862 01) szakmai végzettség megszerzését biztosítjuk.

(Jelenleg ebben a szakmában nincs szakképző évfolyamon tanulócsoport.)

1. Dísznövény- és zöldségtermesztő

azonosító szám: 31 6207 01

képzési idő: 2 év
elmélet: 30 %
gyakorlat: 70%

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség és betöltött 16. életév.

Tantárgy	I. évf. 37 hét	II. évf. 35 hét	összes óraszám
Osztályfőnöki	37	35	72
Testnevelés	74	70	144
Munka-, környezet- és tűzvéd. ism.	-	35	35
Informatika	74	-	74
Gazd., vállalkozási és jogi ismeretek	37	-	37
Vezetési és szervezési ismeretek	-	35	35
Kertészeti alapismeretek	74	-	74
Dísznövénytermesztés	74	70	144
Zöldségtermesztés	74	70	144
Műszaki ismeretek	-	70	70
Kereskedelmi ismeretek	37	-	37
Szakmai idegen nyelv	37	35	72
Társadalmi ismeretek, etika	74	-	74
Kötelező elmélet összesen	592	420	1012
Kötelező gyakorlat	621	588	1209
Munka-, környezet- és tűzvéd. ism.	-	20	20
Informatika	60	-	60
Gazd., vállalkozási és jogi ismeretek	50	-	50
Vezetési és szervezési ismeretek	-	40	40
Kertészeti alapismeretek	60	-	60
Dísznövénytermesztés	190	180	370
Zöldségtermesztés	181	180	361
Műszaki ismeretek	-	138	138
Kereskedelmi ismeretek	80	30	110
Összefüggő nyári szakmai gyakorlat	175	-	175
Kötelező gyak. összesen	796	588	1384
Kötelező tantárgyak összesen	1277	1008	2285
Fakultatív tantárgyak	156	147	303
Szab. vál. köt. szakmai elmélet	37	35	72
Szab. vál. köt. szakmai gyakorlat	119	112	231
összes óraszám	1544	1155	2699

Heti 7 óra gyakorlat külső gyakorlóhelyen, heti 14 óra iskolai gyakorlat.

A szakképzési évfolyamokon a tanulók számára biztosított 222 órás időkeret, mely a készségfejlesztést, az általános műveltséget és a szakmai elméleti képzést egészíti ki, a következő tantárgyakba integráljuk:

Tantárgyak	1/11 ciklusonként	2/12 ciklusonként
Társadalomismeret és etika	2	1
Szakmai idegen nyelv	4	2
Osztályfőnöki	1	1
Informatika	2	3
Testnevelés	2	2
Gazdálkodási, váll. és jogi ismeretek	2	-
Munka-, környezet- és tűzv. ism.	-	2
Vezetési és szervezési ismeretek	-	2
összesen	13	13

Azon tanulók részére, akik nem tudják teljesíteni a 10. évfolyamot, illetve később a szakképző évfolyamokon a szakmai követelményeket, az alábbi szakmákból részesülhetnek tanfolyami képzésben:

2008/2009-es tanévtől az új OKJ-nak megfelelően felmenő rendszerben a következő szakmák oktatását kezdtük meg:

Szakmacsoport	OKJ szám	Szakma neve	Elágazás	Képzési idő
Mezőgazdasági	31 622 01	Kertész	Zöldségtermesztő	2 év
Kereskedelem - marketing	33 215 02	Virágkötő, berendező virágkereskedő -	---	2 év

A szakmák gyakorlati oktatását a Kommunális Kht.-val és környékbeli virágboltokkal kötött együttműködési megállapodás keretében végezzük.

A 31 622 01 0010 31 04 azonosító számú, **Kertész - Zöldségtermesztő megnevezésű elágazás** szakmai követelménymoduljaihoz rendelt tananyagegységek

Felvétel feltétele: 8 osztály és a 16. életév betöltése, orvosi alkalmasság.

Azonosítója	Megnevezése	Évfolyam	óraszám			
			Elméleti	Elméletigényes gyakorlati	Gyakorlati	Összes
399/1.0/2219-06	Vállalkozási és kereskedelmi ismeretek	2/12	96	0	0	96
399/2.0/2219-06	Vállalkozási és kereskedelmi ismeretek gyakorlat	2/12	0	0	112	112
399/3.0/2219-06	Informatika	2/12	0	32	0	32
399/1.0/2220-06	Növénytan	1/11	36	0	0	36
399/2.0/2220-06	Termesztési ismeretek	1/11	72	0	0	72
399/3.0/2220-06	Termesztési ismeretek gyakorlat	1/11	0	0	54	54
399/4.0/2220-06	Műszaki ismeretek (alapismeretek)	1/11	72	0	0	72
399/5.0/2220-06	Műszaki ismeretek (alapismeretek) gyakorlat	1/11	0	0	126	126
399/1.0/2221-06	Munkavállalói ismeretek	1/11	36	0	0	36
399/1.0/2230-06	Zöldségtermesztés I.	1/11	180	0	0	180
399/2.0/2230-06	Zöldségtermesztés II.	2/12	160	0	0	160
399/3.0/2230-06	Zöldségtermesztés I. gyakorlat	1/11	0	0	324	324
399/4.0/2230-06	Zöldségtermesztés II. gyakorlat	2/12	0	0	224	224
399/5.0/2230-06	Műszaki ismeretek (zöldségtermesztés)	2/12	64	0	0	64
399/6.0/2230-06	Műszaki ismeretek (zöldségtermesztés) gyakorlat	2/12	0	0	112	112
Összesen:			716	32	952	1700

A képzés célja:

A szakképesítés munkaterületéhez tartozó legjellemzőbb munkakörök, foglalkozások betöltéséhez szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

A cél elérése érdekében el kell sajátíttatni a zöldségtermesztő megnevezésű munkakörben elvégzendő feladatokat, ki kell alakítani az azokhoz szükséges tulajdonságokat (alkalmazott szakmai ismeretek, szakmai készségek, képességek, személyes, társas és módszerkompetenciák).

A 33 215 01 0000 00 00 azonosító számú, **Virágkötő, -berendező, virágkereskedő** megnevezésű szakképesítés szakmai követelménymoduljaihoz rendelt tananyagegységek.

Felvétel feltétele: 10 osztály és orvosi alkalmasság.

Azonosítója	Megnevezése	Évfolyam	óraszám			
			Elméleti	Elméletigényes gyakorlati	Gyakorlati	Összes
334/1.0./0001-06	Vállalkozási ismeretek	2/12	16	28	0	44
334/2.0./0001-06	Vállalkozások gazdálkodása	2/12	32	20	0	52
334/1.0./0002-06	Marketing ismeretek	2/12	32	48	0	80
334/1.0./0003-06	Áruforgalom tervezése	2/12	17	0	0	17
334/2.0./0003-06	Áruforgalmi tevékenység eredményessége	2/12	15	0	0	15
334/3.0./0003-06	Forgalom- és eredményelemzés	2/12	0	0	48	48
334/4.0./0003-06	Vezetési ismeretek	2/12	16	0	0	16
334/1.0./0004-06	Általános áruismeret	1/11	12	0	0	12
334/2.0./0004-06	Áruforgalmi ismeretek	1/11	60	0	21	81
334/3.0./0004-06	Áruforgalmi gyakorlat	1/11	0	0	84	84
334/4.0./0004-06	A 33 215 01 0000 00 00 Virágkötő, -berendező, virágkereskedő szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményei	1/11	0	0	21	21
334/1.0./0005-06	Üzleti levelezés	1/11	0	22	0	22
334/2.0./0005-06	Jogszabályok alkalmazása	1/11	54	14	0	68
334/3.0./0005-06	Pénzforgalmi és nyilvántartási rendszerek	1/11	0	36	0	36
334/1.0./0406-06	Dísznövényismeret	1/11	144	0	126	270
334/1.0./0407-06	Virágkötészet	1/11	126	0	180	306
334/1.0./0408-06	Térberendezés	2/12	80	0	160	240
334/2.0./0408-06	Tervkészítés	2/12	32	0	0	32
334/3.0./0408-06	Művészeti ismeretek	2/12	48	0	0	48
334/4.0./0408-06	Műszaki és építészeti ismeretek	2/12	32	0	64	96
334/5.0./0408-06	Rajz	2/12	0	0	112	112
Összesen:			716	168	816	1700

A képzés célja:

A szakképesítés munkaterületéhez tartozó legjellemzőbb munkakörök, foglalkozások betöltéséhez szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

A cél elérése érdekében el kell sajátíttatni a virágkötő, -berendező, virágkereskedő megnevezésű munkakörben elvégzendő feladatokat, ki kell alakítani az azokhoz szükséges tulajdonságokat (alkalmazott szakmai ismeretek, szakmai készségek, képességek, személyes, társas és módszerkompetenciák).

A 2001/2002-es tanévtől 9. évfolyamtól felmenő rendszerben

A 2001/2002-es tanévtől felmenően, a kerettanterv előírásainak megfelelően a 9-10. évfolyamon heti 4 órában szakmai agrárorientációs ismereteket és gyakorlatot, a 11-12. évfolyamon heti 5 órában mezőgazdasági szakmacsoportos alapozó ismereteket és gyakorlatot tartunk a központi program alapján.

A szakképző iskola a kerettantervi rendelet alapján kialakított helyi tantervének elkészítésénél a meghatározó szempont az volt, hogy ezek a tanulók a „mezőgazdasági ismeretek” tantárgyat is választhassák érettségi tárgyként (elsősorban szakirányban továbbtanulók), illetve a szakképzésbe a maximális 644 óra beszámítható legyen. A tananyagot úgy állítottuk össze, hogy a mezőgazdasági szakmacsoport közös elméleti és gyakorlati ismereteit átadjuk.

A szakközépiskola helyi tanterve

A 9-10. évfolyam tantervében agrárorientációs ismeretek témakörét dolgozzuk ki óra- és tananyagbontásban. Elmélet 74 óra, 2 óra hetente. Gyakorlat 74óra, 2 óra hetente. Az elméleti és gyakorlati oktatás célja a szakmaválasztás elősegítése.

A szakmai elméleti alapozó tananyagra építve és ha lehet, azzal szinkronban, a témakörök óraszámával arányosan kell megvalósítani a gyakorlatokat.

A szakközépiskolában és a szakiskolában a kerettantervek bevezetéséhez szükséges Felszerelési jegyzékben szereplő eszközök – anyagok beszerzése, illetve a meglévők kiegészítése nagy anyagi megterhelést jelentenek az intézmények részére. A 9-10. évfolyamban a jól felszerelt labor a kerettantervben foglaltak megvalósításának alapja.

3.2. Gépész szakmai program

Szaktanulmányi képzés

A 9-10. évfolyamon az alapozó ismereteket a 2001/2002-es tanévtől felmenően a kerettanterv műszaki szakterületi orientációs, valamint a gépész szakmacsoport szakmai alapozó ismeretek és gyakorlatok szerint végezzük. Elsősorban az alapképzést nálunk megkezdett tanulókra számítunk a szakképző évfolyamokon, de természetesen aki a szakmai képzés megkezdésének feltételeivel rendelkezik, megkezdheti tanulmányait a szakképzési évfolyamokon. Jelenleg szakképző évfolyamon a növénytermesztő gépész szakmát tanulják tanulóink. A 2001/2002-es tanévet megelőzően a szakmai alapozás a 9-10. évfolyamon az életvitel és gyakorlati ismeretek tantárgy keretében történt heti 5-5 órában.

Szaktanulmányi képzés

- növénytermesztő gépész 2 éves képzési idővel
azonosító száma: 31 6280 07

Azon tanulók számára, akik a szakképzési évfolyamokon nem tudják teljesíteni a tantervi követelményeket, tanfolyami képzés keretében lehetőséget biztosítunk a következő szakmai végzettségek megszerzésére.

Növénytermesztő gépész

azonosító száma: 31 6280 07

A képzés célja: olyan műszaki, agrotechnikai és gazdasági alapismeretekkel rendelkező szakemberek képzése, akik mezőgazdasági erőgépek és munkagépek önálló, gazdaságos, az agrotechnikai követelményeknek megfelelő, üzemeltetésére és szakszerű karbantartására is képesek. Műszaki és vállalkozási ismereteik birtokában önálló szántóföldi növénytermesztési, gépi bémunkát tudjanak vállalni. Felismerjék a géphibákat és az alapvető karbantartási munkákat el tudják végezni. Munka- és tűzvédelem megismerése és betartása.

A szakmai orientációs és szakmacsoportos alapozás helyi tantervének elkészítésekor azt vettük figyelembe, hogy az OKJ-ban 2,5 éves képzési idejű növénytermesztő gépész szakma képzési idejébe maximális mértékben beszámíthassuk a 9-10. évfolyam szakmai orientációját és szakmai előkészítését, és így a szakképző évfolyamokon az 1324 A AI 1 nyilvántartási számú (2 éves) központi program alapján oktatjuk a növénytermesztő gépész szakmát.

Eredetileg a helyi tanterv készítésekor felhasználtuk az OM által kiadott Szakmai előkészítés műszaki szakterületre és szakmai alapozás a gépészet szakmacsoportra „B” változatú kerettantervét. A 2006/2007-es tanévtől az „A” változatú kerettantervet használjuk.

Szakmai gyakorlatokat tangazdaságunkban, tanműhelyeinkben szakoktatóink irányításával valósítjuk meg, a mindenkori létszámtól függően csoportbontásban végezzük, a törvényi előírásoknak megfelelően.

Képzési idő: 2 tanév

I. tanév 38 hét (ebből 2 hét termesztési gyakorlat) + 4 hét nyári összefüggő szakmai gyakorlat **összesen 42 hét**

II. tanév 36 hét (ebből 2 hét termesztési gyakorlat) + 2 hét vizsgafelkészülés
→ **összesen 38 hét**

Összes óraszám két év alatt – 2555 óra, elmélet és gyakorlat aránya 40-60%.

2008/2009-es tanévtől az új OKJ-nak megfelelően felmenő rendszerben a következő szakmák oktatását kezdtük meg:

Szakmacsoport	OKJ szám	Szakma neve	Elágazás	Képzési idő
Mezőgazdasági	31 521 01	Agrárgazdasági gépszerelő, gépjavító	Mezőgazdasági gépszerelő, gépjavító	2 év
Mezőgazdasági	31 521 20	Mezőgazdasági gépüzemeltető, gépkarbantartó	Növénytermesztési gépüzemeltető, gépkarbantartó	2 év

Az agrárgazdasági gépszerelő, gépjavító szakma gyakorlati képzését a 2008/2009-es tanévtől az AXIÁL Kft.-vel kötött együttműködési megállapodás keretében oktatjuk. A mezőgazdasági gépüzemeltető, gépkarbantartó szakma gyakorlati képzését teljes egészében az iskola végzi.

Növénytermesztő gépész szakmunkás óraterv

Tantárgy	I évf. 37 hét	II. évf. 34 hét
Osztályfőnöki	1	1
Testnevelés	2	2
Munka-, tűz- és környezetvédelem	2	-
Géprajz, gépelemek	2	3
Anyagismeret	2	3
Szakmai számítások	2	2
Mg-i erőgépek	5	4
Mg- munkagépek	4	5
Mg-i ismertek	3	4
Járművezetési ismeretek	(4)	-
Gazdálkodási ismeretek	-	2
Társadalomismeret és etika	2	1
Magyar nyelv és irodalom	-	2
Kötelező elmélet összesen	29	29
Szakmai gyakorlat	35	35
Őszi termesztési gyakorlat	35	35
Tavaszi termesztési gyakorlat	35	35
Nyári összefüggő szakm gyak. (4 hét)	140	-
Szabadon választható kötelező tárgyak:		
Idegen nyelv	(4)	2
Alkalmazott számítástechnika	2	3
Alapfokú gáz- és ívhegesztő	7	4
Szabadon választható kötelező összesen	9	9
Összes óraszám	38	38

Kötelezően tartandó 222 közismereti órák évfolyamonként.

Tantárgyak	1/11 ciklusonként	2/12 ciklusonként
Testnevelés	2	2
Informatika	2	3
Szakmai számítások	2	2
Idegen nyelv	4	2
Társadalomismeret és etika	2	1
Magyar nyelv és irodalom	-	2
összesen	12	12

3.3. Élelmiszeripari szakmai program

1. Húsipari szakmunkás

Azonosító szám: 31 5212 07

A szakképesítés megszerzésének előfeltételei: előírt egészségügyi alkalmasság, betöltött 16. életév, alapfokú iskolai végzettség.

A képzés célja:

A végzett húsipari szakmunkások legyenek alkalmasak: felvásárlási feladatok elvégzésére, vágóállatok átvételére és értékesítésére, vágóállatok elsődleges feldolgozására, hús és húskészítmények előállítására és a termékek értékesítésére.

A gyakorlati képzés a Pick Zrt. Bajai Gyáregységében folyik.

A helyi Hűtőházal való egyeztetés után igény esetén indítjuk a **tartósítóipari szakmunkásképzést**.

Azonosító száma: 31 5212 13

Képzési idő 2 év

2008/2009-es tanévtől az új OKJ-nak megfelelően felmenő rendszerben a következő szakma oktatását kezdtük meg:

Szakmacsoport	OKJ szám	Szakma neve	Elágazás	Képzési idő
Élelmiszeripari	31 541 01	Húsipari termékgyártó	---	2 év

Azonosító szám: 31 541 01 1000

A szakképesítés megszerzésének előfeltételei: előírt egészségügyi alkalmasság, betöltött 16. életév.

A 31 541 01 1000 azonosító számú, Húsipari termékgyártó megnevezésű szakképesítés szakmai követelménymoduljaihoz rendelt tananyagegységek

A tananyagegység						
sor-száma	azonosítója	megnevezése	óraszám			
			elméleti	elmélet igényes gyakorlati	Gyakorlati	összes
1.	414/1.0/0509-06	Általános élelmiszeripari munka-, baleset-, tűz és környezetvédelmi feladatok	12	0	36	48
2.	414/2.0/0509-06	Minőségbiztosítás, higiénia az élelmiszer-iparban	24	0	72	96
3.	414/3.0/0509-06	A munkaterület átvétele, anyagismeret	8	0	36	44
4.	414/1.0/0510-06	A gyártás előkészítése	8	0	24	32
5.	414/2.0/0510-06	A gyártás befejezése	8	0	22	30
6.	414/1.0/0511-06	Alapmérések	0	72	0	72
7.	414/2.0/0511-06	Dokumentálás	6	0	22	28
8.	414/3.0/0511-06	Gazdálkodás és kereskedelem	36	0	108	144
9.	414/1.0/0544-06	Vágóállatok jellemzői, vágásra előkészítés	24	0	22	46
10.	414/2.0/0544-06	Elsődleges feldolgozás műveletei I.	44	0	108	152
11.	414/3.0/0544-06	Elsődleges feldolgozás műveletei II.	40	0	108	148
12.	414/4.0/0544-06	Vágóállatok húsrészei, csontjai	22	0	144	166
13.	414/5.0/0544-06	Melléktermék feldolgozása	20	0	54	74
14.	414/1.0/0519-06	Aprítás, keverés célja, gépei	12	0	24	36
15.	414/2.0/0519-06	Zárás és ellenőrzés	4	0	8	12
16.	414/3.0/0519-06	Hőkezelés	22	0	56	78
17.	414/4.0/0519-06	Hőelvonás	18	0	48	66
18.	414/1.0/0545-06	Gyártási alapanyagok	26	0	64	90
19.	414/2.0/0545-06	Tartósítás módszerei, berendezései	32	0	74	106
20.	414/3.0/0545-06	Húskészítmények gyártása	28	0	192	220
21.	414/1.0/0546-06	Húskészítmények gyártása I.	24	0	70	94
22.	414/2.0/0546-06	Húskészítmények gyártása II.	26	0	72	98
23.	414/3.0/0546-06	Értékesítés a húsiparban	64	0	96	160
Összesen			508	72	1460	2040

3.4. Rendvédelmi pályára előkészítő középiskolai rendvédelmi szakmai képzés

A rendőri pályára előkészítő szakmai képzést a Köznevelésről szóló 1993. évi LXXIX. tv. és 11/1994. (VI. 8.) MKM. rendelet alapján, az ORFK által megadott tantervi irányelveknek megfelelően oktatjuk 1998/1999-es tanévtől.

A tantervi célok megvalósításához együttműködési megállapodást kötöttünk a Megyei Rendőr-főkapitánysággal, a bajor Kapitánysággal, az Önkormányzattal, mely biztosítja, hogy a szakmai órákat pedagógiai végzettséggel rendelkező rendőrtisztek tanítják.

A képzés célja:

Az átlagosnál szélesebb körű etikai, politológiai, történelmi, pszichológiai ismeretek biztosítása, valamint a fizikális állóképesség fokozásán és a jogi-rendvédelmi ismereteken keresztül speciális előképzés nyújtása a rendőr szakközépiskolai tanulmányokhoz.

Gépjárművezetői tanfolyam: egyéni szervezett módon a 11. évfolyam.

A képzés érettségi vizsgával zárulhat és lehetőséget biztosítunk az őrző-védő szakmai vizsga letételére, az érettségiz követően, közösen a munkaügyi központtal.

A 2001/2002-es tanévtől a rendvédelmi tanulók a kerettantervi rendeletnek megfelelően az alapképzés szakmai orientációs és szakmai alapozó órakeretében sajátítják el az ORFK által kiadott tanterv tananyagát, melyet kiegészít a 12. évfolyamon a kötelező fakultációs keretben a heti 1 óra társadalomismeret.

A 28/2000 (IX. 21.) OM rendelet 17. §-a értelmében a 2002/2003-as tanévben 9. évfolyamos tanuló még az egyedi tantervvel tanulhat a 11-12. évfolyamon is. A 2003/2004-es tanévben 9. évfolyamos tanulók számára már alkalmazási engedéllyel rendelkező tanterv szerint kezdjük meg a rendvédelmi képzést.

3.5. Sportszakmai program

Testnevelés emelt szintű tantervű osztály / Sportiskolai középiskolai képzés

Az emelt szintű képzés célja, olyan komplex kondicionális, koordinációs és elméleti alapot adni a testnevelést, sportot életcélnak, életformának választó diákok számára, amit a felsőfokú tanulmányaik, valamint a sportkarrierjük során kamatoztatni tudnak.

További feladat, cél a diákok sportági kiválasztása. Amelynek során célunk olyan sportolók kiválasztása, akik az adott sportágban kimagasló eredményre képesek. A sportiskolai képzésre bekerülő gyerekek legalább két szűrősen esnek át a sportági kiválasztás felé haladva.

1. szűrő: - a „felvételi”- itt drasztikus formában az alkalmas diákokat választjuk ki egy többpróbás rendszerben (kondicionális képességfelmérés, torna, labdajátékok, atlétika)

2. szűrő: - a 10. évfolyam végéig folyamatosan. A 10. évfolyam végéig rendszeres megmértetésekkel, tesztekkel (antropometriai, stb.) folyamatos próbarendszer elé állítjuk a gyerekeket. Ezáltal adekvát képet kapva róluk irányítjuk a számukra legkedvezőbb lehetőségekkel rendelkező sportág felé.

Az oktatás folyamán az egyesületi munkát kiegészítve az életkornak megfelelően legjobban fejleszthető kondicionális és koordinációs képességek edzését célzott, az adott képességre optimálisan ható sportági képzéssel oldjuk meg.

Állóképesség: - atlétika, úszás,

Gyorsaság: - atlétika, labdajátékok,

Erő: - atlétikai dobások, küzdősportok, torna, stb.

Így igen sokoldalúan képzett, a saját sportágában fejlődni képes sportolókat nevelhetünk ki a 12. évfolyam befejezéséig.

A testnevelés tantárgy keretében oktatott sportágak:

<u>9. évfolyamon</u>		<u>10. évfolyamon</u>		<u>11. évfolyam</u>		<u>12. évfolyam</u>	
sportág	óra	sportág	óra	sportág	óra	sportág	óra
Atlétika	65	Atlétika	65	Atlétika	65	Atlétika	45
Röplabda	30	Kézilabda	30	Labdajáték1.	40	Labdajáték1.	35
Kosárlabda	30	Labdarúgás	30	Labdajáték2.	40	Labdajáték2.	35
Torna	30	Torna	30	Torna	20	Torna	30
Küzdősport	10	Küzdősport	10	Küzdősport	10		
Úszás	20	Úszás	20	Rekreáció	10	Rekreáció	10
185		185		185		155	

A 11-12. évfolyamon változás az alsóbb évfolyamokhoz képest a heti két szakmai elméleti óra megjelenése (anatómiai alapok, sportági elmélet, élettani alapok, edzéselméleti alapok, gimnasztika.). A labdajátékoknál a két választott sportág marad az oktatandók között, megjelenik a szabadidősport (téli sportok, gördülő sportok, golyós játékok, stb.). A továbbtanulás megalapozására a 11-12. évfolyamon a sportági képzésbe beépítve a diákok gyakorlat-, illetve edzésvezetési rutinra is szert tesznek. A képzés iskolán belüli kimeneteként sportszakmai képzést kínálunk.

Közoktatási típusú sportiskolai képzés

A sportiskolai képzés az utánpótlás-nevelési rendszer szerves és kiemelkedően fontos része. Célja a Sport XXI. Nemzeti Sportstratégia jövőképevel azonos. Ami nem más, mint, hogy a magyar nemzet a „- sportnemzet státuszának megőrzése mellett a társadalom jóval szélesebb rétegeit bevonva – belátható időn belül sportoló nemzetté váljon.” Cél tehát a magyar élsport utánpótlás bázisának bővítése azáltal, hogy a felnövekvő generációk minél szélesebb körében „terjedjen el” a sportolás iránti kitörölhetetlen igény és valóban ne csak sportemberekké, hanem sportoló emberekké váljanak.

A fent említett testnevelés tagozatos képzésünk átalakításával kialakítottuk a sportiskolai kerettanterv alapján helyi tantervünket, így iskolánk a 2007/2008-as tanévben az elsők között kapcsolódhatott be a sportiskolai rendszerbe. A sport orientált osztályunkban kétféle szervezeti forma lehetséges a délelőtti edzésidők megszervezésére. Egyrészt különböző sportágakban (judo, triatlon, úszás, evezés) egyesületi keretek között sportolhatnak a tanulók. Ehhez délelőtt, az óratervben meghatározott óraszámban biztosítva van az edzésidő. Másrészt iskolánk a labdarúgás és a kosárlabda sportágakra szakosodva sportági képzést végez, órarendbe iktatva.

A sportiskolai oktatásban részt vevő diákok értékelése az alábbi táblázatban megfogalmazott szempontok szerint történik. Értékeljük a sportolói mentalitást, az edzéslátogatottságot és a sportteljesítményt. Ezek alapján a diákokról minden félévben szöveges értékelést készítünk, amit a bizonyítvány mellé írott és okleveles formában megkapnak a diákok. Ebben az értékelésben rögzítjük a félévek „teljesítését ill. nem teljesítését” is. A félév teljesítésének feltétele a 60 %-os edzéslátogatottság és a teljesítményszintek minimuma. A félév nem teljesítése nem gátja a továbbhaladásnak, hanem egy fajta minősítést jelent a szülő és a diák felé.

1. Mentalitás
2. Edzéslátogatottság
3. Teljesítmény

Mentalitás:					
	Kiváló	Jó	Közepes	Elégséges	Elégtelen
Fegyelmezettség					
Pontosság					
Igyekezet/Akarat					
Küzdeni tudás					
Viselkedés (pályán, ellenféllel, csapattárral)					
Alázat a sportág iránt					

Edzéslátogatottság:		
Ajánlás az edzésórán való aktív részvételszázalékos aránya alapján kialakított értékeléshez		
Szöveges értékelés	Értékelés érdemjegyen kifejezve	Az edzésórán való részvétel: félévenként 111 óra
Kitartóan szorgalmas 90 % és a-felett	5 (jeles)	100 és a-feletti órán való részvétel (Maximális hiányzások száma: 11 óra)
Váltakozóan szorgalmas 80 - 89 %	4 (jó)	89 - 99 óra közötti részvétel (Maximális hiányzások száma: 22 óra)
Rendszertelen 70 - 79 %	3 (közepes)	78 - 88 óra közötti részvétel (Maximális hiányzások száma: 33 óra)
Hanyag 60 - 69 %	2 (elégséges)	67 - 77 óra közötti részvétel (Maximális hiányzások száma: 44 óra)
Lusta / nagyon hanyag 60 % és kevesebb	1 (elégtelen)	66 és annál kevesebb órán való részvétel (45 és a-feletti óráról való hiányzás)
Megjegyzés: Hosszan tartó sérülés, vagy betegség esetén a tanuló az edzésórán való aktív részvételének értékelése, a tanár egyéni megítélése alapján történik.		

Teljesítmény: a sportági teljesítményt a sportiskolai tanterv évfolyamokra lebontott követelményei szerint értékeljük

1. A sportiskolai értékelés szempontjai

SPORTISKOLAI ÁLTALÁNOS KONDICIONÁLIS ÉS SPORTÁGI ALKALMASSÁGI VIZSGA

1. Általános kondicionális és koordinációs képesség felmérés:

- Fizikai képességek felmérése:**
- kötélmászás /hossz/
 - fekvőtámaszban karhajlítás-nyújtás /db/
 - medicinlabda vetése fej fölött hátra két kézzel /m/
 - helyből távolugrás /cm/

Atlétika: az állóképesség felmérése: - 1500 méter síkfutás /mp/

Torna: szabadon választott talajgyakorlat kötelező elemekkel

- Kötelező elemek:
- guruló átfordulás előre
 - guruló átfordulás hátra
 - fejállás
 - kézállás (fellendülés futólagos kézállásba)
 - kézen átfordulás oldalra (cigánykerék)

2. Labdajátékok:

- a kettő kiemelt sportágban (kosárlabda és labdarúgás) megadott feladatsor végrehajtása

Az általános rész mindenki számára kötelező, a két kiemelt labdajáték csak a kosárlabdát és a labdarúgást „tantárgyként” választó diákok számára kötelező. Más sportágak képviselői az addig megszerzett eredményeik alapján kerülnek besorolásra.

A GYAKORLATOK LEÍRÁSA

Fizikai képességek felmérése:

Kötélmászás: (egy kísérlet)

Kiinduló helyzet: Állásban fogás érintő magasságban a kötél.

A gyakorlat végrehajtása: A tanár indító jelére folyamatos mászás a kötélben lévő jelig és vissza, állásba. (Maximum pontot kap az a felvételiző, aki ülésből függeszkedve hajtja végre a gyakorlatot!)

Fekvőtámaszban karhajlítás-nyújtás: (egy kísérlet)

Kiinduló helyzet: Mellső fekvőtámasz. A váll, a csípő és a boka egy vonalban, vállszélesnél szélesebb kéztámasz, az ujjak előre néznek, a fej mérsékelten emelt.

A gyakorlat végrehajtása:

1. ütem: karhajlítás, a váll és a csípő együtt mozog, a könyök legalább derékszögig hajlik, a fej emelt;
2. ütem: karnyújtás kiinduló helyzetbe.

Medicinlabda vetés hátra: (3 kísérlet)

Kiinduló helyzet: Terpeszállás a dobóvonal előtt háttal felállással, a medicinlabda a kézben, könyökben hajlított karral, a mell előtt.

A gyakorlat végrehajtása:

1. ütem: térd- és csípőhajlítás közben a medicinlabda beengedése a két láb közé, karnyújtással mélytartásba;
2. ütem: lábnyújtással és törzsfeszítéssel a medicinlabda nyújtott karú vetése, karlendítéssel mellső középtartáson és magas tartáson át, hátra.

Helyből távolugrás: (3 kísérlet)

Kiinduló helyzet: Vonal mögött vállszéles terpeszállás, rézsútos magastartás

A gyakorlat végrehajtása:

1. ütem: térdhajlítással karlendítés hátsó rézsútos mélytartásba.
2. ütem: elugrás páros lábról a vonal mögül (rálépés nélkül) karlendítéssel előre. Érkezés páros lábra.

Atlétika:

1500 m síkfutás: (egy kísérlet)

A felvételizők számától függően 10-20 fős csoportokban, fiú-lány bontásban.

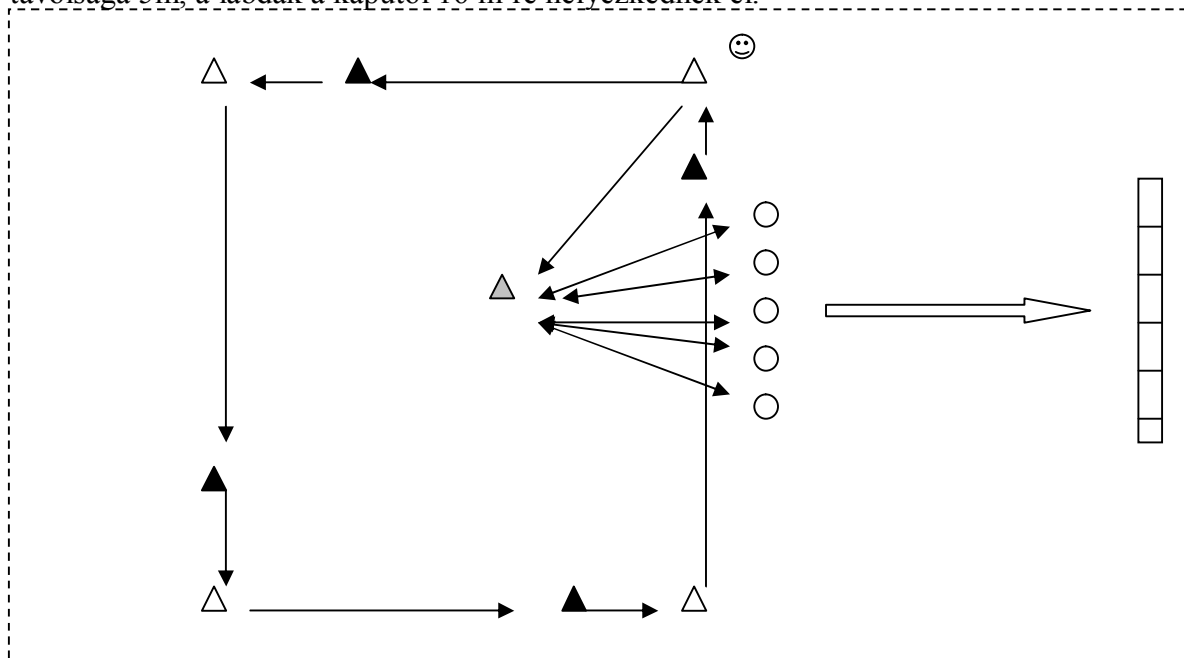
Torna:

A kötelező elemek felhasználásával talajgyakorlat bemutatása 12mX2m-es talajszőnyegen. (egy kísérlet).

Labdajátékok:

Labdarúgás:

1. A gyakorlat leírása: a megadott irányban a világos bójától a sötét bójáig vágtafutás (50m), a sötét bójától séta a világos bójáknál kijelölt területen elhelyezett labdáig (10m), földről lábbal felvett labdával labdaemelgetés váltott lábbal folyamatosan hibázásig (a labda leesik a földre) vagy max. 50 érintésig. A gyakorlat folytatódik, amíg a kiindulási helyre nem érkeznek a játékosok, majd vágtafutás a szürke bójáig. Az itt elhelyezett 5 labdát úgy kell a kapuba juttatni, hogy minden rúgás után újra meg kell kerülni a szürke bóját (a labdák és a bója között is vágtafutás). A vágtafutások távja 50m, a séta 10m (60x60m-es négyszög), a szürke bója és a labdák távolsága 5m, a labdák a kaputól 16 m-re helyezkednek el.

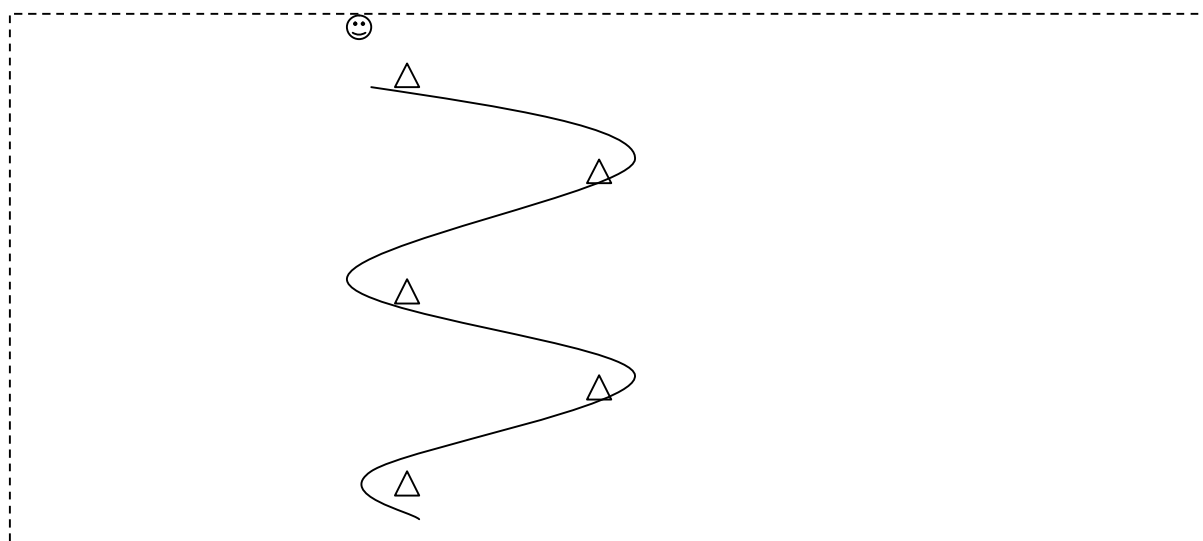
Értékelési szempontok:

- a vágtafutások időtartama,
- a labdaemelgetések száma,
- a rúgások technikája, ereje és pontossága.

2. 5:5 elleni játék, melynél az aktivitás, a helyezkedés, és labdarúgásban előforduló mozgások illetve technikai elemek alkalmazását vesszük figyelembe.

Kosárlabda:

1. Szlalom labdavezetés: Mérjük az indulás és a kiinduló helyre való visszaérkezés között eltelt időt.

Fontos, hogy mindig a bójától távolabbi kézzel vezesse a felvételiző a labdát.

2. Klasszikus páros lefutás: Négy hossz folyamatosan, amikor is kétszer bal- , kétszer pedig jobb oldalról kell végrehajtani fektetett dobást. Mind az időt, mind pedig a helyes technikai végrehajtást figyelembe vesszük.
3. Büntető dobás: 5 kísérlet, nem feltétlen az eredményesség, mindinkább a helyes technikai végrehajtás számít.
4. 5:5 elleni játék, melynél az aktivitás, a helyezkedés, és kosárlabdában előforduló mozgások illetve technikai elemek alkalmazását vesszük figyelembe.

Sportiskolai képzés

A képzés a közoktatási típusú sportiskolai kerettanterv alapján folyik

KOSÁRLABDA

9. osztály 14-15 évesek

Cél:

- A testnevelés és a kosárlabda sportág segítse elő a tanulók egészséges fejlődését, kihasználva a gyorsaság, az erő és a speciális állóképesség kedvező fejleszthetőségét.
- Taktikai feladatok körének bővítése.
- Az egyéni képzés jelentőségének kiemelése.
- Tudatosuljon a tanulóknál, hogy a sport a leghatékonyabb megelőzése a negatív hatásoknak /dohányzás, alkohol kábítószer, stb./.
- A kadet korosztályos válogatott számára 2-3 tanuló felnevelése.
- A pozitív kommunikálás tudatos fenntartása.

Tananyag	Követelmény	Megjegyzés
- A fegyelmezett gyakorláshoz, gyakorlatváltásokhoz tartozó rendgyakorlatok, gimnasztika, atlétikai feladatok, torna feladatok, úszó feladatok, - folyamatos erősítés a korosztálynak megfelelően, - az ízületi mozgékonyosság fenntartása, - valamint a NAT-ban és a kerettantervben megfogalmazott tananyaggal összefüggésben végeztetett feladatok. - Erősítő gépek korosztálynak megfelelő használata. <i>Feladatok labdával:</i> - Az 1:1-2:2 és 3:3 elleni játék teljes anyagának beépítése az 5:5 elleni játékba, kiemelt feladat a kereszt és kettős elzárások alkalmazása és védekezés az adott elzárások ellen, pozíciós, felpályás és egészpályás gyakorlatok. - A 4:4 elleni játék feladatai: négyes nyolcasok, négyes befutások, négyes üreselzárások, kereszt és kettős elzárások, helycserék és helyzetkialakítások négy támadó esetében, - védekezés az adott támadó feladatok ellen, - támadó-védő lepattanószerezés,	- Egészséges testi fejlődés, mozgásműveltség fejlesztése, motorikus képességek fejlesztése, mozgásigény fenntartása. - Tartós futás /3000-3500 m vagy 10-12 perc/ - Vágtafutás /60 m – 8.1 – 10.7 mp/ - Rajtgyakorlat /30 mp vonalfutás / - Függőleges felugrás /60-40 cm/ - Négyütemű gyakorlat /Burpee-teszt/30 mp– 33 – 20 db/ - Hasonfekvésből hátrahajlítás /35-20 db/ - Hanyattfekvésből felülés / 30 mp 35 -20 db/ - Karhajlítás-nyújtás /50-30 db/ - Szlalomfutás /2x15 m/5 -7.8 mp/	<i>Értékelés:</i> A tanult taktikai feladatok mérkőzés körülmények-közötti alkalmazása, az egyéni és csapatteljesítmény összehangolása. Statisztikai és video elemzés, értékelés.

- folyamatos játék támadásban és védekezésben 4:4 ellen. - Középjátékos támadó és védő feladatai. - Négyes lefutások /követő második hullám/. - Emberfogás és területvédekezés, a védekezés kiterjesztése egészpályára /letámadás/, a védekezések váltogatása. - Speciális feladatok megoldása /feldobás, alap- és oldalvonal bedobás, büntetődobás utáni feladatok támadásban és védekezésben. - A négy- és ötszektoros felosztás alkalmazásának lehetőségei támadásban és védekezésben. - A mozgórendszerű támadások alkalmazása és védekezés ellenük. <i>Elmélet:</i> - Az esetleges szabálmódosítások elemzése, értelmezése. - Mérkőzésekre, sorozatmérkőzésekre, tornákra történő felkészülés, pihenés – aktív pihenés jelentősége, általános sportintelligenciai beszélgetések.	- Labdavezetés /2x15 m – 6.5 – 11 mp/ - Célbadobás /büntetővonalról - 10 kísérlet 7-5 találat/ - Fektetett és tempódobás /büntető sarkáról indulva egy leütéssel 5 dobás jobb – 5 bal oldalról 10 és 8 találat/ - Folyamatos játék /versenykosárlabda, mérkőzésteljesítmény/	
---	---	--

10. osztály 15-16 évesek

Cél:

- A tanulók legyenek tisztába a mozgástevékenységnek, valamint a kosárlabdázásnak mint sportágnak az egészséges életmódban betöltött szerepével.
- Tudatosuljon bennük, hogy ez a leghatékonyabb megelőzése a negatív hatásoknak /dohányzás, alkohol, kábítószer stb./.
- Rendelkezzenek olyan mozgásigénnyel, ami rendszeres fizikai aktivitást és folyamatos versenyzést jelent.
- Folyamatosan bővítsék sportági ismereteiket és taktikai feladataikat.
- Az egyéni elképzelés fenntartása.
- A kadet korosztályos válogatott számára 2-3 tanuló felnevelése.
- A kapcsolatteremtési feladatok körének bővítése.

Tananyag	Követelmény	Megjegyzés
- A fegyelmezett gyakorláshoz, gyakorlatváltásokhoz, versenyzéshez tartozó rendgyakorlatok, gimnasztika, atlétikai, torna és úszó feladatok, valamint a NAT-ban és a kerettantervben megfogalmazott tananyaggal összefüggésben végeztetett feladatok. - A kiegyensúlyozott fizikális háttér fenntartása. - Erősítő gépek korosztálynak megfelelő használata. <i>Feladatok labdával:</i> - Az 1:1, 2:2, 3:3 és 4:4 elleni játék teljes anyagának beépítése az 5:5 elleni játékba, pozíciós, felpályás és egészpályás gyakorlatok. - Az egyéni képzés és csapatépítés összehangolása. - Emberfogás, területvédekezés és vegyes védekezés. - A védekezés váltogatása, a védekezések kiterjesztése egész pályára. - A négy- és ötszektoros felosztás alkalmazásának lehetőségei támadásban és védekezésben. - A mozgó rendszerű és ötletjáték összekapcsolása támadásban, és védekezés az adott támadó rendszerek ellen. - Speciális feladatok megoldása /feldobás, alap- és oldalvonal bedobás, büntetődobás utáni játék támadásban és védekezésben/. <i>Elmélet:</i> - Az önképzés jelentősége, edzéselméleti alapfogalmak és versenytaktikák megbeszélése. Játékvezetés.	- A 9. osztály követelményeihez hasonlóan az egészséges testi fejlődés, mozgásműveltség és motorikus képességek fejlesztése, mozgás és versenyzési igény fenntartása. - Tartós futás /3500-4000 m vagy 11-15 perc/ - Vágtafutás /60 m – 7.9 – 10.5 mp/ - Rajtgyakorlat /2-4x 30 mp vonalfutás rövid pihenővel / - Függőleges felugrás /60-40 cm/ - Négyütemű gyakorlat /Burpee-teszt/30 mp– 33 – 20 db/ - Hasonfekvésből hátrahajlítás /35-20 db/ - Hanyattfekvésből felülés / 30 mp 35 -20 db/ - Karhajlítás-nyújtás /50-30 db/ - Szlalomfutás /2x15 m - 5 -7.6 mp/ - Labdavezetés /2x15 m – 6 – 11 mp/ - Célbodobás /Büntetővonalról - 10 kísérlet 8-6 találat/ - Fektetett és tempódobás /büntető sarkáról indulva egy leütéssel 5 dobás jobb – 5 bal oldalról 10 és 9 találat. A gyakorlat időre is – pl. egy perc - végezhető/ - Folyamatos játék /versenykosárlabda, mérkőzésteljesítmény/	<i>Értékelés:</i> Az egyéni és csapatteljesítmény összehangolt kiértékelése az edzőmunka és a mérkőzésteljesítmény kapcsolatában. Lélektani és szakmai szempontok szerinti értékelés.

11. osztály 16-17 évesek

Cél:

- A magas szintű kosárlabdázáshoz szükséges versenyzés szakmai és morális feltételeinek elsajátítása, valamint az ifjúsági korosztályos válogatott számára 2-3 tanuló felnevelése.
- Tudatosuljon a tanulóknak, hogy a sport a leghatékonyabb megelőzése a negatív hatásoknak /dohányzás, alkohol kábítószer, stb./. Egyéni képzés biztosítása.

Tananyag	Követelmény	Megjegyzés
- A fegyelmezett gyakorláshoz, gyakorlatváltásokhoz, versenyzéshez tartozó rendgyakorlatok, gimnasztikai, atlétikai, torna és úszó feladatok, valamint a NAT-ban és a kerettantervben megfogalmazott tananyaggal összefüggésben végeztetett feladatok. - A kiegyensúlyozott fizikális háttér fenntartása. <u>Feladatok labdával:</u> - Az 5:5 elleni – taktikai – feladatok tárházának bővítése. A támadási idő, a dobott pont, a támadási terület, az átadásszám stb. tudatos változtatásával végezhető feladatok. - Az irányító játékos feladatának kiemelése. - A mezőnyjátékosok és középpjátékosok feladatának összehangolása. - A kapcsolattartás /beszéd/ tudatos alkalmazása. - Speciális feladatok megoldása /feldobás, alap- és oldalvonal bedobás, büntetődobás utáni játék/. - A különböző támadási és védekezési rendszerek összekapcsolása. - Módszertani változtatások a korosztálynak megfelelő versenyzés biztosítása érdekében /pl. a gyorsindítás és felállt támadás ritmusának megváltoztatása. <u>Elmélet:</u> - A játék és versenyszabályok folyamatos ismételése.	- A magas szintű versenyzési igény fenntartása. - Minden tanuló törekedjen egyéni csúcseinak megdöntésére. - Tartós futás /4000-4500 m vagy 12-18 perc/ - Vágtafutás /60 m – 7.8 – 10.2 mp/ - Rajtgyakorlat /2-4x 28 mp vonalfutás rövid pihenővel / - Függőleges felugrás /65-45 cm/ - Négyütemű gyakorlat /Burpee-teszt/30 mp– 34 – 25 db/ - Hasonfekvésből hátrahajlítás /35-22 db/ - Hanyattfekvésből felülés / 30 mp 35 -22 db/ - Karhajlítás-nyújtás /55-35 db/ - Szlabomfutás /2x15 m – 4.8 -7.4 mp/ - Labdavezetés /2x15 m – 5.8 – 11 mp/ - Célbadobás /Büntetővonalról - 10 kísérlet 9-7 találat/ - Fektetett és tempódobás /Büntető sarkáról indulva egy leütéssel 5 dobás jobb – 5 bal oldalról 10 és 9 találat. A gyakorlat időre is – pl. egy perc - végezhető/ - Folyamatos játék /versenykosárlabda, mérkőzésteljesítmény/	<i>Értékelés:</i> Az egyéni és csapatteljesítmény összehangolt kiértékelése az edzőmunka és a mérkőzés-teljesítmény kapcsolatában. Lélektani és szakmai szempontok szerinti értékelés. A tanterv technikai és taktikai anyagához kapcsolódó elméleti foglalkozások értékelése. Az edzőmunka és mérkőzés-teljesítmény videofelvétel utáni értékelése.

12. osztály 17-18 évesek

Cél:

- Minél több tanuló vállalja és sajátítsa el az élsport kínálta szakmai és emberi kihívásokat.
- Értelmes és kiegyensúlyozott versenyzők nevelése, akik megfelelnek az NB-I követelményeinek, és 2-3 tanuló legyen alkalmas a korosztályos ifjúsági válogatottba történő beválogatásra.
- A versenyszellemnek megfelelő kommunikálás továbbfejlesztése.
- Tudatosuljon a tanulóknál, hogy a sport a leghatékonyabb megelőzése a negatív hatásoknak /dohányzás, alkohol kábítószer, stb./.
- Egyéni képzés biztosítása.

Tananyag	Követelmény	Megjegyzés
- A fegyelmezett gyakorláshoz, gyakorlatváltásokhoz, versenyzéshez tartozó rendgyakorlatok, gimnasztikai, atlétikai, torna és úszó feladatok, valamint a NAT-ban és a kerettantervben megfogalmazott tananyaggal összefüggésben végeztetett feladatok. - A kiegyensúlyozott fizikális háttér fenntartása. <i>Feladatok labdával:</i> - Az 5:5 elleni – taktikai – feladatok tárházának bővítése. - A támadási idő, a dobott pont, a támadási terület, az átadásszám stb. tudatos változtatásával végezhető feladatok. - Az irányító játékos feladatának kiemelése. - A mezőnyjátékosok és középjátékosok feladatának összehangolása. - A kapcsolattartás /beszéd/ tudatos alkalmazása. - Speciális feladatok megoldása /feldobás, alap- és oldalvonali bedobás, büntetődobás utáni játék/. - A különböző támadási és védekezési rendszerek összekapcsolása. - Módszertani változtatások a korosztálynak megfelelő versenyzés biztosítása érdekében /pl. a gyorsindítás és felállt támadás ritmusának megváltoztatása/. <i>Elmélet:</i> - A játék és versenyszabályok folyamatos ismételése.	- A magas szintű versenyzési igény fenntartása. - Tartós futás /4400-5000 m vagy 15-20 perc/ - Vágtafutás /60 m – 7.7 – 10 mp/ - Rajtgyakorlat /2-4x 26 mp vonalfutás rövid pihenővel / - Függőleges felugrás /70-50 cm/ - Négyütemű gyakorlat /Burpee-teszt/30 mp– 35 – 25 db/ - Hasonfekvésből hátrahajlítás /36-25 db/ - Hanyattfekvésből felülés / 30 mp 36 -25 db/ - Karhajlítás-nyújtás /60-40 db/ - Szlalomfutás /2x15 m – 4.8 -7.2 mp/ - Labdavezetés /2x15 m – 5.7 – 10.5 mp/ - Célbadobás /Büntetővonalról - 10 kísérlet 10-8 találat/ - Fektetett és tempódobás /Büntető sarkáról indulva egy leütéssel 5 dobás jobb – 5 bal oldalról 10 és 9 találat. A gyakorlat időre is – pl. egy perc - végezhető/ - Folyamatos játék /versenykosárlabda, mérkőzésteljesítmény/	<i>Értékelés:</i> Az egyéni és csapatteljesítmény összehangolt kiértékelése, az edzőmunka és a mérkőzés-teljesítmény kapcsolatában. Lélektani és szakmai szempontok szerinti értékelés. A tanterv technikai és taktikai anyagához kapcsolódó elméleti foglalkozások értékelése. Az edzőmunka és mérkőzés-teljesítmény videofelvétel utáni értékelése.

LABDARÚGÁS:

9. évfolyam

A labdarúgás tanulásának céljai az 9. évfolyamban

- Keringési – légzési bázis rendszerének fejlesztése.
- Az életkori sajátosságoknak megfelelő testi fejlődés megfelelő képzéssel.
- A verbális és az interaktív kommunikáció elsajátítása.
- Az ellenféllel szembeni sportszerűség elsajátítása, a FAIR PLAY.
- Az egyéni képességek, az egyéniség kibontakoztatása, fejlesztése.
- A technikai-taktikai tudás maximális kihasználása, alkalmazása.
- A mentalitás és a kondíció komplexitásának tökéletesítése.
- A játékhelyzet megoldások készség szintű alkalmazása.
- A tantárgy formai és tartalmi tulajdonságainak magas szintű ismerete és alkalmazása.

II. TECHNIKAI KÉPZÉS	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
Cél: A megfelelő technikai elemek alkalmazása a mérkőzéseken a különböző játékhelyzetek megoldásaihoz. - Pozíciójátékok technikai elemei, melyek a mérkőzésekre készítik fel a játékosokat - Mérkőzésformák, melyek a mérkőzések lényeges mozzanatait tartalmazzák. Módszer: 1. Bemutató 2. Gyakorlás 3. Hibajavítás 4. Ismétlés	A technika oktatásának részei: A technikai tudás egyre sajátosabb lesz. Az egyéni technika részben igazodik a feladatköröknek, posztoknak megfelelő technikai-taktikai követelményekhez. Lassan kezd kialakulni a játékos technikai egyénisége játéktípusa. A technika csak a taktikával együtt fejleszthető (technikai-taktikai tudás). A támadó és a védekező stratégiák (taktikák) nagyobb súllyal jelentkeznek a mérkőzéseken és az edzéseken. Igény van az egyéni technikai képzésre, de ez csak mérkőzésszerűen a Ta-Te-val együtt. Pl. a labdavezetés egzakt, tiszta technikai elemének önmagában való gyakorlása, fejlesztése	Legyen képes: - A pozíciójához, posztjához szükséges tanult technikai elemek végrehajtására. - Egyéni technikai megoldásokra. - Kombinatív játékhoz szükséges technikai elemek alkalmazására, hasznosítására. a. védők: - legyen képes alkalmazni a védekező eljárásokhoz, és a labdakihozatalhoz szükséges technikai

5. Alkalmazás <u>Eszköz:</u> - bóják, karók, labdák, jelzőtrikók - tornapadok (2m, 4 m) - rúgópalánk - hordozható kapuk (2x1 m, 3x2m, 5x2m, nagykapu)	nem elegendő, de taktikai megoldásokkal kedvező hatású: - labdavezetés a jobb oldal felé szabad teret nyit a bal oldalon, - labdavezetés a hátvéd felé szabad teret hagy az első vonalban. 1. Labdabirtoklás: • Kapus, védők: átadások, rövid és hosszú indítások. • Középpályások: átadások, rövid és hosszú indítások, lövések, átlövés, fejelések, mélységből érkezés. • Támadók: átadások, egyéni akciók, cselezés. 2. Az ellenfél labdabirtoklás: • Kapus, védők: az ellenfél védőjátékosainak zavarása, szerelése • Középpályások: zavaró tevékenység, kitámadás színlelése, védő technika, blokkolás, mélységi átadások megelőzése	elemeket, - átadások – rövid, hosszú indítások. b. középpályások: - legyen képes alkalmazni az átvételeket a labda pontos továbbításához, - átadások – rövid, hosszú indítások, lövések – átlövés, fejelés – mélységből érkezés. - legyenek képesek alkalmazni a tanult zavaró tevékenységeket (kitámadás színlelése, váltás emberfogás,, blokkolás c. támadók: - legyen képes alkalmazni a támadáshoz, támadás befejezéshez szükséges technikai elemeket: ▪ rúgásokat, ▪ labdás egyéni akciókat, ▪ átvételek, a labda cselezéseket, ▪ látszatcselekvéseket, megtévesztő mozgásokat, testcseleket, ▪ közeli és távoli kapura lövéseket, ▪ fejeléseket (beívelésből és szögletből is)
--	--	---

III. CSAPATJÁTÉK KIALAKÍTÁSA	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
<u>Cél:</u> - 3:4:3 elleni felállási forma és játérendszer tanulása - A játéktudás érvényesítése a mérkőzésen 1. Labdabirtoklás - A támadójáték felépítése a saját térfélen. - A támadójáték a folyamatos labdabirtoklásra épül. - A középpályások játékba hozatalával a támadók gyors megjátszása. - Emberfölényes helyzetek teremtése - Pozíciós és az elmozgó játékrendszerek alkalmazása. 2. Az ellenfél labdabirtoklása: - az ellenfél kombinációs játéknak megakadályozása a csapatrészek (védő, középpályás, támadó) egymáshoz közeli helyezkedésével. <u>Szervezés:</u> - Sportcsarnokban, pályán egyénileg és kis csoportokban. - Csoportosan edző, testnevelő vezetésével, irányításával. <u>Módszer:</u>	A játékosokban erősödik a versenyszellem. A támadó és védekező stratégiák (taktikák) nagyobb súllyal jelentkeznek a mérkőzéseken és az edzéseken. Lassan kezd kialakulni a játékos egyénisége, játéktílusa. 1. Labdabirtoklás: <u>a. Védők:</u> - Játéktér optimális elosztása - Pozíciós játék (5:2, 4:3 és 5:4 ellen) <u>b. Középpályások:</u> - A játéktér optimális elosztása saját zónában - Mélységi játék a lehetőségek kihasználásával - Pozíciós játék (5:2, 5:3, 4:3, és 5:4 ellen) <u>c. Támadók:</u> - Terület megjátszása - Üres területre befutás, terület kihasználása. - Egyéni játéktevékenység, a párharcok megnyerése. - Pozíciós játék (3:2, 4:3 ellen) ékek megjátszása befejezéssel - Mérkőzésforma, csapatjáték (6:6 és 8:8 és 11:11 ellen) támadás, védekezés.	⇒ Ismerje és tudja alkalmazni a tanult bemelegítési szokásokat, módszereket. ⇒ Ismerje – és posztja szerint – tudja alkalmazni a 3:4:3-as alapfelállás és az ebből adódó játérendszer alapelveit, taktikai alapelveit. ⇒ Védekezésben legyen képes alkalmazni a területszűkítést, a labdabirtokló játékos megzavarását. ⇒ Legyen képes alkalmazni a kollektív labdaszerzést, labdaszerzés után a labda biztos helyre juttatását. ⇒ Legyen képes az egyéni támadójátékra, kapura lövésre, támadás befejezésre. ⇒ Ismerje és tudja alkalmazni a statikus helyzetek (szöglet, szabadrúgás, bedobás, 11-es) tanult elemét, alapelveit. ⇒ Ismerje és tudja alkalmazni a hátulról felépített „átgondolt” csapatjátékot, a mélységi átadásokat. ⇒ Ismerje és tudja alkalmazni a pozíciós játék elveit. ⇒ Ismerje és legyen képes alkalmazni az

1. Bemutató 2. Gyakorlás 3. Hibajavítás 4. Ismétlés 5. Alkalmazás <u>Eszköz:</u> - bóják, karók, labdák, jelzőtrikók - kapuk (2x1 m, 3x2 m, 5x2 m, nagykapu: 7.32x2.44) Játékban ajánlott szabályok és eszközméretek: - A nagypályás játékszabályok érvényesek a FIFA és az International Football Association Board hatályos szabálykönyve alapján. - Hivatalos játékvezető	Az ellenfél labdabirtoklása: <u>a. Támadók:</u> - A szélességi átadások kiereszkolása - Letámadás az ellenfél védőire. - Támadás a labdára, a kijátszás megakadályozása. - Pozíciós játék (5:2, 4:3 és 5:4 ellen) <u>b. Középpályások:</u> - Területvédekezés. - Egymás biztosítása, váltás emberfogásra - Védekezés: pozíciós játék - Pozíciós játék (5:2, 5:3 ellen) - Az ékek megjátszása középről a szélekről - Mérkőzésforma: 6:6 és 8:8 elleni vonaljáték, valamint 3:3 és 4:4 semleges játékosokkal <u>c. Védők:</u> - Labdaszerzés szabálytalanság nélkül. - Az ellenfél zavarása hátsó biztosítóval - A közvetlen ellenfél fedezése. - Pozíciós játék (1:1, 2:1 és 4:3 ellen kapura a megszerzett labdával ellentámadás - Mérkőzésforma: 8:7, 8:6, 7:5 ellen és 6:4 támadók, védők ellen.	ellenfél gólszerzésének megakadályozását a pozíciójátékban. ⇒ A tanult ismeretek alapján egyénileg legyen képes megvívni a párharcot .
--	--	--

IV. KONDICIONÁLÁS	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
<u>Cél:</u> 1. Gyorsasági és speciális állóképesség fejlesztése. 2. Futógyorsaság fejlesztése. 3. Dinamikus láberő-fejlesztés, ruganyosság fejlesztés. 4. Aerob kapacitás fejlesztése. Anaerob lactacid és anaerob alactacid állóképesség fejlesztés. 5. Ellazulási készség fejlesztése <u>Módszerek:</u> - Direkt módszerek - Indirekt módszerek	A pálya méretei miatt az edzéseken nagyobb figyelmet kell fordítani a kondicionális képességek fejlesztésére. Meghosszabbodnak a különböző gyakorlatok, játék és mérkőzésformák időtartamai – növelve ezzel a terhelést – melyeket később valós mérkőzőhelyzetek között gyakorolnak a játékosok. 1.)Gyorsasági és speciális állóképesség fejlesztése: - Submaximális futások - Hosszú kiengedések - Hosszú gyorsítások 2.)Futógyorsaság fejlesztése: - Gyors futások (rajtok, játékok, versengések) - A futóiskolák teljes skálája 3.)Dinamikus láberő-fejlesztés - Szökdelések páros és váltott lábon - Ellenállásos futások 4.) Aerob kapacitás fejlesztése. - Tartós futás közbeni feladatok, - Fartlek megtanítása, - Meghatározott időre való futás (<i>állandó hibajavítás</i>) 5.)Ellazulási készség fejlesztése: - stretching	Legyenek képesek: - növekvő iramban ill. erő kifejtéssel - <i>játékban, versenyben, csapatjátékban, egyéni tevékenységben</i> - tartósan különböző ügyességi, technikai és koordinációs tevékenységeket végezni, - az alsó és a felső végtagok és testrészek hasznos izomtömegeinek erősítésére, fejlesztésére, - a szubmaximális futásokra (40-80 m) - növekvő erő kifejtést kívánó szökdelő gyakorlatokra, - a mély hátizmok és a csípő horpasz izom relatív erősítésére, Legyenek képesek a dinamikus láberő, a ruganyosság fejlesztésénél végrehajtani : ▪ szökdelések akadályok fölött: - ism.szám: 4x(6x-8x) - min. pih.: 1-1,5 perc ▪ Terheléses szökdelés - (ts. 10-30 %-val) - ism.szám: 2x (4x-6x) ▪ Érintő szökdelések (kényszerítő helyzet) - ism.szám. 2x (4x-6x) ▪ Mélybe ugrás és abból felugrás (kapusoknál) - 40-60-80 cm magasságból - ism. Szám: 2x (3x-5x) ▪ Egylábás szökdelések haladással és helyben:

	Módszerek: 1. Direkt módszerek - maximális sebességű futások (10-60 m) - jó technika, - pihent állapot, magas koncentráció 2. Indirekt módszerek - Növelni a láb dinamikus erejét - Javítani a futótechnikát, - Nyújtani-lazítani az izmokat és szalagokat.	- ism.szám: 8x-10 x Fejlődjön: - a VO2 max. értéke, - a kapillarizáció mértéke, - az energianyerési folyamatok hatékonysága, - a futó technika gazdaságossága Valós mérkőzés helyzetekben műholdas navigációval fizikai és az élettani adatok telemetrálásával a játékos minősítése. Értékelés a vizsgálati minta abszolút és relatív magyar referencia értékei alapján.
--	---	--

V. MENTALITÁS	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
Cél: <i>A sportág és résztvevőinek tisztelete, szeretete. A győztes mentalitás kialakítása.</i> 1. A sportághoz való kötődés kialakítása 3. Foglalkozások, edzések rendjének, szabályainak kialakítása 4. Tornák, mérkőzések pozitív mentalitásának kialakítása 5. Szempontok a gyermekekkel foglalkozó, foglalkozásokat, edzéseket, órákat tartó testnevelőknek, edzőknek: Módszer: „Az igazi győztesek nem születnek, hanem azzá válnak !” 1. Beszélgetés 2. Formálás 3. Motiválás 4. Oksági és attribúciós hatások, 5. Pozitív internalizáció és meggyőzés 6. Egyéni, személyes ráhatás 7. Közösségfejlesztés, társas identitás	1. A sportághoz való kötődés kialakítása: - a válogatott csapat és az Up. válogatottak eredményeinek programjainak, edzőinek, vezetőinek ismerete, - a sportág regionális, megyei, helyi, egyesületi települési hagyományainak, eredményeinek, példaképeinek közvetlen ismerete, tisztelete, - a sportág nemzetközi példaképeinek történéseinek (BL, UEFA, EB, VB) ismerete. 2. Foglalkozások, edzések rendjének, szabályainak kialakítása : - A saját sportlétesítmények állagának, tisztaságának, értékeinek megóvása,, - az egészséges testápolás tisztálkodás, öltözködés, higiénias szokásainak kialakítása, - a serdülőkori életkori sajátosságok, egészségügyi szokások ismerete, - önállóság kialakítása pályán és pályán kívül, - drog, alkohol, dohányzás és egyéb pszichoaktív szerek káros hatásainak ismerete. - Tornák, mérkőzések pozitív mentalitásának kialakítása : - Az ellenfél mentalitásának felismerése, - A csapattárs erényeinek, tudásának és hibáinak elfogadása,	Alakuljon ki a tanulóknban,játékosokban : ▪ a győztes mentalitás, ▪ az ellenfél mentalitásának felismerése,, ▪ a pozitív kritika elfogadása, az önkritika, ▪ az eredményesség és a tudatosság, ▪ a csapattárs hibáinak az elfogadása, ▪ az öltözőrend, pályarend, szertárrend, igénye, ▪ a helyi és az ország labdarúgóinak, hagyományainak tisztelete, ▪ a sportág szeretete, az iskola és a társak szeretete, ▪ az ellenféllel szembeni sportszerűség,

8. Személyes példamutatás, modellkövetés 9. Pedagógiai, pszichológiai, biológiai ismeretek és azok alkalmazása Segédeszközök: 1. flipchart tábla 2. faliújság 3. oktatófilmek 4. projektor és egyéb multifunkcionális eszközök, segédanyagok.	- önkritika, - eredményesség, tudatosság, a „győztes” mentalitás kialakítása, - a csapatépítés mechanizmusának elsajátítása,, - Javasolt szempontok a gyermekekkel foglalkozó, foglalkozásokat, edzéseket, órákat tartó testnevelőknek, edzőknek: - Szakmai felkészültség, - Kommunikáció és kapcsolatteremtés, - Kapcsolat a szülőkkel, - Gyakorlásra fordított idő növelése, - Hibajavítás, ellenőrzés, - A pozitív életszemlélet kialakítása, - A labdarúgó életpálya, életszemlélet kialakítása, - Az egészséges, erkölcsileg hiteles életszemlélet.	
---	---	--

VI. KAPUSKÉPZÉS	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
<u>Cél:</u> - A Technikai-taktikai elemek ismertetésének elmélyítése, mérkőzésszerű körülmények között. - A koordinációs bázis bővítése. A technikai oktatás szakaszai: - Előkészítő gyakorlatok - Bemutatás, bemutatattás - Magyarázat - Rávezető gyakorlatok - Gyakorlás könnyített feltételekkel - Gyakorlás mérkőzésszerű helyzetekben Eszközök: - Karók, bóják, gátak - Labdák, - Jelzőtrikók, - Kapusfelszerelés (kesztyű, mez, nadrág, sípcsontvédő) - Hordozható kapuk	1. Technika: - Lapos, félmagas labdák védeése nehezített körülmények között. - Hárítások kifutás közben talajon és levegőben - Futómozgásból indított vetődések elrugaszkodással. 2. Taktika: - Mezőnyjátékos feladatok hazaadás, felszabadító rúgás, megelőzés, kifutás). - Támadó feladatok (indítások, kézzel, lábbal). - Védő feladatok (rögzített játékhelyzet megoldások, helyezkedés, irányítás) 3. Kondicionális alapok: - Speciális erő - Párharc 5. Mentális fejlesztés: - Bátorság, eltökéltség, megszállottság - Motiváció, maximális, tartós koncentráció - Felkészülés a mérkőzésre, edzésre	⇒ Jó és célszerű megoldásokat választva képes legyen megakadályozni az ellenfél góllövését. ⇒ A kapus képes legyen mindkét lábbal játékba avatkozni. ⇒ Képes legyen együttműködni a csapattal ⇒ Képes legyen együttműködni a védelemmel. ⇒ Ismerje a labdarúgó játékszabályokat, különös tekintettel a kapusra vonatkozókat.

VII. VERSENY és JÁTÉKSZABÁLYOK	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
Cél: <i>A nagypályás verseny- és játékszabályok</i> 1.)Sportfelszerelés, öltözék használata: 2.)Játékszabályok: a FIFA és az International Football Association Board hatályos szabálykönyve alapján	1. Sportfelszerelés, öltözék használata: a. edzés: időjárásnak megfelelő sportfelszerelés. (gumistoplis, sport zokni, rövidnadrág, mez, sípcsontvédő, jelzőtrikó, melegítő, szélzseki) b. mérkőzés: gumistoplis, sportszár, rövidnadrág, sípcsontvédő, számozott mez. 2. Játékszabályok: a.) A játéktér b.) A labda c.) A játékosok száma d.) A felszerelés e.) A játékvezető f.) Az asszisztens g.) A mérkőzés időtartama h.) A játék kezdete és újraindítása i.) A labda játékban és játékon kívül j.) Gól k.) Les l.) Szabálytalanságok és a sportszerűtlen viselkedés m.) Szabadrúgás n.) Büntető o.) Bedobás p.) Kirúgás q.) A mérkőzés győztesét meghatározó eljárások r.) A technikai zóna s.) A tartalék játékvezető t.) A játékvezető jelzései u.) A játékvezető asszisztens jelzései	Ismerjék és tudják alkalmazni: - A nagypályás verseny- és játékszabályokat, - az sportöltözék használatát, - a játékvezető utasításait, ítéleteit, - az ellenféllel szembeni sportszerűséget a FAIR PLAY-t.

VIII. PSZICHOLÓGIA, PEDAGÓGIA, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
Cél: 1. A képzeleti működés serkentése. 2. Társakkal való együttműködés formalizálása. Fair Play és moralitás. 3. A labdarúgás játérendszerének (stratégia, taktika) ismertetésének elmélyítése	1. Kognitív képességfejlesztés A vizuális döntési helyzetek, reakcióidő, kreativitás fejlesztése célzott pszichológiai módszerekkel. Kizárólag szakember közreműködésével. Olyan foglalkozások kialakítása, ahol elméleti szinten történik egy helyzet megoldása, illetve a döntés következményeinek átbeszélése. 2. A játékos feladathelyzetéből adódó kapcsolatok formalizálása Olyan feladathelyzetek elméleti bemutatása, ahol a játékosok posztjának megfelelő lehetőségek és döntési helyzetek széles körben való áttanulmányozása megoldható. A lehetséges következmények számbavétele. 3. Formális játékszabályok gyakorlása A feladathelyzetek gyakorlása mind elméleti, mind valós szinten a szabályok figyelembevételével történjen.	⇒ Legyen képes saját gondolatait és érzéseit más nézőpontjából szemlélni. ⇒ Erősítse a közösségét. ⇒ Legyen képes az instrumentális erkölcsösségre, az egyetemes etikai szabályok betartására. ⇒ A labdarúgó játékszabályai és taktikai tanulási tevékenységét jellemezze a képzeleti, valamint a konvergens és divergens gondolkodás.

10. évfolyam

A labdarúgás tanulásának céljai a 10. évfolyamban

- Keringési – légzési bázis rendszerének fejlesztése.
- Az életkori sajátosságoknak megfelelő testi fejlődés megfelelő képzéssel.
- A verbális és az interaktív kommunikáció elsajátítása.
- Az ellenféllel szembeni sportszerűség elsajátítása, a FAIR PLAY.
- Az egyéni képességek, az egyéniség kibontakoztatása, fejlesztése.
- A technikai-taktikai tudás maximális kihasználása, alkalmazása.
- A mentalitás és a kondíció komplexitásának tökéletesítése.
- A játékhelyzet megoldások készség szintű alkalmazása.
- A tantárgy formai és tartalmi tulajdonságainak magas szintű ismerete és alkalmazása.

II. TECHNIKAI KÉPZÉS	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
Cél: <i>A megfelelő technikai elemek alkalmazása a mérkőzéseken a különböző játékhelyzetek megoldásaihoz.</i> - Pozíciójátékok technikai elemei, melyek a mérkőzésekre készítik fel a játékosokat - Mérkőzésformák, melyek a mérkőzések lényeges mozzanatait tartalmazzák. Módszer: 1. Bemutató 2. Gyakorlás 3. Hibajavítás 4. Ismétlés 5. Alkalmazás	A technika oktatásának részei: A technikai tudás egyre sajátosabb lesz. Az egyéni technika részben igazodik a feladatköröknek, posztoknak megfelelő technikai-taktikai követelményekhez. Lassan kezd kialakulni a játékos technikai egyénisége játéktípusa. A technika csak a taktikával együtt fejleszthető (technikai-taktikai tudás). A támadó és a védekező stratégiák (taktikák) nagyobb súllyal jelentkezők a mérkőzéseken és az edzéseken. Igény van az egyéni technikai képzésre, de ez csak mérkőzésszerűen a Ta-Te-val együtt. Pl. a labdavezetés egzak, tiszta technikai elemének önmagában való gyakorlása, fejlesztése nem elegendő, de taktikai megoldásokkal kedvező hatású: - labdavezetés a jobb oldal felé szabad teret	Legyen képes: - A pozíciójához, posztjához szükséges tanult technikai elemek végrehajtására. - Egyéni technikai megoldásokra. - Kombinatív játékhoz szükséges technikai elemek alkalmazására, hasznosítására. 1. Labdabirtoklás: d. védők: - legyen képes alkalmazni a védekező eljárásokhoz, és a labdakihozatalhoz szükséges technikai elemeket, - átadások – rövid, hosszú indítások.

<u>Eszköz:</u> - bőják, karók, labdák, jelzőtrikók, - tornapadok (2m, 4 m) - rúgópalánk - hordozható kapuk (2x1 m, 3x2m, 5x2m, nagykapu)	nyit a bal oldalon, - labdavezetés a hátvéd felé szabad teret hagy az első vonalban. 1. Labdabirtoklás: • Kapus, védők: átadások, rövid és hosszú indítások. • Középpályások: átadások, rövid és hosszú indítások, lövések, átlövések, fejelések, mélységből érkezés. • Támadók: átadások, egyéni akciók, cselezés. 2. Az ellenfél labdabirtoklás: • Kapus, védők: az ellenfél védőjátékosainak zavarása, szerelése • Középpályások: zavaró tevékenység, kitámadás színlelése, védő technika, blokkolás, mélységi átadások megelőzése	e. középpályások: - átadások – rövid, hosszú indítások, lövések – átlövés, fejelés – mélységből érkezés. f. támadók: - legyen képes alkalmazni a támadáshoz, támadás befejezéshez szükséges technikai elemeket (cselezés, egyéni akciók, kapura lövések, végjáték) 2. Ellenfél labdabirtoklása: 1. védők: - az ellenfél védőjátékosainak zavarása, szerelése 2. középpályások: - legyenek képesek alkalmazni a tanult zavaró tevékenységeket (kitámadás színlelése, váltás emberfogás, blokkolás) 3. támadók: - védekezési technikák – blokkolás, becsúszás, labdaszerzés letámadással, megelőző szerelés, fejelés – védő jelleggel
--	---	---

I. KOORDINÁCIÓ	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
<u>Részei:</u> 1. Labda nélküli koordináció <u>Cél:</u> - Testrészek, végtagok helyzet, mozgás, irány és tér érzékelésének fejlesztése. - Kar- és lábmunka összhangjának kialakítása. - Testtartási rendellenességek megelőzése, kiküszöbölése kiszűrése. - A lazasági szint megtartása 2.)Labdás koordináció - Labdaérzékelés fejlesztése. - Lassú futás labdavezetés közben. <u>Szervezés:</u> - Tornateremben, csarnokban, udvaron, pályán (csoportosan és egyénileg) - Csoportosan edző, testnevelő vezetésével, irányításával <u>Módszer:</u> 1. Bemutató 2. Gyakorlás 3. Hibajavítás 4. Ismétlés 5. Alkalmazás	1. Labda nélküli koordináció: <u>A sokoldalú képzés folytatódik</u> ○ A kondicionális előfeltételek megteremtése: - a mély hátizmok erősítése kiemelt feladat, - csípő horpasz izom erősítése (térdlendítés) - a láb hajlító és feszítő izomcsoportjainak erősítése, - emelkedőre futások. ○ Alsó végtag ízületi mozgékonyságának fejlesztése ○ Stretching gyakorlatok. ○ Gyorsaságfejlesztés (<i>reakció, mozdulat, művelet, relatív</i>): - rajtversenyekkel különböző testhelyzetekből hang és fény jelekre, - gyors indulások és fékezések versenyszerűen, ○ <u>Futó technikai képzés:</u> - futóiskola teljes skálája, Ellépő erő növelése (szökdelések), - jelek közötti futás változó lépéshosszal és frekvenciával, - ellenállásos futások, - minden erősítő jellegű gyakorlat után 75%-os laza futás (60-80 m), - fokozó futások (hosszú gyorsítás, hosszú kiengedés),	1. Labda nélküli koordináció: - Legyenek képesek mozgásokat koordinálni, futás lépésnyújtás, felugrás közben. - Legyenek képesek az ideg-izom koordinációs mozgások harmonizálására. - Váljanak alkalmassá a futó technikai általános fejlesztésre: - gyors és kitaró futás, lépésnyújtás-és rövidítés, - irány- és iramváltoztatás (fékezés, lassítás, gyorsítás - fartlek. - Váljanak képessé az agonista és az antagonist izmok működésének összehangolására. - Váljanak képessé az izmok és ízületi szalagok feszítésére, nyújtására, lazítására (stretching). - Izomzatuk váljon képessé az általános erőfejlesztésre (heti 1-2 alkalom) - Arányosan erősödjön és váljon képessé a felső testrészt a labdarúgó futómozgások, mozdulatok, műveletek, párharcok leküzdésére, megvívására. - Egyenek képesek a megszerzett fizikai képességek beépítésére a futó technikába.

<u>Eszköz:</u> - bóják, zsámolyok, karók, 4-es, 5-ös labdák	- akadályfutás változó ritmussal (2-3-4-5 lépés). ○ Koordinációs minta megszilárdítása: - tartós futás közbeni hibajavítás, - tartós futás változó sebességgel (hosszú gyorsítás, hosszú kiengedés), - optimális lépéshossz és lépésfrekvencia kialakítása (rövidebb és hosszabb lépések), - gyors futások (rajtok, játékok, versengések), - futóiskolák (széles skála). 2. Labdás koordináció - Játékos, labdás koordinációs játékok. - Labdás koordinációs sor-és váltóversenyek. Labdás koordinációs feladatok két, három, négy vagy több játékos együttműködése – négyszög, téglalap és rombusz alakzatban – amelyben változtatni lehet az átadások irányát, a célpont megváltoztatásáig:	2. Labdás koordináció: - Ismerjenek labdás játékos versenyeket. - Legyenek képesek a labdát megszelídíteni, birtokolni lábbal. - Legyenek képesek mindkét lábbal a labdát - járás és futás közben – vezetni, társat és tárgykerüléssel. - Legyenek képesek érzékelni a labda irányát. - Tudják a labdát vezetni ügyesebb lábbal a talajon járás, kocogás és futás közben, a lábfej különböző részeivel. - Legyenek képesek labdát – különböző sebességgel, tempóban - vezetni, átadni, váltani különböző mértani alakzatokban.
--	--	--

III. CSAPATJÁTÉK KIALAKÍTÁSA	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
<u>Cél:</u> - 3:4:3 elleni felállási forma és játérendszer tanulása - A játéktudás érvényesítése a mérkőzésen 1. Labdabirtoklás - A támadójáték felépítése a saját térfélen. - A támadójáték a folyamatos labdabirtoklásra épül. - A középpályások játékba hozatalával a támadók gyors megjátszása. - Emberfölényes helyzetek teremtése - Pozíciós és az elmozgó játékrendszerek alkalmazása. 2. Az ellenfél labdabirtoklása: - az ellenfél kombinációs játéknak megakadályozása a csapatrészek (védő, középpályás, támadó) egymáshoz közeli helyezkedésével. <u>Szervezés:</u> - Sportszarnokban, pályán egyénileg és kis csoportokban. - Csoportosan edző, testnevelő vezetésével, irányításával. <u>Módszer:</u> 1. Bemutató 2. Gyakorlás	A játékosokban erősödik a versenyszellem. A támadó és védekező stratégiák (taktikák) nagyobb súllyal jelentkeznek a mérkőzéseken és az edzéseken. Lassan kezd kialakulni a játékos egyénisége, játéktípusa. 1. Labdabirtoklás: <u>a. Védők:</u> - Játéktér optimális elosztása - Pozíciós játék (5:2, 4:3 és 5:4 ellen) <u>b. Középpályások:</u> - A játéktér optimális elosztása saját zónában - Mélységi játék a lehetőségek kihasználásával - Pozíciós játék (5:2, 5:3, 4:3, és 5:4 ellen) <u>c. Támadók:</u> - Terület megjátszása - Üres területre befutás, terület kihasználása. - Egyéni játéktevékenység, a párharcok megnyerése. - Pozíciós játék (3:2, 4:3 ellen) ékek megjátszása befejezéssel - Mérkőzésforma, csapatjáték (6:6 és 8:8 és 11:11 ellen) támadás, védekezés.	⇒ Ismerje és tudja alkalmazni a tanult bemelegítési szokásokat, módszereket. ⇒ Ismerje – és posztja szerint – tudja alkalmazni a 3:4:3-as alapfelállás és az ebből adódó játérendszer alapelveit, taktikai alapelveit. ⇒ Védekezésben legyen képes alkalmazni a területszűkítést, a labdabirtokló játékos megzavarását. ⇒ Legyen képes alkalmazni a kollektív labdaszerzést, labdaszerzés után a labda biztos helyre juttatását. ⇒ Legyen képes az egyéni támadójátékra, kapura lövésre, támadás befejezésre. ⇒ Ismerje és tudja alkalmazni a statikus helyzetek (szöglet, szabadrúgás, bedobás, 11-es) tanult elemét, alapelveit. ⇒ Ismerje és tudja alkalmazni a hátulról felépített „átgondolt” csapatjátékot, a mélységi átadásokat. ⇒ Ismerje és tudja alkalmazni a pozíciós játék elveit. ⇒ Ismerje és legyen képes alkalmazni az

3. Hibajavítás 4. Ismétlés 5. Alkalmazás <u>Eszköz:</u> - bóják, karók, labdák, jelzőtrikók - kapuk (2x1 m, 3x2 m, 5x2 m, nagykapu: 7.32x2.44) Játékban ajánlott szabályok és eszközméretetek: - A nagypályás játékszabályok érvényesek a FIFA és az International Football Association Board hatályos szabálykönyve alapján. - Hivatalos játékvezető	Az ellenfél labdabirtoklása: <u>a. Támadók:</u> - A szélességi átadások kierőszakolása - Letámadás az ellenfél védőire. - Támadás a labdára, a kijátszás megakadályozása. - Pozíciós játék (5:2, 4:3 és 5:4 ellen) <u>b. Középpályások:</u> - Területvédekezés. - Egymás biztosítása, váltás emberfogásra - Védekezés: pozíciós játék - Pozíciós játék (5:2, 5:3 ellen) - Az ékek megjátszása középről a szélekről - Mérkőzésforma: 6:6 és 8:8 elleni vonaljáték, valamint 3:3 és 4:4 semleges játékosokkal <u>c. Védők:</u> - Labdaszerzés szabálytalanság nélkül. - Az ellenfél zavarása hátsó biztosítóval - A közvetlen ellenfél fedezése. - Pozíciós játék (1:1, 2:1 és 4:3 ellen kapura a megszerzett labdával ellentámadás - Mérkőzésforma: 8:7, 8:6, 7:5 ellen és 6:4 támadók, védők ellen.	ellenfél gólszerzésének megakadályozását a pozíciójátékban. ⇒ A tanult ismeretek alapján egyénileg legyen képes megvívni a párharcot .
--	---	--

IV. KONDICIONÁLÁS	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
<u>Cél:</u> 1. Gyorsasági és speciális állóképesség fejlesztése. 2. Futógyorsaság fejlesztése. 3. Dinamikus láberő-fejlesztés, ruganyosság fejlesztés. 4. Aerob kapacitás fejlesztése. Anaerob lactacid és anaerob alactacid állóképesség fejlesztés. 5. Ellazulási készség fejlesztése Módszerek: - Direkt módszerek - Indirekt módszerek	A pálya méretei miatt az edzéseken nagyobb figyelmet kell fordítani a kondicionális képességek fejlesztésére. Meghosszabbodnak a különböző gyakorlatok, játék és mérkőzésformák időtartamai – növelve ezzel a terhelést – melyeket később valós mérkőzőhelyzetek között gyakorolnak a játékosok. 1.)Gyorsasági és speciális állóképesség fejlesztése: - Submaximális futások - Hosszú kiengedések - Hosszú gyorsítások 2.)Futógyorsaság fejlesztése: - Gyors futások (rajtok, játékok, versengések) - A futóiskolák teljes skálája 3.)Dinamikus láberő-fejlesztés - Szökdelések páros és váltott lábon - Ellenállásos futások 4.)Aerob kapacitás fejlesztése. - Tartós futás közbeni feladatok, - Fartlek megtanítása, - Meghatározott időre való futás (<i>állandó hibajavítás</i>) 5.)Ellazulási készség fejlesztése: - stretching	Legyenek képesek: - növekvő iramban ill. erő kifejtéssel - <i>játékban, versenyben, csapatjátékban, egyéni tevékenységben</i> - tartósan különböző ügyességi, technikai és koordinációs tevékenységeket végezni, - az alsó és a felső végtagok és testrészek hasznos izomtömegeinek erősítésére, fejlesztésére, - a szubmaximális futásokra (40-80 m) Legyenek képesek a dinamikus láberő, a ruganyosság fejlesztésénél végrehajtani : ▪ szökdelések akadályok fölött: - ism.szám: 4x(6x-8x) - min. pih.: 1-1,5 perc ▪ Terheléses szökdelés - (ts. 10-30 %-val) - ism.szám: 2x (4x-6x) ▪ Érintő szökdelések (kényszerítő helyzet) - ism.szám. 2x (4x-6x) ▪ Mélybe ugrás és abból felugrás (kapusoknál) - 40-60-80 cm magasságból - ism. Szám: 2x (3x-5x)

	Módszerek: 1. Direkt módszerek - maximális sebességű futások (10-60 m) - jó technika, - pihent állapot, magas koncentráció Indirekt módszerek - Növelni a láb dinamikus erejét - Javítani a futótechnikát, - Nyújtani-lazítani az izmokat és szalagokat.	▪ Egylábas szökdelések haladással és helyben: - ism.szám: 8x-10 x Anaerob laktacid kapacitás ellenőrzése tejsav mérése mikrómetódikával és egy perc alatt teljes kimerülést előidőző tesztel. Értékelés a vizsgálati minta abszolút és relatív magyar referencia értékei alapján.
--	---	---

V. MENTALITÁS	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
Cél: A sportág és résztvevőinek tisztelete, szeretete. A győztes mentalitás kialakítása 1. A sportághoz való kötődés kialakítása 2. Foglalkozások, edzések rendjének, szabályainak kialakítása 3. Tornák, mérkőzések pozitív mentalitásának kialakítása 4. Szempontok a gyermekekkel foglalkozó, foglalkozásokat, edzéseket, órákat tartó testnevelőknek, edzőknek: Módszer: „Az igazi győztesek nem születnek, hanem azzá válnak !” 1. Beszélgetés 2. Formálás 3. Motiválás 4. Oksági és attribúciós hatások, 5. Pozitív internalizáció és meggyőzés 6. Egyéni, személyes ráhatás 7. Közösségfejlesztés, társas identitás 8. Személyes példamutatás, modellkövetés 9. Pedagógiai, pszichológiai, biológiai ismeretek és azok alkalmazása	1.) A sportághoz való kötődés kialakítása: - a válogatott csapat és az Up. válogatottak eredményeinek programjainak, edzőinek, vezetőinek ismerete, - a sportág hazai és nemzetközi szellemiségének, a FAIR PLAY elfogadása. - Foglalkozások, edzések rendjének, szabályainak kialakítása : - a társas világ kongnitív és érzelmi vonatkozásai, - az agresszió mint érzelmi és sportági reakció, - az egészséges testápolás tisztálkodás, öltözködés, higiénias szokásainak kialakítása, - a serdülőkori életkori sajátosságok, egészségügyi szokások ismerete, - önállóság kialakítása pályán és pályán kívül, - drog, alkohol, dohányzás és egyéb pszichoaktív szerek káros hatásainak ismerete. 2.)Tornák, mérkőzések pozitív mentalitásának kialakítása : - Az ellenfél mentalitásának felismerése, - A csapattárs erényeinek, tudásának és hibáinak elfogadása, - önkritika, - eredményesség, tudatosság, a „győztes” mentalitás kialakítása, - a csapatépítés mechanizmusának	Alakuljon ki a tanulóknban,játékosokban : ▪ Az eredményesség igénye, ▪ a győztes mentalitás, ▪ labdarúgó pályafutással kapcsolatos lehetőségek átlátása, ▪ az ellenfél mentalitásának felismerése,, ▪ az eredményesség és a tudatosság, ▪ a helyi és az ország labdarúgóinak, hagyományainak tisztelete, ▪ a sportág szeretete, az iskola és a társak szeretete, ▪ az ellenféllel szembeni sportszerűség,

Segédeszközök: 1. flipchart tábla 2. faliújság 3. oktatófilmek 4. projektor és egyéb multifunkcionális eszközök, segédanyagok.	elsajátítása,, 3.)Javasolt szempontok a gyermekekkel foglalkozó, foglalkozásokat, edzéseket, órákat tartó testnevelőknek, edzőknek: - Szakmai felkészültség, - A társas viselkedés intuitív szokásai, problémái, - A serdülőkori szexualitás egyéni, társas, csoportközi problémái és pedagógiai, pszichológiai és biológiai háttere, - Kommunikáció és kapcsolatteremtés, - Az agresszió sportági és társadalmi kérdései, - Gyakorlásra fordított idő növelése, - A pozitív életszemlélet kialakítása, - A labdarúgó életpálya, életszemlélet kialakítása, - Az egészséges, erkölcsileg hiteles életszemlélet.	
--	---	--

VI. KAPUSKÉPZÉS	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
<u>Cél:</u> - A Technikai-taktikai elemek ismertetésének elmélyítése, mérkőzésszerű körülmények között. - A koordinációs bázis bővítése. A technikai oktatás szakaszai: - Előkészítő gyakorlatok - Bemutatás, bemutatás - Magyarázat - Rávezető gyakorlatok - Gyakorlás könnyített feltételekkel - Gyakorlás mérkőzésszerű helyzetekben Eszközök: - Karók, bóják, gátak - Labdák, - Jelzőtrikók, - Kapusfelszerelés (kesztyű, mez, nadrág, sípcsontvédő) - Hordozható kapuk	1. Technika: - Lapos, félmagas labdák védeése nehezített körülmények között. - Hárítások kifutás közben talajon és levegőben - Futómozgásból indított vetődések elrugaszkodással. 2. Taktika: - Mezőnyjátékos feladatok hazaadás, felszabadító rúgás, megelőzés, kifutás). - Támadó feladatok (indítások, kézzel, lábbal). - Védő feladatok (rögzített játékhelyzet megoldások, helyezkedés, irányítás) 3. Kondicionális alapok: - Speciális erő - Párharc 5. Mentális fejlesztés: - Bátorság, eltökéltség, megszállottság - Motiváció, maximális, tartós koncentráció - Felkészülés a mérkőzésre, edzésre	⇒ Jó és célszerű megoldásokat választva képes legyen megakadályozni az ellenfél góllövését. ⇒ A kapus képes legyen mindkét lábbal játékba avatkozni. ⇒ Képes legyen együttműködni a csapattal ⇒ Képes legyen együttműködni a védelemmel. ⇒ Ismerje a labdarúgó játékszabályokat, különös tekintettel a kapusra vonatkozókat.

VII. VERSENY és JÁTÉKSZABÁLYOK	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
Cél: A nagypályás verseny- és játékszabályok 1. Sportfelszerelés, öltözék használata: 2. Játékszabályok: a FIFA és az International Football Association Board hatályos szabálykönyve alapján	1. Sportfelszerelés, öltözék használata: a.) edzés: időjárásnak megfelelő sportfelszerelés. (gumistoplis, sport zokni, rövidnadrág, mez, sípcsontvédő, jelzőtrikó, melegítő, szélzseki) b.) mérkőzés: gumistoplis, sportszár, rövidnadrág, sípcsontvédő, számozott mez. 2. Játékszabályok: a.) A játéktér b.) A labda c.) A játékosok száma d.) A felszerelés e.) A játékvezető f.) Az asszisztens g.) A mérkőzés időtartama h.) A játék kezdete és újraindítása i.) A labda játékban és játékon kívül j.) Gól k.) Les l.) Szabálytalanságok és a sportszerűtlen viselkedés m.) Szabadrúgás n.) Büntető o.) Bedobás p.) Kirúgás q.) A mérkőzés győztesét meghatározó eljárások r.) A technikai zóna s.) A tartalék játékvezető t.) A játékvezető jelzései u.) A játékvezető asszisztens jelzései	Ismerjék és tudják alkalmazni: - A nagypályás verseny- és játékszabályokat, - az sportöltözék használatát, - a játékvezető utasításait, ítéleteit, - az ellenféllel szembeni sportszerűséget a FAIR PLAY-t.

VIII. PSZICHOLÓGIA, PEDAGÓGIA, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
Cél: 1. A labdarúgás, mint életforma megszilárdítása. 2. Elkötelezett gyakorlás 3. Egyéni képességfejlesztés	1. A labdarúgás választásának elősegítése egyéb alternatívákkal szemben Egyéni konzultációk. A megerősítések körütekintő alkalmazása. A választás lehetőségének biztosítása. 2. A gyakorlások esetében a hangsúly teljes egészében áthelyeződik a játékról a feladatra. Minőségi és mennyiségi kívánalmaknak megfelelő edzés, mely magában foglalja az egyéni képességek fejlesztését és csapatszintű feladathelyzetek megoldását, mind elméletben, mind gyakorlatban. 3. Egyéni képességfejlesztés Az előző pontban foglaltak kiegészíthetők (amennyiben szükséges) mentális képességfejlesztéssel.	⇒ Legyen képes a sportággal kapcsolatos saját gondolatait – mint életformát – célkitűzésként értelmezni. ⇒ Ismerje az önképzés, a gyakorlás csoportos és autodidakta motiváltságát. ⇒ Legyen képes az instrumentális erkölcsösségre, az egyetemes etikai szabályok betartására. ⇒ A labdarúgó játérendszeri és taktikai tanulási tevékenységét jellemezze a képzeleti, valamint a konvergens és divergens gondolkodás.

11. évfolyam

A labdarúgás tanulásának céljai a 11. évfolyamban

- A maximális eredmények elérése bajnoki és tétmérkőzéseken.
- A győzni tudás és eredmény centrikusság kialakítása, megszilárdítása.
- Az egyéni képességek, az egyéniség kibontakoztatása, fejlesztése.
- A technikai-taktikai tudás maximális kihasználása, alkalmazása.
- A mentalitás és a kondíció komplexitásának tökéletesítése.
- A játékhelyzet megoldások készség szintű alkalmazása.
- A tehetségek kiemelése a felnőtt keretbe.
- A tantárgy formai és tartalmi tulajdonságainak magas szintű ismerete és alkalmazása.

I. KOORDINÁCIÓ	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
<u>Részei:</u> 1. Labda nélküli koordináció <u>Cél:</u> - Testrészek, végtagok helyzet, mozgás, irány és tér érzékelésének fejlesztése. - Kar- és lábmunka összhangjának kialakítása. - Testtartási rendellenességek megelőzése, kiküszöbölése kiszűrése. 2. Labdás koordináció - Labdaérzékelés fejlesztése. - Lassú futás labdavezetés közben. - <u>Szervezés:</u> - Tornateremben, csarnokban, udvaron, pályán (csoportosan és egyénileg). - Csoportosan edző, testnevelő vezetésével, irányításával <u>Módszer:</u> 1. Bemutató 2. Gyakorlás 3. Hibajavítás 4. Ismétlés 5. Alkalmazás <u>Eszköz:</u> - bóják, számlók, karók, - 5-ös labda	1. Labda nélküli koordináció: <u>A gazdaságos, hatékony futótechnika fejlesztése szinten tartása:</u> - o Alsó végtag izületi mozgékonyságának fejlesztése. - o Ellazulási készség javítása: - submax futások, - hosszú gyorsítások, - hosszú kiengedések, - könnyített feltételek - o Stretching gyakorlatok. - o A futó technika és a fizikai képességek viszonyának harmonizálása, összekapcsolása: - párhuzamos fejlesztés, - megnövekedett képességek beépítése - o <u>Futó technikai képzés:</u> - futóiskola teljes skálája, - Ellépő erő növelése (szökdelések), - jelek közötti futás változó lépéshosszal és frekvenciával, - ellenállásos futások, - minden erősítő jellegű gyakorlat után 75%-os laza futás (60-80 m), - fokozó futások (hosszú gyorsítás, hosszú kiengedés), - akadályfutás változó ritmussal (2-3-4-5 lépés). - o <u>Ruganyosság fejlesztése:</u> - szökdelések akadályok fölött ▪ Ismétlés szám: 4x (6x – 8x) ▪ Minimális pihenő: 1 – 1,5 perc - érintő szökdelések: (kényszerítő helyzet) ▪ ismétlés szám: 2x (4x – 6x) - terheléses szökdelések: ▪ (ts. 10 – 30 %-val) ▪ Ismétlés szám: 2x (4x – 6x) - egy lábás szökdelések haladással és helyben ▪ ismétlés szám: 8x – 10 x - o <u>Fejlesztő gyakorlatok:</u> - szubmaximális futások (40-80 m), - hosszú gyorsítások és kiengedések, - futóiskolák: - o Javítani a mozgás terjedelmét, - o Fokozni a frekvenciát. 2. Labdás koordináció - Két, három, négy vagy több játékos együttműködése – négyszög, téglalap és rombusz alakzatban – amelyben - változtatni lehet az átadások irányát, a célpont megváltoztatásáig.	1. Labda nélküli koordináció: - Legyenek képesek az ideg-izom koordinációs mozgások harmonizálására. - Váljanak alkalmassá a futó technikai általános fejlesztésre: - gyors és kitartó futás, lépésnyújtás-és rövidítés, - irány- és iramváltoztatás (fékezés, lassítás, gyorsítás - fartlek. - Váljanak képessé az agonista és az antagonisták izmok működésének összehangolására. - Váljanak képessé az izmok és izületi szalagok feszítésére, nyújtására, lazítására (stretching). - Izomzatuk váljon képessé az általános erőfejlesztésre (heti 1-2 alkalom) - Arányosan erősödjön és váljon képessé a felső testrészt a labdarúgó futómozgások, mozdulatok, műveletek, párharcok leküzdésére, megvívására. - Egyenek képesek a megszerzett fizikai képességek beépítésére a futó technikába. 2. Labdás koordináció: - Ismerjék fel és tudják alkalmazni a labdás koordináció gyakorlásából adódó nagypályás csapat-és csapatrész együttműködések elemeit. - Legyenek képesek labdát – különböző sebességgel, tempóban - vezetni, átadni, váltani különböző mértani alakzatokban, szélességben és mélységben

II. TECHNIKAI KÉPZÉS	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
Cél: A megfelelő technikai elemek alkalmazása a mérkőzéseken a különböző játékhelyzetek megoldásaihoz. - Pozíciójátékok technikai elemei, melyek a mérkőzésekre készítik fel a játékosokat - Mérkőzésformák, melyek a mérkőzések lényeges mozzanatait tartalmazzák. <u>Módszer:</u> 1. Bemutató 2. Gyakorlás 3. Hibajavítás 4. Ismétlés 5. Alkalmazás <u>Eszköz:</u> - bóják, karók, labdák, jelzőtrikók, - tornapadok (2m, 4 m) - rúgópálánk - hordozható kapuk (2x1 m, 3x2m, 5x2m, nagykapu)	A technika oktatásának részei: A technikai tudás egyre sajátosabb lesz. Az egyéni technika részben igazodik a feladatköröknek, posztoknak megfelelő technikai-taktikai követelményekhez. Lassan kezd kialakulni a játékos technikai egyénisége játéktípusa. A technika csak a taktikával együtt fejleszthető (technikai-taktikai tudás). A támadó és a védekező stratégiák (taktikák) nagyobb súllyal jelentkeznek a mérkőzéseken és az edzéseken. Igény van az egyéni technikai képzésre, de ez csak mérkőzésszerűen a Ta-Te-val együtt. Pl. a labdavezetés egzakt, tiszta technikai elemének önmagában való gyakorlása, fejlesztése nem elegendő, de taktikai megoldásokkal kedvező hatású: - labdavezetés a jobb oldal felé szabad teret nyit a bal oldalon, - labdavezetés a háttvéd felé szabad teret hagy az első vonalban. 1. Labdabirtoklás: • Kapus, védők: átadások, rövid és hosszú indítások. • Középpályások: átadások, rövid és hosszú indítások, lövések, átlövés, fejelések, mélységből érkezés. • Támadók: átadások, egyéni akciók, cselezés. 2. Az ellenfél labdabirtoklás: • Kapus, védők: az ellenfél védőjátékosainak	Legyen képes: - A pozíciójához, posztjához szükséges tanult technikai elemek végrehajtására. - Egyéni technikai megoldásokra. - Kombinatív játékokhoz szükséges technikai elemek alkalmazására, hasznosítására. 1. Labdabirtoklás: g. védők: - legyen képes alkalmazni a védekező eljárásokhoz, és a labdakihozatalhoz szükséges technikai elemeket, - átadások – rövid, hosszú indítások. h. középpályások: - átadások – rövid, hosszú indítások, lövések – átlövés, fejelés – mélységből érkezés. i. támadók: - legyen képes alkalmazni a támadáshoz, támadás befejezéshez szükséges technikai elemeket (cselezés, egyéni akciók, kapura lövések, végjáték) 2. Ellenfél labdabirtoklása:

	zavarása, szerelése • Középpályások: zavaró tevékenység, kitámadás színlelése, védő technika, blokkolás, mélységi átadások megelőzése	4. védők: - az ellenfél védőjátékosainak zavarása, szerelése 5. középpályások: - legyenek képesek alkalmazni a tanult zavaró tevékenységeket (kitámadás színlelése, váltás emberfogás,, blokkolás 6. támadók: - védekezési technikák – blokkolás, becsúszás, labdaszerzés letámadással, megelőző szerelés, fejelés – védő jelleggel
--	--	--

III. CSAPATJÁTÉK KIALAKÍTÁSA	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
<u>Cél:</u> - 4:4:2 elleni felállási forma és játérendszer tanulása. - A maximális teljesítmény elérése a bajnoki- és tétmérkőzéseken. - Az egyéniség kibontakozása (kiteljesedése) a csapatjátékban. 1. Labdabirtoklás - az elmozgó játék elsajátítása, begyakorlása. - Támadás befejezés, végjáték - Kombinatív játék kialakítása 2. Az ellenfél labdabirtoklása: - Területvédekezés, két és négy emberes vonal szerint - Labdacentrikus védekezés. - Letámadásból való labdaszerzés. <u>Szervezés:</u> - Tornateremben, csarnokban, udvaron, pályán egyénileg és kis csoportokban. - Csoportosan edző, testnevelő vezetésével, irányításával. <u>Módszer:</u> - Bemutatás	A játékosok megtervezett játérendszerben gyakorolnak és játszanak. Az edzések felépítése és módszertani szempontjai: 1. Labdabirtoklás: - Csapatrendezés, szervezés. - Játék a győzelemért. - A pozíciós és az ékjáték eredményességének növelése. - A mérkőzés megnyeréséhez való egyéni hozzájárulás - Egyéni képzés. 2. Az ellenfél labdabirtoklása: - Csapatelrendezés, szervezés. - Csapatösszeállítás – a játékosok helyének kijelölése. - A kiadott feladatokra való koncentráció. - A mérkőzés eredményeihez való egyéni hozzáállás. - Edzés, egyéni képzés posztok szerint 3. Labdabirtoklás váltás: - A labda elvesztés pillanatának felismerése. - A labdaszerzés pillanatának felismerése. - Csapatfelelősség. - A játékosok speciális, egyéni képességeinek kihasználása. - Az egyéni érdekeknek a csapaterdek alá	⇒ Az egyéni képességeknek és a csapattaktikai elképzeléseknek összhangban kell lenniük. ⇒ Ismerje – és posztja szerint – tudja alkalmazni a 4:4:2-as alapfelállás és az ebből adódó játérendszer alapelveit, taktikai alapelveit. ⇒ Törekedjen a saját posztján egyéniséggé válni. ⇒ Játékával legyen képes hozzájárulni a mérkőzés eredményes és „győzelemre játszó” megvívásához. ⇒ Készség szinten ismerje a védekezési eljárásokat, a labdakihozatalt. ⇒ Készség szinten ismerje a kontrajátékot. ⇒ Készség szinten ismerje a labdabirtokló váltás utáni alapelveket, taktikai eljárásokat, ⇒ Legyen képes az egyéni támadójátékra, kapura lövésre, támadás befejezésre. ⇒ Ismerje és tudja alkalmazni a statikus helyzetek (szöglet, szabadrúgás, bedobás, 11-es) tanult elemét, alapelveit.

2. Gyakorlás 3. Hibajavítás 4. Ismétlés 5. Alkalmazás <u>Eszköz:</u> - bóják, karók, labdák, jelzőtrikók - kapuk (2x1 m, 3x2 m, 5x2 m, nagykapu: 7.32x2.44) Játékban ajánlott szabályok és eszközméretek: - A nagypályás játékszabályok érvényesek a FIFA és az International Football Association Board hatályos szabálykönyve alapján. - Hivatalos játékvezető	való rendelése. Játék : - Az 1:1 elleni párharc javítása. - Pozíciós játék gyakorlása létszámhátrányos, létszám azonos és létszám fölényes helyzetekben. - Védekezés hátrányos helyzetből - Játék 1:1, 2:2, 3:3 és 4:4, 6:6, 8:8 ellen. - Vonaljátékok. - <u>11:11 elleni játék 2 kapura kapussal</u>	⇒ A tanult ismeretek alapján váljon képessé az egyéni és együttes támadások befejezésére. ⇒ Legyen kiegyensúlyozott teljesítménye, teljesítőképessége a mérkőzések alatt.
---	--	---

IV. KONDICIONÁLÁS	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
<u>Cél:</u> - Erőfejlesztés (hasznos izomtömeg növelése). - Aerob kapacitás fejlesztése. Anaerob lactacid és anaerob alactacid állóképesség fejlesztés. - Dinamikus láberő-fejlesztés. - Ellazulási készség fejlesztése (stretching) - Regenerációs képességek fejlesztése. Módszerek: - Direkt módszerek - Indirekt módszerek	A pálya méretei miatt az edzéseken nagyobb figyelmet kell fordítani a kondicionális képességek fejlesztésére. Meghosszabbodnak a különböző gyakorlatok, játék és mérkőzésformák időtartamai – növelve ezzel a terhelést – melyeket később valós mérkőzéshelyzetek között gyakorolnak a játékosok. 1. Erőfejlesztés (általános): - Felülések (terheléssel is) talajon és ferdepadon - Lábemelések (talajon és bordásfalon) - Húzódkodások - Nyakból nyomás 2. Aerob kapacitás fejlesztése. Anaerob lactacid és anaerob alactacid állóképesség fejlesztés: a. <u>Aerob kapacitás színvonala függ:</u> - VO2 max. értékétől, - Kapillarizáció mértékétől, - Energia nyerési folyamatok hatékonyságától - Futó technika gazdaságosságától b. <u>Gyakorlatok:</u> c. tartós futás állandó sebességgel (15-40 perc) d. váltakozó sebességű futás (10-20 perc) e. résztávós futás (4-8 km) - 130-as pulzus (regenerálás) - 150-es pulzus (szinten tartás) - 170-es pulzus fejlesztő hatás c. <u>Anaerob lactacid állóképesség:</u> - 10 – 50 mp.	Legyenek képesek: - tartós állóképességi teljesítményre a mérkőzéseken, - növekvő iramban ill. erő kifejtéssel - <i>játékban, versenyben, csapatjátékban, egyéni tevékenységben</i> - tartósan különböző ügyességi, technikai és koordinációs tevékenységeket végezni, Fejlődjön: - a VO2 max. értéke, - a kapillarizáció mértéke, - az energianyerési folyamatok hatékonysága, - a futó technika gazdaságossága Erő, gyorsaság, maximális sebességű sorozat futások ellenőrzése. Anaerob alactacid kapacitás megítélésére. Értékelés a vizsgálati minta abszolút és relatív magyar referencia értékei alapján. Szív-keringés elektromos és mechanikus működésének ellenőrzése.

	- a tejsav felgyülemzése a labdarúgóknál nem jellemző! <u>d. Anaerob alactacid állóképesség:</u> - felgyorsítások 15-20x (20-40 m) - ismétléses résztávok 12x16x (3050m) - 2-4 fős csoportokban játék figurák, ahol a futás Dominál, - javasolt pihenők (30 mp – 1perc) 3. Dinamikus láberő-fejlesztés - Szökdelések páros és váltott lábon - Ellenállásos futások 4. Ellazulási készség fejlesztése: - stretching Módszerek: 1. Direkt módszerek - maximális sebességű futások (10-60 m) - jó technika, - pihent állapot, magas koncentráció Indirekt módszerek - Növelni a láb dinamikus erejét - Javítani a futótechnikát, - Nyújtani-lazítani az izmokat és szalagokat.	
--	--	--

V. MENTALITÁS	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
Cél: Az egyéni mentalitás kialakítása 1. A sportág identitása, arculata 2. Foglalkozások, edzések rendjének, szabályainak kialakítása 3. Tornák, mérkőzések pozitív mentalitásának kialakítása 4. Szempontok a gyermekekkel foglalkozó, foglalkozásokat, edzéseket, órákat tartó testnevelőknek, edzőknek: Módszer: „Az igazi győztesek nem születnek, hanem azzá válnak !” 1. Beszélgetés 2. Formálás 3. Motiválás 4. Oksági és attribúciós hatások, 5. Pozitív internalizáció és meggyőzés 6. Egyéni, személyes ráhatás 7. Közösségfejlesztés, társas identitás 8. Személyes példamutatás, modellkövetés 9. Pedagógiai, pszichológiai, biológiai ismeretek és azok alkalmazása	1.)A sportág identitása, arculata: - A futball-pályafutással kapcsolatos lehetőségek átlátása, - Egyéni célkitűzések, sportági életpályamodell kialakítása. 2.)Foglalkozások, edzések rendjének, szabályainak kialakítása : - A technika, taktika, mentalitás és a kondíció komplexitásának tökéletesítése, - a társas kölcsönhatás és társas befolyásolás, - az agresszió és a stressz a labdarúgásban, - az ifjúkori életkori sajátosságok, egészségügyi szokások ismerete, - önállóság kialakítása pályán és pályán kívül, - dopping, drog, alkohol, dohányzás és egyéb pszichoaktív szerek káros hatásainak ismerete. 3.)Bajnoki és kupamérkőzések pozitív mentalitásának kialakítása : - Az ellenfél mentalitásának felismerése, - A csapattárs erőnyeinek, tudásának és hibáinak elfogadása, - önkritika, - eredményesség, tudatosság, a „győztes” mentalitás kialakítása, - a csapatépítés mechanizmusának elsajátítása,, 4.)Javasolt szempontok a gyermekekkel foglalkozó, foglalkozásokat, edzéseket, órákat tartó testnevelőknek, edzőknek: - Szakmai felkészültség,	Alakuljon ki a tanulóknak, játékosoknak : ▪ Az eredményesség igénye, ▪ a győztes mentalitás, ▪ labdarúgó pályafutással kapcsolatos lehetőségek átlátása, ▪ az ellenfél mentalitásának felismerése,, ▪ az eredményesség és a tudatosság, ▪ a helyi és az ország labdarúgóinak, hagyományainak tisztelete, ▪ a sportág szeretete, az iskola és a társak szeretete, ▪ az ellenféllel szembeni sportszerűség, ▪ legyenek képesek az önkritikára és az önvizsgálatra. ▪ ismerjék fel az ellenféljátékosainak viselkedésmódját. ▪ Önállóan legyenek a pályán és a pályán kívül egyaránt. ▪ Adott esetben vállaljanak anyagi felelősséget.

Segédeszközök: 1. flipchart tábla 2. faliújság 3. oktatófilmek 4. projektor és egyéb multifunkcionális eszközök, segédanyagok.	- A társas viselkedés intuitív szokásai, problémái, - Az ifjúkor szexualitás egyéni, társas, csoportközi problémái és pedagógiai, pszichológiai és biológiai háttere, - Az agresszió és a stressz sportági és társadalmi kérdései, - A labdarúgó életpálya, életszemlélet kialakítása, - Az egészséges, erkölcsileg hiteles életszemlélet, az európai gondolkodás kialakítása..	
--	---	--

VI. KAPUSKÉPZÉS	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
<u>Cél:</u> - A bajnoki és a tétmérkőzések eredményes megvívása - A koordinációs elemek aprólékos tökéletesítése, harmonizálása. A technikai oktatás szakaszai: - Előkészítő gyakorlatok - Bemutatás, bemutatattás - Magyarázat - Rávezető gyakorlatok - Gyakorlás könnyített feltételekkel - Gyakorlás mérkőzésszerű helyzetekben Eszközök: - Karók, bóják, gátak - Labdák, - Jelzőtrikók, - Kapusfelszerelés (kesztyű, mez, nadrág, sípesontvédő) - Hordozható kapuk	1. Technika: - A kapusjátékban alkalmazott technikai elemek célzott iskolázása, felnőtt szinten történő alkalmazása. 2. Taktika: - A kapu előterébe érkező labdák hárításának súlykolása, elsősorban a rövidre érkezők. - Aktív ellenfél bevonása, mérkőzésszerű gyakorlás. - Uralom a büntetőterületen belül. - Gyors indítások 3. Kondicionális alapok: - Aerob állóképesség fejlesztése. - A törzs izmainak fejlesztése - Dinamikus láberő fejlesztés, - Ruganyosság, hajlékonyság fejlesztés. 5. Mentális fejlesztés: - Kommunikáció a kapus és a játékos között. - Kommunikáció a kapus és az edző között. - Motiváció, maximális, tartós koncentráció - Mentális stabilitás, életvitel, táplálkozás, pihenés, kiegészítő sportok.	⇒ Jó és célszerű megoldásokat választva képes legyen megakadályozni az ellenfél góllövését. ⇒ A kapus képes legyen mindkét lábbal játékba avatkozni. ⇒ Képes legyen együttműködni a csapattal ⇒ Képes legyen együttműködni a védelemmel. ⇒ Ismerje a labdarúgó játékszabályokat, különös tekintettel a kapusra vonatkozókat.

VII. VERSENY és JÁTÉKSZABÁLYOK	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
Cél: A nagypályás verseny- és játékszabályok 1. Sportfelszerelés, öltözék használata: 2. Játékszabályok: a FIFA és az International Football Association Board hatályos szabálykönyve alapján	1. Sportfelszerelés, öltözék használata: a.) edzés: időjárásnak megfelelő sportfelszerelés. (gumistoplis, sport zokni, rövidnadrág, mez, sípcsontvédő, jelzőtrikó, melegítő, szélzseki) b.) mérkőzés: gumistoplis, sportszár, rövidnadrág, sípcsontvédő, számozott mez. 2. Játékszabályok: a.) A játéktér b.) A labda c.) A játékosok száma d.) A felszerelés e.) A játékvezető f.) Az asszisztens g.) A mérkőzés időtartama h.) A játék kezdete és újraindítása i.) A labda játékban és játékon kívül j.) Gól k.) Les l.) Szabálytalanságok és a sportszerűtlen viselkedés m.) Szabadrúgás n.) Büntető o.) Bedobás p.) Kirúgás q.) A mérkőzés győztesét meghatározó eljárások r.) A technikai zóna s.) A tartalék játékvezető t.) A játékvezető jelzései u.) A játékvezető asszisztens jelzései	Ismerjék és tudják alkalmazni: - A nagypályás verseny- és játékszabályokat, - az sportöltözék használatát, - a játékvezető utasításait, ítéleteit, - az ellenféllel szembeni sportszerűséget a FAIR PLAY-t.

VIII. PSZICHOLÓGIA, PEDAGÓGIA, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
Cél: 1. A labdarúgás, mint életforma megszilárdítása. 2. Elkötelezett gyakorlás 3. Egyéni képességfejlesztés	1. A labdarúgás választásának elősegítése egyéb alternatívákkal szemben Egyéni konzultációk. A megerősítések körütekintő alkalmazása. A választás lehetőségének biztosítása. 2. A gyakorlások esetében a hangsúly teljes egészében áthelyeződik a játékról a feladatra. Minőségi és mennyiségi kívánalmaknak megfelelő edzés, mely magában foglalja az egyéni képességek fejlesztését és csapatszintű feladathelyzetek megoldását, mind elméletben, mind gyakorlatban. 3. Egyéni képességfejlesztés Az előző pontban foglaltak kiegészíthetők (amennyiben szükséges) mentális képességfejlesztéssel.	⇒ Legyen képes a sportággal kapcsolatos saját gondolatait – mint életformát – célkitűzésként értelmezni. ⇒ Ismerje az önképzés, a gyakorlás csoportos és autodidakta motiváltságát. ⇒ Legyen képes az instrumentális erkölcsösségre, az egyetemes etikai szabályok betartására. ⇒ A labdarúgó játérendszeri és taktikai tanulási tevékenységét jellemezze a képzeleti, valamint a konvergens és divergens gondolkodás.

12. évfolyam

A labdarúgás tanulásának céljai a 12. évfolyamban

- A maximális eredmények elérése bajnoki és tétmérkőzéseken.
- A győztnitűdás és eredmény centrikusság kialakítása, megszilárdítása.
- Az egyéni képességek, az egyéniség kibontakoztatása, fejlesztése.
- A technikai-taktikai tudás maximális kihasználása, alkalmazása.
- A mentalitás és a kondíció komplexitásának tökéletesítése.
- A játékhelyzet megoldások készség szintű alkalmazása.
- A tehetségek kiemelése a felnőtt keretbe.
- A tantárgy formai és tartalmi tulajdonságainak magas szintű ismerete és alkalmazása.

I. KOORDINÁCIÓ	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
<u>Részei:</u> 1.Labda nélküli koordináció <u>Cél:</u> - Testrészek, végtagok helyzet, mozgás, irány és tér érzékelésének fejlesztése. - Kar- és lábmunka összhangjának kialakítása. - Testtartási rendellenességek megelőzése, kiküszöbölése kiszűrése. 2.Labdás koordináció - Labdaérzékelés fejlesztése. - Lassú futás labdavezetés közben. <u>Szervezés:</u> - Tornateremben, csarnokban, udvaron, pályán (csoportosan és egyénileg). - Csoportosan edző, testnevelő vezetésével, irányításával <u>Módszer:</u> 1. Bemutatás 2. Gyakorlás 3. Hibajavítás 4. Ismétlés 5. Alkalmazás	1. Labda nélküli koordináció: <u>A gazdaságos, hatékony futótechnika fejlesztése szinten tartása:</u> - o A futó technika és a fizikai képességek viszonyának harmonizálása, összekapcsolása: - párhuzamos fejlesztés, - megnövekedett képességek beépítése - o <u>Ruganyosság fejlesztése:</u> - szökdelések akadályok fölött ▪ Ismétlés szám: 4x (6x – 8x) ▪ Minimális pihenő: 1 – 1,5 perc érintő szökdelések: (kényszerítő helyzet) ▪ ismétlés szám: 2x (4x – 6x) - terheléses szökdelések: ▪ (ts. 10 – 30 %-val) ▪ Ismétlés szám: 2x (4x – 6x) - egy lábás szökdelések haladással és helyben ▪ ismétlés szám: 8x – 10 x - pár lépésről felugrások (fejelő gyakorlat) - o <u>Futó technikai képzés:</u> - futóiskola teljes skálája, Ellépő erő növelése (szökdelések), - jelek közötti futás változó lépéshosszal és frekvenciával, - ellenállásos futások, - minden erősítő jellegű gyakorlat után 75%-os laza futás (60-80 m), - fokozó futások (hosszú gyorsítás, hosszú kiengedés), - akadályfutás változó ritmussal (2-3-4-5 lépés).	1. Labda nélküli koordináció: - Legyenek képesek az ideg-izom koordinációs mozgások harmonizálására. - Váljanak alkalmassá a futó technikai általános fejlesztésre: - gyors és kitartó futás, lépésnyújtás-és rövidítés, - irány- és iramváltoztatás (fékezés, lassítás, gyorsítás - fartlek. - Váljanak képessé az agonista és az antagonisták izmok működésének összehangolására. - Váljanak képessé az izmok és ízületi szalagok feszítésére, nyújtására, lazítására (stretching). - Izomzatuk váljon képessé az általános erőfejlesztésre (heti 1-2 alkalom) - Arányosan erősödjön és váljon képessé a felső testrészt a labdarúgó futómozgások, mozdulatok, műveletek, párharcok leküzdésére, megvívására. - Egyenek képesek a megszerzett fizikai képességek beépítésére a futó technikába.

<u>Eszköz:</u> - bóják, zsámolyok, karók, 5-ös labda	○ <u>Fejlesztő gyakorlatok:</u> - szubmaximális futások (40-80 m), - hosszú gyorsítások és kiengedések, - futóiskolák ○ Alsó végtag izületi mozgékonyságának fejlesztése. ○ Ellazulási készség javítása: - submax futások, - hosszú gyorsítások, - hosszú kiengedések, - könnyített feltételek ○ Stretching gyakorlatok. Labdás koordináció Két, három, négy vagy több játékos együttműködése – négyszög, téglalap és rombusz alakzatban – amelyben változtatni lehet az átadások irányát, a célpont megváltoztatásáig	2. Labdás koordináció: - Ismerjék fel és tudják alkalmazni a labdás koordináció gyakorlásából adódó nagypályás csapat-és csapatrész együttműködések elemeit. - Legyenek képesek labdát – különböző sebességgel, tempóban - vezetni, átadni, váltani különböző mértani alakzatokban, szélességben és mélységben
--	--	--

II. TECHNIKAI KÉPZÉS	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
Cél: A megfelelő technikai elemek alkalmazása a mérkőzéseken a különböző játékhelyzetek megoldásaihoz. - Pozíciójátékok technikai elemei, melyek a mérkőzésekre készítik fel a játékosokat - Mérkőzésformák, melyek a mérkőzések lényeges mozzanatait tartalmazzák. Módszer: 1. Bemutató 2. Gyakorlás 3. Hibajavítás 4. Ismétlés 5. Alkalmazás Eszköz: - bóják, karók, labdák, jelzőtrikók, - tornapadok (2m, 4 m) - rúgópálánk hordozható kapuk (2x1 m, 3x2m, 5x2m, nagykapu)	A technika oktatásának részei: A technikai tudás egyre sajátosabb lesz. Az egyéni technika részben igazodik a feladatköröknek, posztoknak megfelelő technikai-taktikai követelményekhez. Lassan kezd kialakulni a játékos technikai egyénisége játéktípusa. A technika csak a taktikával együtt fejleszthető (technikai-taktikai tudás). A támadó és a védekező stratégiák (taktikák) nagyobb súllyal jelentkeznek a mérkőzéseken és az edzéseken. Igény van az egyéni technikai képzésre, de ez csak mérkőzésszerűen a Ta-Te-val együtt. Pl. a labdavezetés egzakt, tiszta technikai elemének önmagában való gyakorlása, fejlesztése nem elegendő, de taktikai megoldásokkal kedvező hatású: - labdavezetés a jobb oldal felé szabad teret nyit a bal oldalon, - labdavezetés a háttér felé szabad teret hagy az első vonalban. 1. Labdabirtoklás: • Kapus, védők: átadások, rövid és hosszú indítások. • Középpályások: átadások, rövid és hosszú indítások, lövések, átlövések, fejelések, mélységből érkezés. • Támadók: átadások, egyéni akciók, cselezés. 2. Az ellenfél labdabirtoklás: • Kapus, védők: az ellenfél védőjátékosainak zavarása, szerelése • Középpályások: zavaró tevékenység, kitámadás színlelése, védő technika, blokkolás, mélységi	Legyen képes: - A pozíciójához, posztjához szükséges tanult technikai elemek végrehajtására. - Egyéni technikai megoldásokra. - Kombinatív játékhoz szükséges technikai elemek alkalmazására, hasznosítására. 1. Labdabirtoklás: a.) védők: - legyen képes alkalmazni a védekező eljárásokhoz, és a labdabirtoklathoz szükséges technikai elemeket, - átadások – rövid, hosszú indítások. b.) középpályások: - átadások – rövid, hosszú indítások, lövések – átlövés, fejelés – mélységből érkezés. c.) támadók: - legyen képes alkalmazni a támadáshoz, támadás befejezéshez szükséges technikai elemeket (cselezés, egyéni akciók, kapura lövések, végjáték) 2. Ellenfél labdabirtoklása: a.) védők: - az ellenfél védőjátékosainak

	átadások megelőzése	zavarása, szerelése b.)középpályások: - legyenek képesek alkalmazni a tanult zavaró tevékenységeket (kitámadás színlelése, váltás emberfogás,, blokkolás c.)támadók: - védekezési technikák – blokkolás, becsúszás, labdaszerzés letámadással, megelőző szerelés, fejelés – védő jelleggel
--	---------------------	---

III. CSAPATJÁTÉK KIALAKÍTÁSA	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
<u>Cél:</u> - 4:4:2 elleni felállási forma és játérendszer tanulása. - A maximális teljesítmény elérése a bajnoki- és tétmérkőzéseken. - Az egyéniség kibontakozása (kiteljesedése) a csapatjátékban. 1. Labdabirtoklás - az elmozgó játék elsajátítása, begyakorlása. - Támadás befejezés, végjáték - Kombinatív játék kialakítása 2. Az ellenfél labdabirtoklása: - Területvédekezés, két és négy emberes vonal szerint - Labdacentrikus védekezés. - Letámadásból való labdaszerzés. <u>Szervezés:</u> - Tornateremben, csarnokban, udvaron, pályán egyénileg és kis csoportokban. - Csoportosan edző, testnevelő vezetésével, irányításával. <u>Módszer:</u> 1. Bemutató 2. Gyakorlás	Az edzések felépítése és módszertani szempontjai: 1. Labdabirtoklás: - Csapatrendezés, szervezés. - Játék a győzelemért - A pozíciós és az ékjáték eredményességének növelése. - A mérkőzés megnyeréséhez való egyéni hozzájárulás - Egyéni képzés. 2. Az ellenfél labdabirtoklása: - Csapatelrendezés, szervezés. - Csapatösszeállítás – a játékosok helyének kijelölése. - A kiadott feladatokra való koncentráció. - A mérkőzés eredményeihez való egyéni hozzáállás. - Edzés, egyéni képzés posztok szerint 3. Labdabirtoklás váltás: - A labda elvesztés pillanatának felismerése. - A labdaszerzés pillanatának felismerése. - Csapatfelelősség. - A játékosok speciális, egyéni képességeinek kihasználása. - Az egyéni érdekeknek a csapatérdek alá való rendelése.	⇒ Az egyéni képességeknek és a csapattaktikai elképzeléseknek összhangban kell lenniük. ⇒ Ismerje – és posztja szerint – tudja alkalmazni a 4:4:2-as alapfelállás és az ebből adódó játérendszer alapelveit, taktikai alapelveit. ⇒ Törekedjen a saját posztján egyéniséggé válni. ⇒ Játékával legyen képes hozzájárulni a mérkőzés eredményes és „győzelemre játszó” megvívásához. ⇒ Készség szinten ismerje a védekezési eljárásokat, a labdakihozatalt. ⇒ Készség szinten ismerje a kontrajátékot. ⇒ Készség szinten ismerje a labdabirtokló váltás utáni alapelveket, taktikai eljárásokat, ⇒ Legyen képes az egyéni támadójátékra, kapura lövésre, támadás befejezésre. ⇒ Ismerje és tudja alkalmazni a statikus helyzetek (szöglet, szabadrúgás, bedobás, 11-es) tanult elemét, alapelveit.

3. Hibajavítás 4. Ismétlés 5. Alkalmazás <u>Eszköz:</u> - bóják, karók, labdák, jelzőtrikók - kapuk (2x1 m, 3x2 m, 5x2 m, nagykapu: 7.32x2.44) Játékban ajánlott szabályok és eszközméretek: - A nagypályás játékszabályok érvényesek a FIFA és az International Football Association Board hatályos szabálykönyve alapján. - Hivatalos játékvezető	Játék : - Az 1:1 elleni párharc javítása. - Pozíciós játék gyakorlása létszámhátrányos, létszám azonos és létszám fölényes helyzetekben. - Védekezés hátrányos helyzetből - Játék 1:1, 2:2, 3:3 és 4:4, 6:6, 8:8 ellen. - Vonaljátékok. - <u>11:11 elleni játék 2 kapura kapussal</u>	⇒ A tanult ismeretek alapján váljon képessé az egyéni és együttes támadások befejezésére. ⇒ Legyen kiegyensúlyozott teljesítménye, teljesítőképessége a mérkőzések alatt.
--	---	---

IV. KONDICIONÁLÁS	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
<u>Cél:</u> 1. Erőfejlesztés (hasznos izomtömeg növelése). 2. Aerob kapacitás fejlesztése. Anaerob lactacid és anaerob alactacid állóképesség fejlesztés. 3. Dinamikus láberő-fejlesztés. 4. Ellazulási készség fejlesztése (stretching) 5. Regenerációs képességek fejlesztése. <u>Módszerek:</u> - Direkt módszerek - Indirekt módszerek	A pálya méretei miatt az edzéseken nagyobb figyelmet kell fordítani a kondicionális képességek fejlesztésére. Meghosszabbodnak a különböző gyakorlatok, játék és mérkőzésformák időtartamai – növelve ezzel a terhelést – melyeket később valós mérkőzész helyzetek között gyakorolnak a játékosok. 1.)Erőfejlesztés (általános): - Felülések (terheléssel is) talajon és ferdepadon - Lábemelések (talajon és bordásfalon) - Húzódzkodások - Nyakból nyomás 2.)Aerob kapacitás fejlesztése. Anaerob lactacid és anaerob alactacid állóképesség fejlesztés: a. <u>Aerob kapacitás színvonala függ:</u> - VO2 max. értékétől, - Kapillarizáció mértékétől, - Energia nyerési folyamatok hatékonyságától - Futó technika gazdaságosságától b. <u>Gyakorlatok:</u> f. tartós futás állandó sebességgel (15-40 perc) g. váltakozó sebességű futás (10-20 perc) h. résztávós futás (4-8 km) i. 130-as pulzus (regenerálás) ii. 150-es pulzus (szinten tartás) iii. 170-es pulzus fejlesztő hatás	Legyenek képesek: - tartós állóképességi teljesítményre a mérkőzéseken, - növekvő iramban ill. erő kifejtéssel - játékban, versenyben, csapatjátékban, egyéni tevékenységben - tartósan különböző ügyességi, technikai és koordinációs tevékenységeket végezni, Fejlődjön: - a VO2 max. értéke, - a kapillarizáció mértéke, - az energianyerési folyamatok hatékonysága,

	<u>c. Anaerob lactacid állóképesség:</u> - 10 – 50 mp. - a tejsav felgyülemzése a labdarúgóknál nem jellemző ! <u>d . Anaerob alactacid állóképesség:</u> - felgyorsítások 15-20x (20-40 m) - ismétléses résztávok 12x16x (3050m) - 2-4 fős csoportokban játék figurák, ahol a futás Dominál, - javasolt pihenők (30 mp – 1perc) 3.)Dinamikus láberő-fejlesztés - Szökdelések páros és váltott lábon - Ellenállásos futások 4.)Ellazulási készség fejlesztése: - stretching Módszerek: 1. Direkt módszerek - maximális sebességű futások (10-60 m) - jó technika, - pihent állapot, magas koncentráció 1. Indirekt módszerek - Növelni a láb dinamikus erejét - Javítani a futótechnikát, - Nyújtani-lazítani az izmokat és szalagokat.	- a futó technika gazdaságossága Sportantropometriai, és mérkőzés élettani, fizikai, taktikai teljesítményének műholdas navigációs, telemetrikus mérése. A labdarúgót minősítő bizonyítvány kiadása. A játékosok követéses vizsgálatait egy számítógépes mágneskártyás rendszeren kellene tárolni a pályafutása során. Így lehetne a fejlődést követni, megoldani az adatvédelmet, a szakmát előrevivő statisztikákat, elemzéseket elvégezni.
--	---	---

V. MENTALITÁS	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
Cél: Az egyéni mentalitás kialakítása 1. A sportág identitása, arculata 2. Foglalkozások, edzések rendjének, szabályainak kialakítása 3. Tornák, mérkőzések pozitív mentalitásának kialakítása 4. Szempontok a gyermekekkel foglalkozó, foglalkozásokat, edzéseket, órákat tartó testnevelőknek, edzőknek: Módszer: „Az igazi győztesek nem születnek, hanem azzá válnak !” 1. Beszélgetés 2. Formálás 3. Motiválás 4. Oksági és attribúciós hatások, 5. Pozitív internalizáció és meggyőzés 6. Egyéni, személyes ráhatás 7. Közösségfejlesztés, társas identitás 8. Személyes példamutatás, modellkövetés 9. Pedagógiai, pszichológiai, biológiai ismeretek és azok alkalmazása Segédeszközök: 1. flipchart tábla 2. faliújság	1.) A sportág identitása, arculata: - A futball-pályafutással kapcsolatos lehetőségek átlátása, - Egyéni célkitűzések, sportági életpályamodell kialakítása. 2.) Foglalkozások, edzések rendjének, szabályainak kialakítása : - A technika, taktika, mentalitás és a kondíció komplexitásának tökéletesítése, - a társas kölcsönhatás és társas befolyásolás, - az agresszió és a stressz a labdarúgásban, - az ifjúkori életkori sajátosságok, egészségügyi szokások ismerete, - önállóság kialakítása pályán és pályán kívül, - dopping, drog, alkohol, dohányzás és egyéb pszichoaktív szerek káros hatásainak ismerete. 3.) Bajnoki és kupamérkőzések pozitív mentalitásának kialakítása : - Az ellenfél mentalitásának felismerése, - A csapattárs erőnyeinek, tudásának és hibáinak elfogadása, - önkritika, - eredményesség, tudatosság, a „győztes” mentalitás kialakítása, - a csapatépítés mechanizmusának elsajátítása,,	Alakuljon ki a tanulóknban,játékosokban : ▪ Az eredményesség igénye, ▪ a győztes mentalitás, ▪ labdarúgó pályafutással kapcsolatos lehetőségek átlátása, ▪ az ellenfél mentalitásának felismerése,, ▪ az eredményesség és a tudatosság, ▪ a helyi és az ország labdarúgóinak, hagyományainak tisztelete, ▪ a sportág szeretete, az iskola és a társak szeretete, ▪ az ellenféllel szembeni sportszerűség, ▪ legyenek képesek az önkritikára és az önvizsgálatra. ▪ ismerjék fel az ellenféljátékosainak viselkedésmódját. ▪ Önállóak legyenek a pályán és a pályán kívül egyaránt. ▪ Adott esetben vállaljanak anyagi felelősséget.

3. oktatófilmek 4. projektor és egyéb multifunkcionális eszközök, segédanyagok.	4.)Javasolt szempontok a gyermekekkel foglalkozó, foglalkozásokat, edzéseket, órákat tartó testnevelőknek, edzőknek: - Szakmai felkészültség, - A társas viselkedés intuitív szokásai, problémái, - Az ifjúkor szexualitás egyéni, társas, csoportközi problémái és pedagógiai, pszichológiai és biológiai háttere, - Az agresszió és a stressz sportági és társadalmi kérdései, - A labdarúgó életpálya, életszemlélet kialakítása, - Az egészséges, erkölcsileg hiteles életszemlélet, az európai gondolkodás kialakítása..	
---	---	--

VI. KAPUSKÉPZÉS	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
<u>Cél:</u> - A bajnoki és a tétmérkőzések eredményes megvívása - A koordinációs elemek aprólékos tökéletesítése, harmonizálása. A technikai oktatás szakaszai: - Előkészítő gyakorlatok - Bemutató, bemutatás - Magyarázat - Rávezető gyakorlatok - Gyakorlás könnyített feltételekkel - Gyakorlás mérkőzésszerű helyzetekben Eszközök: - Karók, bóják, gátak - Labdák, - Jelzőtrikók, - Kapusfelszerelés (kesztyű, mez, nadrág, sípcsontvédő) - Hordozható kapuk	1. Technika: - A kapusjátékban alkalmazott technikai elemek célzott iskolázása, felnőtt szinten történő alkalmazása. 2. Taktika: - A kapu előterébe érkező labdák háritásának sulykolása, elsősorban a rövidre érkezők. - Aktív ellenfél bevonása, mérkőzésszerű gyakorlás. - Uralom a büntetőterületen belül. - Gyors indítások 3. Kondicionális alapok: - Aerob állóképesség fejlesztése. - A törzs izmainak fejlesztése - Dinamikus láberő fejlesztés, - Ruganyosság, hajlékonyság fejlesztés. 5. Mentális fejlesztés: - Kommunikáció a kapus és a játékos között. - Kommunikáció a kapus és az edző között. - Motiváció, maximális, tartós koncentráció - Mentális stabilitás, életvitel, táplálkozás, pihenés, kiegészítő sportok.	⇒ Jó és célszerű megoldásokat választva képes legyen megakadályozni az ellenfél góllövését. ⇒ A kapus képes legyen mindkét lábbal játékba avatkozni. ⇒ Képes legyen együttműködni a csapattal ⇒ Képes legyen együttműködni a védelemmel. ⇒ Ismerje a labdarúgó játékszabályokat, különös tekintettel a kapusra vonatkozókat.

VII. VERSENY és JÁTÉKSZABÁLYOK	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
Cél: A nagypályás verseny- és játékszabályok 3. Sportfelszerelés, öltözék használata: 4. Játékszabályok: a FIFA és az International Football Association Board hatályos szabálykönyve alapján	1. Sportfelszerelés, öltözék használata: i. edzés: időjárásnak megfelelő sportfelszerelés. (gumistoplis, sport zokni, rövidnadrág, mez, sípcsontvédő, jelzőtrikó, melegítő, széldzseki) j. mérkőzés: gumistoplis, sportszár, rövidnadrág, sípcsontvédő, számozott mez. 2. Játékszabályok: a.) A játéktér b.) A labda c.) A játékosok száma d.) A felszerelés e.) A játékvezető f.) Az asszisztens g.) A mérkőzés időtartama h.) A játék kezdete és újraindítása i.) A labda játékban és játékon kívül j.) Gól k.) Les l.) Szabálytalanságok és a sportszerűtlen viselkedés m.) Szabadrúgás n.) Büntető o.) Bedobás p.) Kirúgás q.) A mérkőzés győztesét meghatározó eljárások r.) A technikai zóna s.) A tartalék játékvezető t.) A játékvezető jelzései u.) A játékvezető asszisztens jelzései	Ismerjék és tudják alkalmazni: - A nagypályás verseny- és játékszabályokat, - az sportöltözék használatát, - a játékvezető utasításait, ítéleteit, - az ellenféllel szembeni sportszerűséget a FAIR PLAY-t.

VIII. PSZICHOLÓGIA, PEDAGÓGIA, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS	Tematikus tananyag és tanulási program	KÖVETELMÉNYEK
Cél: 1. A labdarúgás, mint választási lehetőség biztosítása 2. Elkötelezett gyakorlás 3. Egyéni képességfejlesztés	1. A labdarúgás választásának elősegítése egyéb alternatívákkal szemben Egyéni konzultációk. A megerősítések körütekintő alkalmazása. A választás lehetőségének biztosítása. 2. A gyakorlások esetében a hangsúly teljes egészében áthelyeződik a játékról a feladatra. Minőségi és mennyiségi kívánalmaknak megfelelő edzés, mely magában foglalja az egyéni képességek fejlesztését és csapatszintű feladathelyzetek megoldását, mind elméletben, mind gyakorlatban. 3. Egyéni képességfejlesztés Az előző pontban foglaltak kiegészíthetők (amennyiben szükséges) mentális képességfejlesztéssel.	⇒ Legyen képes a sportággal kapcsolatos saját gondolatait – mint életformát – célkitűzésként értelmezni. ⇒ Ismerje az önképzés, a gyakorlás csoportos és autodidakta motiváltságát. ⇒ Legyen képes az instrumentális erkölcsösségre, az egyetemes etikai szabályok betartására.

4. EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

Törvényi háttér, szabályozók

Már az 1985. I. törvény az oktatásról is határozottan megjelölte az ez irányú célokat, feladatokat, amely a LXXIX./1993. közoktatási törvényben és a LXII./1996-os módosításban is egyértelműen megjelent. LXXIX./1993, LXII./1996. és a LXI./2003 egybeszerkesztett szövege ezzel kapcsolatban a következő:

“10.§ (1) a gyerekeknek, a tanulónak joga, hogy nevelési, illetőleg nevelési-oktatási intézményben biztonságban és egészséges környezetben neveljék és oktassák, óvodai életrendjét, iskolai tanulmányi rendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki.”

48.§ (3) “Az iskola nevelési programjának részeként el kell készíteni az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési programját. Az iskolai egészségnevelési programnak tartalmaznia kell az egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatokat, beleértve a mindennapi testedzés feladatainak végrehajtását szolgáló programot is “

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló Kormány rendelet 2.§ (10) a következőket írja le:

“A helyi tantervnek biztosítani kell, hogy a tanulók életkorához, az egyes tantárgyak sajátosságaihoz igazodva a tanulók elsajátíthassák az egészségfejlesztéssel, a fogyasztóvédelemmel, a környezetvédelemmel, a közlekedésre neveléssel, a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással az erőszakmentes konfliktuskezelő technikákkal összefüggő ismereteket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására az infokommunikációs technológiák alkalmazásával.”

A Nemzeti alaptanterv (243/2003. (XII.17.) Kormány rendelet) keresztantervi része a “Testi és lelki egészség” témakörben meghatározza a közös nevelési képzési feladatokat

A 28/2000. (IX. 21.) OM rendelet szerint „Az iskola helyi tantervébe – az osztályfőnöki nevelő és oktató munkához kapcsolódva – be kell építeni az egészséges életre nevelést, illetve egészségvédelmet szolgáló tananyagot, melynek időkerete az 5–12. évfolyamon nem lehet kevesebb tanévenként 10 tanórai foglalkozásnál (10. § (5))”.

Az iskola egészségügyi feladatok koordinálója a szakmai rendeletben meghatározott szűrővizsgálatok végzése, adminisztrációja, a 26/1997. (IX. 3) EÜ rendelet alapján, az iskolaorvos és az iskola védőnője.

A kormány 243/2003. (XII. 17) Kormány rendelete 11. § (8):A közoktatásról szóló törvény 48. § (1) bekezdés alapján az egészségnevelésben és környezeti nevelésben meghatározottak bevezetése valamennyi iskola, valamennyi évfolyamán a 2004/2005. tanévről kezdődően kötelező!

Helyzetelemzés

Az iskola állapotleírása

A munkához, tanuláshoz szükséges technikai háttér feltérképezése az egészség, egészségnevelés szempontjából

A környezeti tényezők

Az iskola épülete parkkal van körülvéve. Levegő, talajszennyezést előidéző tényező nincs. Közlekedési forgalom nem érinti. Mindez megfelelő környezetet biztosít a tanítás-tanulás folyamatának egészséges végrehajtásához.

Az épület műszaki állapota

Az új és a felújított épület egészség szempontjából az elvárásoknak megfelel.

A berendezés

Az új padok, székek, táblák megfelelőek az elvárásoknak.

A megvilágítás

Neonvilágítás.

Tornaterem

Újonnan épült, jól felszerelt. Tisztálkodás, szellőztetés, fűtés biztosított. A tanulók testedzését, fizikai fejlődését, szabadidős tevékenységét maximálisan biztosítja.

Udvar

Kőlappal kirakott, virágokkal díszített.

Étkeztetés

Tanulóknak, tanároknak lehetőségük van az iskola területén elhelyezkedő menzán étkezni. Szünetekben a büfé biztosítja a táplálék utánpótlását. Feladat a helyes étrend kialakítása.

Eszközök

Az iskola eszközeinek ellátottsága a következő: TV, videó, vetítők, projektor, plakátok, jól felszerelt könyvtár, laboratóriumi eszközök, műhelyek, szaktantermek a szakközépiskolai és szakmunkás képzéshez.

Személyi és szervezeti feltételek

Az egészségnevelésben részt vevő, ehhez felhasználható képesítéssel, végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb személyek, munkaközösség, kapcsolatrendszerek

Az intézmény egészségnevelési programjának megvalósításáért felelős az intézmény igazgatója.

Az iskolában a program megvalósításában részt vesznek:

- iskolaorvos
- védőnő
- igazgató helyettes
- kollégiumigazgató
- ifjúságvédelmi felelős
- szabadidő szervező
- mentálhigiénés diplomával rendelkező tanár

A diákok testi, lelki és szociális egészsége

Tanulóink szokásainak, értékrendjének, mentális egészségi állapotának, szabadidős és sporttevékenységének felmérése

- hátrányos helyzetű, veszélyeztetett, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók aránya
- magatartás problémák a tanulók körében
- dohányzással, alkoholfogyasztással, drogfogyasztással kapcsolatos magatartásformák
- társas kapcsolatok jellemzése
- az iskolába járó tanulók egészségi állapota, a felmentett tanulók

- rendszeresen sportoló tanulók
- továbbtanulási mutatók
- a diákok értékrendjére utaló egyéb mutatók alapján

A felmérést tanév elején végezzük az első osztályfőnöki órák egyikén kérdőíves módszerrel.

A mérőeszköz jelenleg nem áll rendelkezésre, az összeállítása a 2004-05-ös tanév elejére határidős feladat.

Az összegyűlt adatok feldolgozása, értékelése

A 9. osztály elején a diákoktól összegyűjtött információk, az osztályfőnökök, az iskolaorvos tapasztalatainak összegzése

Megbízott tanár irányításával történik az adatok feldolgozása, felelősét az igazgató jelöli ki.

Az iskola hosszú-, közép- és rövid távú egészségnevelési céljai

Hosszú távú célok, az iskola hitvallása

Olyan szellem kialakítása, amely tudatos egészségmegőrző és fejlesztő magatartásra ösztönöz.

Célunk, hogy választani tudjanak diákjaink az élet kínálta alternatívák, értékek közül, döntésük a saját testük, lelkük épségét, gyarapodását segítse.

Középtávú célok

Az iskolában tanító pedagógusok (főként az osztályfőnökök) attitűdjének alakítása, kompetenciájának erősítése - minden osztályfőnök vegyen részt a témához kapcsolódó továbbképzésen.

A szülők minél szélesebb körben történő bevonása a programba.

A diákok számára korszerű ismeretek, értékek közvetítése, melyek nyomán a tanulók ismerjék meg

- az életkorukkal járó biológiai, higiénés, életmódbeli tennivalókat
- a társkapcsolatok etikai, egészségi kérdéseit
- az egészségre káros szokásokat és következményeit
- a káros szenvedélyek hatásait és elkerülésük lehetőségét
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztésének lehetőségeit
- a mindennapos mozgás, a sport egészségmegőrző és személyiségformáló szerepét

Rövid távú célok:

Megfogalmazása a helyzetelemzés eredménye alapján az éves program készítésekor történik minden tanév szeptember 30-áig.

Tevékenységek

A tanárookra irányuló tevékenységek

Tantestületi tréning – a tanárok ráhangolása a közös iskolai szemléletmódra; a problémamegoldó-, konfliktuskezelő módszereik fejlesztése, hatékonyságfejlesztés

Módszerei: - pedagógus továbbképzésen való részvétel (egészséges életstílusok, hatékony kommunikáció, erőszakmentes konfliktuskezelés, tanulás-módszertani ismeretek)

- a pedagógusok példamutatása

Felelőse: igazgató

A szülőkre irányuló tevékenységek

A diák családi és mikrokörnyezete esetleg egészen más normákat, értékeket, viselkedést vár el a gyerektől, mint az iskola. A hatékony nevelés feltétele, hogy a szülői ház és az iskola megközelítően azonos érték- és normarendszerben gondolkodjon, illetve, hogy a szülő ismerje azokat az értékeket, amelyek alapján az iskola nevelői közössége tevékenységét folytatja.

Szülői értekezlet

Szakember tájékoztató előadása az érdeklődő szülőknek. A szülők megismerhetik az iskola egészségnevelési programjának alapelveit. Tájékozódhatnak a megvalósításhoz felhasznált tanórai és tanórán kívüli tevékenységekről. Szabályozása az SZMSZ-ben.

Felelőse: igazgatóhelyettes

Összevont szülői értekezlet, szülők akadémiaja

Előadások szervezése szülőknek - témája az éves programtervben

Felelőse: osztályfőnöki munkaközösség vezetője

Rendhagyó szülői értekezlet, osztályfőnöki óra

Szükség, igény esetén kerekasztal beszélgetés, tapasztalatcsere; közös „játék” szülővel, diákkal.

Felelőse: osztályfőnöki munkaközösség vezetője

Szülők felkérése

Az iskolai egészségnap és egyéb iskolai rendezvényeken való közreműködésre, munkahely látogatás megszervezésére, pályaválasztási tájékoztatóra, munkájához (hobbijához) kötődő előadás megtartására, stb.

Felelőse: igazgató helyettes

A diákokra irányuló tevékenységek

Az osztályfőnökök, ifjúságvédelmi felelős, szabadidő szervező, védőnő együttműködése.

Feladata:

tanulóink szokásainak, értékrendjének, mentális egészségi állapotának, szabadidős és sporttevékenységének felmérése

- a tanulókkal végzett felmérés feldolgozása, értékelése
- az éves egészségnevelési programterv elkészítése
- az iskola módszertani ötlettárának bővítése
- igények, ötletek összegyűjtése
- osztályfőnöki tanmenetek felújítása

Felelőse: osztályfőnöki munkaközösség vezetője

Osztályfőnöki órákon

Évfolyamonként 10 órában a testi-lelki egészség megóvása, káros szokások kialakulásának megelőzése témaköreivel foglalkozunk.

Közreműködők: osztályfőnök, iskolaorvos, védőnő, az ÁNTSZ munkatársai, a Drogambulancia, a Rendőrség szakemberei, Germekjóléti Szolgálat kapcsolattartója.

Módszerek: beszélgetések, előadások, szituációs játékok – javasolt irodalomjegyzék, felhasználható játékok, szituációs gyakorlatok jegyzéke az osztályfőnöki segédletben található

Témakörök

- Higiénias egészséges életvitel.

Az ember fő biológiai, pszichológiai, szociálpszichológiai jellemzői.

Emberismeret, empátia, alkalmazkodó készség.

Egyén és közösség.

Kultúrált viselkedés.

- Lelki egészség megóvása, krízisprevenció.

Önismeret.

Stresszoldó technikák.

Konfliktus kezelési készségfejlesztés.

Emberismeret, empátia.

Egyéni képességek és célok összhangja.

Devianciák.

- Családi életre, szülővé nevelés.

Barátság, partnerkapcsolatok.

A család funkciója, jelentősége.

Érzések – érzelmek – értékek.

A szülői felelősség – konfliktusfeloldás.

Családalapítás, családjogi törvény.

Betegbiztosítás, egészségügyi szolgáltatások, igénybe-vételük módjai.

- Szabadidős kultúra fejlesztése.

Szabadidős szokások, szabadidő felhasználása.

Tömegkommunikációs eszközök manipulatív szerepe.

Igényes, igénytelen szórakozás.

Tematika:

9. évfolyamon:

- szexuálhigiénia
- táplálkozás
- barátság, szerelem

10. évfolyamon:

- fogamzásgátlás
- táplálkozási betegségek
- káros szenvedélyek (dohányzás, alkohol)

11. évfolyamon:

- szexuális úton terjedő betegségek (AIDS)
- abortusz prevenció
- daganat prevenció (mell önvizsgálat, here önvizsgálat)

12. évfolyamon:

- családtervezés

Felelőse: osztályfőnöki munkaközösség vezetője, védőnő

Tanórán kívüli program keretében

Önismereti, konfliktus-kezelő kommunikációs, tanulást, segítő tréningeket, előadásokat szervezünk

Felelőse: ifjúságvédelmi felelős

Közreműködők: képzett szakemberek

Akciók a diákok szervezésében, részvételével

Iskolai egészségnap, Ne gyújts rá! világnap, AIDS világnap, véradás

Az egészség, mint szabadidős tevékenység

Az egészség megőrzésének biztosítása a szabadidős tevékenységnek is jelentős része. Megvalósulása az iskolai tematikus napok formájában, a világnapokhoz kapcsolódva, ill. előadás, vetélkedők keretében zajlik, ill. része lehet nagyobb, regionális versenyeknek (pl. elsősegélynyújtó, Vöröskeresztes, drogellenes, AIDS-elleni).

Az iskolai Egészségvédelmi nap előadások és kötetlen beszélgetés formájában, a fiatalokat érintő és érdeklő témákkal, meghívott előadók mellett a diákok szellemi vetélkedőn vesznek részt.

A véradás az embertársi felelősség tudatát erősíti, a Magyar Vöröskereszt és a Véradó Állomás irányításával zajlik.

Ugyancsak ezt a célt fogalmazza meg a karácsony táján szervezett ruha-ill. élelmiszergyűjtés is.

Az egészség megőrzése elsősorban azonban aktivitás: sportnap, gyalogtúra, futóverseny, tanár-diák mérkőzés, kirándulás, csoportos tréningek szervezése, ill. a tanulók sportolási, testedzési szokásainak felmérése.

Ugyancsak lényeges a média hatásának, az igényes kultúra megvalósításának népszerűsítése filmvetítéssel, rajzok készítésével stb.

A szabadidő szervező feladata egyrészt a konkrét programok tervezése, előkészítése, bonyolítása, másrészt a kapcsolattartás a tanárok, diákok, külső partnerek között.

Felelőse: igazgatóhelyettes

Közreműködők: szabadidő szervező, védőnő, ifjúságvédelmi felelős, megbízott tanár

Egészségnevelési, vöröskeresztes, elsősegélynyújtó versenyeken való részvétel

A témában jártas, többlet ismerettel rendelkező diákok önmaguk művelésén túl a közösségre is pozitív hatással vannak, „kortárs segítőként” követhetik társaik fejlődését az egészséges életvitel kialakításához vezető úton

Felelőse: természettudományos munkaközösség vezetője

Közreműködők: szabadidő szervező, védőnő, ifjúságvédelmi felelős, szaktanár

Iskola egészségügyi tevékenység, szűrések.

Felelőse: iskolaorvos

Közreműködők: iskolaorvos, védőnő a városi rendelőintézetek szakorvosainak bevonásával

1. Gondozási tevékenység:

- folyamán figyelemmel kísérjük az oktatási intézményben a tanulók testi és szellemi fejlődését
- alapszűrések során vizsgáljuk a
- tanulók testi fejlődését (súly- és magasságmérés)
- érzékszerveik működését (látásélesség, színlátás, hallás)
- mozgásszerveik szűrését (gerincelváltozások, lúdtalp, stb.)

- pajzsmirigy-működési rendellenességeiket
- vérnyomását
- a szakközépiskolai osztályokban alkalmassági vizsgálatokat végzünk
- nyilvántartásba vesszük az egészségileg és pszichoszociálisan veszélyeztetett tanulókat, feltüntetjük a veszélyeztetettség okait, valamint az ellenőrző vizsgálatok eredményeit és az alkalmazott terápiát
- a gondozás kiterjed azokra a tanulókra is, akik nem tartoznak szorosan a veszélyeztetettek közé, de gondozást igényelnek (szemüveget viselők, gyengén tápláltak)
- testnevelési csoportbesorolást végzünk (egészségügyi problémával küzdő tanulókat a megfelelő, szükség esetén gyógytestnevelési csoportba irányítjuk)

2. Közegészségügyi, járványügyi tevékenység

- személyi higiénia ellenőrzése a szűrések során
- tisztasági vizsgálatok végzése
- ellenőrizzük az iskolában a tanulók oltásait, elmaradt oltások pótlásáról gondoskodunk

Mentálhigiénés háló

Segítségadás, szakemberhez irányítás, a kiemelten veszélyeztetett helyzetű tanulók egyéni foglalkozásainak megszervezése, kapcsolattartás az érintett szülőkkel

Közreműködők: az iskola pedagógusai, osztályfőnökök

Felelőse: ifjúságvédelmi felelős

A tanítási órákon a tantárgyakban megjelenő egészségnevelés

Biológia

10. évfolyamon

A vírusok, baktériumok, gombák jelentősége és betegséget kialakító káros hatása. Fertőzések, járványok, mérgezések. A betegségek elkerülésének lehetőségei.

A növények táplálkozás élettani vonatkozásai, növényi anyagcseretermékek és használatuk a gyógyászatban, természetgyógyászatban. Gyógynövények. A nikotin, a drogok hatásai, veszélyei és elkerülési lehetőségük. Pollenallergia, parlagfű veszély.

Az állatok jelentősége és betegséget kialakító káros hatásai. Az állatok okozta betegségek elkerülésének lehetőségei.

11. évfolyamon

Az élethez nélkülözhetetlen és a káros kémiai anyagok, előfordulásuk, szerepük, hozzájuk kapcsolható betegségek.

A kültakaró és a mozgás szervrendszer működése, betegségei.

A tápcsatorna működése, betegségei. Egészséges táplálkozás a 21. században.

A légzőszervrendszer működése, betegségei – a dohányzás.

A keringési rendszer működése, betegségei. A sportolás jelentősége az egészség szempontjából. A vér, az immunrendszer egészséges és kóros működése, védőoltások.

A kiválasztó szervrendszer működése és betegségei.

A hormonrendszer működése és betegségei.

Az idegrendszer működése és betegségei.

Az egészséget erősítő értékek felismerése, elfogadása, az egészséget elősegítő, felelős magatartás elsajátítása. A megelőzés lehetőségei

12. évfolyamon

A természetes és mesterséges környezet hatásai az ember egészségére. Az ember felelőssége a környezet állapotának és saját egészségének megőrzésében.

Kultúrált és esztétikus környezet kialakítása, védelme. Környezetkímélő magatartás

Az öröklődés és a környezet szerepe az ember egészségének, személyiségének alakulásában. Környezeti tényezők, mutagének hatása az örökítőanyagra, a fejlődő magzatra. Örökölhető betegségek, fogyatékoságok, szűrővizsgálatok, terhességi és kromoszóma vizsgálatok, családtervezés.

Magyar nyelv és irodalom

A művészeti alkotások bemutatásakor a tanulókkal együtt tárjuk fel az egészséges és az attól eltérő attitűdöket, az életmód, a család, a környezet hatását a lelki egészségre. Ismerjük fel, hogy a szépirodalmi alkotásokban ábrázolt betegség egyben metafora is, amelynek értelmezése segít a helyes életszemlélet kialakításában.

A szerzők életrajzának ismeretében határozzuk meg a megírt művek szociográfiai háttérét, a mentális problémákat. Tényfeltáró jelleggel mutassuk meg a tanulóknak a szerző-műalkotás-befogadó egymást feltételező szerepét, szemléletformáló hatását. Mutassunk rá a média szerepére jellemző témákat feldolgozó filmalkotások segítségével.

A 9. évfolyamban a kamaszkori problémák, az azonosságkeresés párhuzamait figyeljük meg a műalkotásokban. A közösségbe való beilleszkedés és a „még nem felnőtt, már nem gyerek” állapot mellett a szexuális nevelési minták szerepe meghatározó. Az egyes alkotásokból készített modern értelmezések plasztikusabbá teszik a középkor irodalmát.

A 10. évfolyamban a társas viselkedés és a kiválás a kortársak közül ragadható meg a klasszicista és a romantikus alkotások segítségével. A költő-vatesz, a Byron által megteremtett spleen már a mentális egészség, a pszichoszomatikus betegségek és a gyakori depresszió prevenciójában lényegesek.

A 11. évfolyam számára a XIX. századi alkotások a pszichológiai ismereteken túl a deviáns magatartási formák, a szorongás, félelmek, fobiák megismerését és a tudatos létválasztás lehetőségét is mutatják. Az életmód és társadalmi háttér, a nők szerepének megváltozása, ill. a tudatos családtervezés, az alkohol, a drog és a gyógyszer-ill. cigaretta-fogyasztás mind szembeítható a tanulók objektív nézőpontjával.

A 12. évfolyam az összegzés, a pályaválasztás, a felnőtté válás felelősségének felismerése és tudatosítása. A nevelő feladata a műértelmezés által is a segítség és a lehetőség szerinti prevenció.

Történelem és társadalomismeret

A tantárgy lényegéből fakadóan elsősorban az ember és környezetének történeti kialakulására helyezi a hangsúlyt. Fontos az egyes korok tanulmányozása során a történeti hagyományok alapos feltérképezése. Hiteles források olvasása. A régmúlt és a jelen összevetése.

Pl. Ókori Görögország: Ép testben ép lélek!

A szellem és a test fejlesztése.

Higiénia és életmód a középkorban

A város és vidék fejlődése

Háborúk és járványok kapcsolata

A tantárgyban számos lehetőség van a különféle tárgyakkal, nevelési programokkal történő koncentrációra.

Matematika

Legfontosabb célkitűzés, hogy tanulóinkat a mindennapi életben jól eligazodó, kreatívan gondolkodó emberekké neveljük.

Mindezt úgy kell tennünk, hogy a matematika, mint tudomány tételeinek, igazságainak megismerése, azok alkotó alkalmazása továbbra is elsődleges maradjon.

A logikus gondolkodást, a lényegkiemelést, a pontos szövegértelmezést kitűnően fejlesztik a szöveges feladatok.

Ezek témája igen változatos lehet.

Célunk, hogy ebbe az anyagrészbe minél több, az egészségneveléssel kapcsolatos példát építsünk be. Az *Egységes érettségi feladatgyűjtemény* összeállításánál már erre is gondoltak a szerzők.

A statisztika témaköréhez tartozó feladatok közel egyharmada kapcsolódik valamilyen szinten az egészséges életmóddal összefüggő kérdésekhez.

Ezek a példák

adatok gyűjtését, elemzését,
táblázatok, diagramok, grafikonok készítését,
eredmények értelmezését
várják el konkrét, valóságos adatok birtokában.

A kalóriatáblázatok értelmezésétől, az alkoholfogyasztással összefüggő grafikonok elemzésén át, a cigarettázás ill. drogfogyasztás alakulásának vizsgálatáig széles skálán mozognak a hasznos információkat is közlő feladatok. Ugyancsak nevelő erejűek a sportolással, a szabadidő hasznos eltöltésével összefüggő példamegoldások.

Az a célunk, hogy a tantárgy lehetőségeit felhasználva, hozzájáruljunk egy egészséges generáció felneveléséhez.

Idegen nyelv

Általános fejlesztési követelményekben lehetőség az egészségfejlesztésre

Új emberi kapcsolatok létesítése az idegen nyelv révén

Más nép kultúrájának megismerése _összevetés a magyarokéval

A személyiség gazdagodásának, az önbizalom növekedésének lehetősége

A kommunikáció fejlesztése, részvétel szerepjátékokban

Együttműködési készség fejlesztése, páros és csoportmunka

A részletes követelményekben a következő témákhoz kapcsolható az egészségfejlesztés

Ember és társadalom: az élet fordulópontjai –szerepek és szerepváltások, az egyes életkorok jellemzői, önéletrajz, önjellemzés, az emberi kapcsolatok jellemzői

Tágabb környezetünk-hazánk és a másik ország társadalmi viszonyai, szokások, hagyományok, kultúra és értékek

Környezetvédelem- Mit tehetünk a környezetért, hogyan viszonyulnak más országban a környezet megóvásához?

Az iskola világa- a diákok élete, életmódja, lehetőségei hazánkban és a másik országban

A munka világa- pályaválasztás, munkavállalás, munkakörülmények, megélhetés hazánkban és a másik országban

Ép testben ép lélek- más nép egészséges életmódja, összehasonlítva a magyar szokásokkal. Egészséges táplálkozás, a külföldi konyha megismerése. A megismert ország ételének elkészítése. A megismert nép és a magyarok átlagéletkorának összehasonlítása. Az okok keresése a különbségre.

Szabadidő, szórakozás- a kikapcsolódásra fordított idő, és annak módjai a másik országban, a munka és kikapcsolódás helyes arányainak megtartása

Tudomány és technika- háztartási gépek, lakberendezés, építkezési stílus a megismert országban

Földrajz

A természeti- a társadalom- és gazdasági földrajz tanítása során a társadalom értékrendjében ki kell emelni az egészség, az egészséges életmód fontosságát, elsőrendűségét. A természetes és mesterséges földrajzi környezet tanulmányozása során fektessünk súlyt azokra a szempontokra, amelyek az élhető és egészséges élet feltételeit vizsgálják. (pl. éghajlat, talaj-, víz- és levegőszennyezés, zajártalom, stb), illetve tárjuk fel az egyéni, lakossági, iskolai, intézményi, stb. kezdeményezések lehetőségeit (ha nem megfelelő ezek minősége) és a probléma megoldásának módját.

A talajföldrajz, illetve a mezőgazdasági földrajz tárgyalásánál hívjuk fel a tanulók figyelmét az általunk fogyasztott mezőgazdasági termékek, élelmiszerek fogyasztásának előnyeire, veszélyeire egyaránt.

A transznacionális vállalatok tevékenységének egyik legfontosabb pillére a marketing, azon belül is a reklám, amelynek egyik, ha nem a legfontosabb célközönsége a tizenévesek korosztálya. Amennyiben mód van rá, ismertessük meg a tanulókat a reklámpszichológia alapjaival, elősegítve ezzel eligazodásukat az értékes, hasznos, egészséges termékek és a csak profitot növelő silány minőségű áruk között.

A különböző népek társadalmi és gazdasági életének bemutatása közben – akár kiselőadások segítségével – ismerjék meg a tanulók távoli népek egészséges életmódra való törekvéseit, szokásait.

Mutassunk rá, hogy az egészség megszerzésének, megőrzésének legfontosabb tényezője az egészséges életmód, amelynek része a tiszta levegőn, a természetben való kirándulás, túrázás. Tanulmányi kirándulás előtt, illetve közben hívjuk fel a diákság figyelmét a friss, egészséges levegőn való mozgás örömeire, veszélyeire egyaránt, s ennek megfelelően készítsük fel őket! Segítsük elő, hogy ez a fajta testmozgás felnőtt korban is igény és rendszeres gyakorlat legyen.

Fizika

A fizika tanítása során sok alkalommal nyílik lehetőség arra, hogy egészségünk megőrzésével, az egészséges életmóddal kapcsolatos adalékokkal hozzájáruljunk tanulóink sokoldalú fejlesztéséhez.

Fontos, hogy a tanulók szervezetük működését sokoldalúan megismerjék, s ehhez szükséges a fizikai alapok ismerete is.

Különös jelentőséggel bír a radioaktív sugárzások ismerete, hiszen naponta találkozunk ezzel a problémával, alkalmazása oly sokrétű.

Ugyancsak kiemelten fontos az elektromágneses sugárzások ismerete mind a szervezet működésének megismeréséhez, mind a gyógyászati alkalmazások megértéséhez.

A tudomány újabb és újabb felfedezései megkönnyítik életünket, de tisztában kell lennünk az előnyökkel-hátrányokkal ahhoz, hogy félelem nélkül alkalmazhassuk őket.

Kémia

A tantárgy keretein belül adódik a legtöbb lehetőség a kémiai anyagokkal kapcsolatos biztonsági intézkedések, a balesetvédelem és ezzel kapcsolatos elsősegélynyújtás bemutatására.

A tantárgy alapvető feladata megismertetni a tanulókkal az emberi szervezetet veszélyeztető anyagok (környezetünk anyagai, alkohol, nikotin, drogok, gyógyszerek) emberi szervezetre gyakorolt hatását. Ismerjék fel az elemek és szervetlen vegyületek egészséggel kapcsolatos vonatkozásait, az egészségre ártalmas anyagok elkerülésének lehetőségeit.

Az elemek és szervetlen, szerves vegyületeken keresztül lássák a diákok a hiánybetegségek, egészséges táplálkozás és a kémiai anyagok kapcsolatát, az élelmiszerek tápanyagtartalma és értéke közötti összefüggést.

Feltárjuk a tanulókkal a az egészségvédő- és károsító anyagok funkciója, hatása és szerkezete közötti összefüggést. Személyes felelősség kialakítására helyezzük a hangsúlyt használatukkal kapcsolatban.

Rajz

A művészettörténeti korszakok alkotásainak elemzése során az egészségnevelés mentális és gyakorlati megvitatására is sor kerülhet.

Mentális terület:

pszichológiai aspektusok

a művész hétköznapi életű lelki állapotainak megismerése

a befogadó pszichikai megnyilvánulásai

általában a lélektani érzékenység fejlődése a műalkotások elemzése során

Konkrét, gyakorlati terület:

Építészet – életkörülmények az őskortól napjainkig

Festészet – korabeli betegségek ábrázolása

Szobrászat – fogadalmi szobrok létrejöttének oka

Iparművészet – a középkori gobelin „melegítő” hatása

Az ének-zene tantárgy tantervének egészségnevelési célkitűzései

„Nem a zenében rejlik-e a leghatásosabb nevelés? Hiszen semmi sem hatol be oly mélyen a lélekbe, mint a ritmus és a dallam, megragadja, felékesíti és megneemesíti a lelket, ha az ember helyesen nevelkedett, - ha pedig nem, épp ellenkezőleg hat rá... Valóban: a zene mélyén ott rejlik a nevelés.” /Platon/

„A melódiák kivetítik önmagukból az ember jellemét. A zenei kifejezőmódok lényegesen különböznek egymástól, annyira, hogy ezeket meghallva különböző hangulatokat teremtenek, és megfelelő magatartást váltanak ki.”

/Arisztotelesz/

Az ókori bölcsék gondolatai ma is érvényesek. A mai elvárásokhoz igazítva a zene kivételes nevelőeszköz. Az énektechnika oktatásával a megfelelő légzés, testtartás válik természetessé. A szép énekhang fejlesztésének szándéka megelőzheti a dohányzás kialakulását.

A középiskolai korosztály oktató-nevelő munkájában fontos szerepet kell kapnia a mentális nevelésnek. A bizonytalanság, szélsőséges viselkedésformák útvesztőiben a kialakuló személyiség könnyebben eligazodik a zene irányított hallgatása során. A lélek egészséges fejlődéséhez, árnyalt viselkedésformák elsajátításához szükség van azokra az

érzelmi hatásokra, amelyekre a zene képes. Ez eredményezhet gazdag gondolatiságot, színes érzelmek átélését, és általuk alakulhat ki egy felelősségteljes életvitel.

Informatika

Segít hozzájutni az életvitel kialakításához szükséges információkhoz. Az iskolai számítógépes hálózat – akár a délutáni órákban is a gépidő alatt – önálló ismeretszerzésre ad lehetőséget.

Lehetőségek az egészségfejlesztésre:

Hardver – A monitorok kellő méretűek ahhoz, hogy a szem megerőltetése nélkül, szükséges távolságból használjuk a gépeket a megadott kb. 15-°os elforgatási szöggel. Ez a szög ugyanis a legegészségesebb a monitor hosszabb távon történő figyelésére. Az ergonomikus billentyűzet és egér használata is a kényelmet és nem megerőltető számítógép használatot biztosítja.

Hálózatok – Információ szerzési lehetőség a világ bármely egészséges termékéről, ezek letöltése, kinyomtatása. Levelezés, információcsere a lehető leggyorsabb módon az egészséges életmódról bárkivel, aki érdeklődik e téma iránt.

Szövegszerkesztés – önéletrajz, hivatalos levél, egészségfejlesztéssel kapcsolatos űrlapok készítése

Táblázatkészítés – számsor, grafikon, diagram készítése népesedési, egészségügyi statisztikai adatokból, a saját érendjét alkotó tápanyagokkal való számolás és ezek megjelenítése diagramon.

Adatbázis kezelés – európai országok adatainak (átlagéletkor, halálozási statisztikák, stb.) bizonyos szempont szerinti lekérdezése, vizsgálata, összehasonlítása hazai adatokkal

Testnevelés

A testnevelés órák legfontosabb feladata tudatosítani a tanulóknak, hogy a mozgás nem öncélú, hanem az egészséges élet része.

Célunk, hogy

- tudatosuljon a diákokban a káros szenvedélyek hatása az egészséges szervezetre
- ismerjék meg saját testük lehetőségeit, korlátait
- válják a tanulók szükségletévé a mindennapi testedzés, játék, úszás
- legyen ismert a diákok előtt a mozgás stresszoldó hatása, valamint az is, hogy a bennük feszülő agresszió levezetésének legjobb eszköze a sport

Ezért

- minden órán, foglalkozáson ismertetjük az aktuális tevékenység egészségre vonatkozó hatásait
- a tanulók figyelmét felhívjuk a túlzott, rossz környezetben végzett munka káros hatásaira
- felhívjuk a figyelmet a vízben végzett mozgás kedvező hatására

Az egészségnevelés módszerei és eszközei

A módszerválasztás szempontjai:

- tevékenységközpontú és életszerű legyen
- élményközpontú, motiváló legyen
- feleljen meg a tanuló életkorának

- pozitív életszemléletet adjon
- együttműködésre épüljön, sok játékos elemet tartalmazzon

Módszer	Eszköz
Szóbeli módszer	Közvetlen kapcsolat lehetősége - Előadás - Beszélgetés - Megfigyelés - Szoktatás - Mintakövetés - Kérdés-felelet - Felolvasás stb. Közvetett kapcsolat lehetősége: - Rádióelőadás - Tv-adás, videó - Magnetofon stb.
Nyomtatásos módszer	- Faliújság - Brosúra - Felhívás - Reklám
Szemléltetési módszer	Természetes tárgyak (mikroszkópos, makroszkópos) Természetes tárgyak reprodukciói - Fénykép - Rajz - Modell - Makett Grafikai ábrázolások - Diagram - Vázlat - Rajzok
Kombinált módszer	Kiállítás Egészséges ételek készítése, kóstolása Könyvtári kutatómunka Sport bemutatók, vetélkedők Iskolarádió Filmvetítés Kérdőívek Rendezvények – egészségnap, akciók Projekt Kirándulás Dramatizált játékok Vetélkedő Iskolaújság Kísérlet

Célunk az, hogy a tájékoztató eszközök számát folyamatosan növeljük.

Erőforrások

- Humán, szellemi erőforrások
- Az egészségnevelés ügye iránt elkötelezett iskolavezetés, osztályfőnökök – továbbképzéseken a témában jártasságot szerző pedagógusok
- Iskolaorvos, védőnő
- Ifjúságvédelmi felelős, szabadidő szervező
- Külső segítők: szülők, ÁNTSZ szakemberei, Drogambulancia szakemberei, orvosok, védőnők, Rendőrség munkatársai. Gyermekjóléti Szolgálat
- Anyagi erőforrások
- Az iskola erre fordítható anyagi kerete
- Iskolai alapítvány
- Pályázatok
- Szponzorok
- Tárgyi erőforrások
 - ismerethordozók,
 - szemléltető képek,
 - fóliák, modellek,
 - szakkönyvek,
 - szaktantermek,
 - audio-vizuális eszközök...

Mellékletek

Az egészségnevelési program intézkedési terve

Cél	Feladat	Határidő, gyakoriság	Felelős	Egyéb
A tanárok szemléletének formálása, hatékonyságfejlesztés	A tanári tréningek ütemtervének kialakítása; a tanárok részvétele a továbbképzéseken	Folyamatos	Igazgató helyettes Gazdasági vezető	Szabályzat: Az iskola továbbképzési szabályzata
A szülők ismerjék meg az iskola egészségnevelési programját	A szülőkkel megismertetni az iskola egészségnevelési programját	Minden tanévben az első szülői értekezlet	Igazgató helyettes Osztályfőnöki munkaközösség vezetője Osztályfőnökök	
A szülők szemléletének formálása, hatékonyságfejlesztés	A szülők előadásainak szervezése	Az éves munkatervben szerepel	Osztályfőnöki munkaközösség vezetője	
Aktívan működő szülői közösség létrehozása és működtetése	Konkrét tevékenységekre szerveződő szülői közösségek kialakítása	Félévente	Osztályfőnöki munkaközösség vezetője Osztályfőnökök	
Az éves egészségnevelési és osztályfőnöki munkaterv átdolgozása, a későbbiekben aktualizálása; az önismereti játékokat és módszertani ötleteket tartalmazó gyűjtemény folyamatos bővítése	A tervek összehangolása	Minden tanév szeptember 15.	Igazgató helyettes, (a munkában részt vesz: osztályfőnöki munkaközösség vezetője, osztályfőnökök, védőnő, ifjúságvédelmi felelős, szabadidő szervező)	Szabályzat: Segédanyag: Önismereti játékokat és módszertani ötleteket tartalmazó gyűjtemény
Egészségnevelés az osztályfőnöki órákon	Osztályfőnöki órákon a tanulók testi, lelki egészségének megóvását, a káros szenvedélyek kialakulásának	Minden tanévben 10 óra	Osztályfőnökök (Az osztályfőnökök munkáját segítik: ifjúságvédelmi felelős, védőnő, iskolaorvos; orvostanhallgatók,	Szabályzat: Segédanyag: Önismereti játékokat és módszertani ötleteket tartalmazó gyűjtemény

	megelőzését elősegítve→		védőnőhallgatók, a város szakintézményeinek munkatársai	
A tanulók mentális egészségének fejlesztése	Önismereti, konfliktus-kezelő kommunikációs, tanulást segítő tréningek, előadások szervezése	Folyamatosan	Ifjúságvédelmi felelős	
A diákok aktívan vegyenek részt az egészségneveléshez kapcsolódó jeles napok programjain	Az egészségneveléshez kapcsolódó jeles napok iskolai szintű szervezése	Folyamatosan	Nevelési igazgatóhelyettes (Közreműködők: szabadidő szervező, védőnő, ifjúságvédelmi felelős, megbízott tanár)	
A diákok rendelkezzenek többet ismerettel az egészséges életvitel kialakításához	Egészségnevelési, vöröskeresztes versenyeken való részvételre felkészítés	Folyamatosan	Természettudományos munkaközösség vezetője (Közreműködők: szabadidő szervező, védőnő, ifjúságvédelmi felelős, szaktanár)	
A betegségek prevenciója	Egészségügyi szűrések megszervezése, iskolaorvosi tevékenység	Folyamatosan	Iskolaorvos, védőnő	
A problémás tanulók megtalálása, a segítség megszervezése	Mentálhigiénés háló működtetése	Folyamatosan	Ifjúságvédelmi felelős (Közreműködők: az iskola pedagógusai, osztályfőnökök)	

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókra megkülönböztető figyelmet kell fordítani az osztályfőnököknek. Az osztályfőnököknek fel kell venni a kapcsolatot az iskola orvosával, az ifjúságvédelmi felelőssel, szükség esetén a Gyermekjóléti Szolgálat és a Családsegítő Szolgálat munkatársaival. Az osztályfőnök feladata, hogy felhívja a tanárok figyelmét ezen tanulókra és kérje őket a megfelelő pedagógia alkalmazásával a felmerülő problémákat küszöböljék ki.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Kiemelt nevelési feladat a tehetséges tanulókkal való foglalkozás, melynek szinterei:

- szakkörök
- verseny előkészítések
- egyéni foglalkozások

Az iskola támogatja a kiemelt sport teljesítményeket elért tanulók külső egyesületekben való sportolását, és lehetővé teszi számukra, hogy edzőtáborokban, valamint versenyeken részt vehessenek.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Ifjúságvédelmi tevékenység

Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ifjúságvédelmi megbízott látja el, aki az igazgató segítője, illetve együttműködik az osztályfőnökökkel, összehangolja az osztályfőnöki és a szülői közösség gyermekvédelmi tevékenységét.

Feladatok

Minden tanév elején felmérést készítünk az iskola veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulóiról, javaslatot dolgozunk ki szociális támogatásukra és pedagógiai gondozásukra.

- A rászoruló gyermeknek adható szociális támogatással kapcsolatban
- javaslatot teszünk étkezési támogatásra;
- tankönyvellátási támogatást (a rendkívüli gyermekvédelmi támogatáson belül adható átmeneti segélyt) kezdeményezünk;
- szociálisan rászoruló és kiemelkedő képességű tanulóink részére az iskola alapítványi támogatását kezdeményezzük (a tanulmányi munkát segítő külföldi utak, sikeres nyelvvizsga anyagi támogatása, továbbtanulást elősegítő tanfolyami részvétel támogatása, a serdülőkori problémák leküzdését segítő iskolai programok támogatása).

A tanulók testi-lelki egészségének megóvása, káros szokásaik kialakulásának megelőzése érdekében programokat szervezünk, rendezünk

- osztályfőnöki munkatervet készítünk a fenti témakörben;
- megszervezzük az osztályfőnökök továbbképzését;
- az adott témakörben az osztályfőnöki munkát segítő dokumentumokat szerzünk be, állítunk össze, az iskolai könyvtárban hozzáférhetővé téve azokat;
- tájékoztatókat, szülői tréningeket szervezünk a szülői munkaközösség tagjai számára;
- az osztályfőnöki órákon és órán kívül programok keretében személyiség-, hatékonyságfejlesztő, kommunikációs, tanulást segítő előadásokat, tréningeket szervezünk, bonyolítunk le ;
- megszervezzük a kiemelten veszélyeztetett helyzetű tanulók egyéni foglalkozásait, biztosítjuk aktív közreműködésüket, szükség esetén szakemberhez irányítjuk, valamint rendszeresen tartjuk a kapcsolatot az érintett szülőkkel;

- ezen programjaink rendszeres közreműködői az iskolaorvos és védőnő, szakképzett mentálhigiénikus tanár, az ÁNTSZ munkatársai, a Drogambulancia, valamint a Rendőrség szakemberei, Gyermekjóléti Szolgálat.

A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű, valamint a magatartászavaros gyerekek fejlődését figyelemmel kísérjük.

Ha a gyermek családban történő nevelése nem biztosított, fejlődését akadályozza a családi környezete, részükre védő - óvó intézkedéseket kezdeményezünk.

Állandó kapcsolatot tartunk a Gyermekjóléti Szolgálattal, a Rendőrség Bűnmegelőzési osztályával, a Családsegítő Központokkal, a Nagycsaládosok Egyesületével és más civil szervezetekkel.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő programok

Minden év szeptemberének első napjaiban felmérjük a kilencedik osztályba járó tanulók tudásszintjét az egyes tantárgyakból. A felmérés során feltárt hiányosságok kiküszöbölésére évfolyam szinten **felzárkóztató** foglalkozásokat szervezünk, melyet a tanuló egész évben igénybe vehet.

Az osztályfőnöki óra keretében a tanulás módszereiről kapnak tájékoztatást.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Az iskola oktató-nevelő munkájában kiemelt szerepet játszik a szociális hátrányokkal küzdő diákok problémáinak minél alaposabb megismerése.

Ezeknek a tanulóknak három fő területen nyújt segítséget az iskola

- a tanulásban
- az életvezetési problémák megoldásában
- a rossz anyagi körülmények között élők támogatásában.
- A szociális hátrányok **enyhítését** szolgáló tevékenységek:
- felzárkóztató foglalkozások illetve tehetséggondozó programok szervezése,
- motiválás arra, hogy a tanuló szükség esetén kollégiumi ellátásban részesüljön,
- a tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása,
- pályázatok figyelése, részvétel pályázatokon,
- felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadó órákon,
- drog- és bűnmegelőzési programok.

A tanulók fizikai állapotának méréseire szűkséges módszerek

A próbarendszert nevelési eszköznek tekintjük, amelyek lehetővé teszik a tanulók fejlődése során az alapvető fizikai tulajdonságok mérését. A tesztek nem képezik a tantervek tartalmát, és hogy a mérés célja megvalósuljon, nem szabad azokat betanítani és gyakoroltatni. A próbarendszert a tudományos kutatás eszközeinek is tekintjük a tanulók fizikai állapotának vizsgálatához.

A próbarendszert két csoportra bontottuk elsősorban az eszközellátottságot figyelembe véve: kötelező és ajánlott tesztek.

A vizsgálatok megszervezése

- A teszt-vizsgálat értéke és hatékonysága nagymértékben a szigorú gyakorlati végrehajtáson és a tanulóknak a testnevelő tanártól kapott motiváltságán múlik.
- A vizsgálatot a testnevelő tanár végzi az osztályban, de bárki végezheti, aki a tanulók testi nevelésével foglalkozik, így más szakos tanárok is.
- A teszteket évente kétszer, a tanév elején és végén kell végeztetni.

- A motiváció növelés miatt rendkívül fontos, hogy a teszt levezetője tisztában legyen, miért végeztetjük el a teszteket és hogyan értelmezzük az eredményeket.
- Az összehasonlíthatóság érdekében a tesztek végrehajtási körülményeinek hasonlóknak kell lenniük minden diáknál, minden részletben (helyszín, eszköz, hőmérséklet, stb.)
- A tesztek eredményeit minden gyermeknek személyre szólóan kell megadni. Az értékelő lapot 3 példányban kell elkészíteni. Az egyik lap a gyermeké, hogy lássa, hol áll korábbi teljesítményéhez, az osztályátlaghoz és (amennyiben lehetséges) az országos átlaghoz képest. A másik példány a szülőké, hogy tisztán lássanak és ösztönözhesék gyermekeiket fizikai fittségük fejlesztésére, a harmadik példány a központi adatfeldolgozónak kell megküldeni.
- A referenciatablázatokat egy speciális testület határozza meg.

A fizikai állapot mérésére szolgáló tesztek

A mérések általános szempontjai

- A tanulók valamennyi tesztet testnevelési/sportfelszerelésben hajtják végre.
- Valamennyi tesztet, ha erre lehetőség van, jól szellőző, nagy teremben, pl. az iskola tornatermében vagy sportcsarnokban kell elvégeztetni. Csúszásmentes padló és sportcipő szükséges a futással és ugrással járó tesztekhez. Szabadtéri vizsgálatok esetén a vizsgálati körülmények túlságosan is különbözőek lehetnek, hogy standard teszteredményeket kaphassunk.
- A tesztek egymás után következése a körkörös rendszerben is szigorú sorrendiségű. Minden állomásnál fel kell írni a megfelelő sorszámot.
- Minden tesztre vonatkozóan külön utasítások vannak, amelyeket gondosan kell tanulmányozni, minden tanulónak el kell olvasnia, hogy a vizsgálat pontos legyen.
- Az ülésben előrenyúlás teszténél nem lehet bemelegíteni, vagy nyújtási gyakorlatokat végezni!
- A tesztek között a tanulók pihenjenek.
- A tanulók nem próbálhatják ki a teszteket előre, kivéve, ha a teszt végrehajtási utasításában nincs erre külön utalás.
- A mérések során fontos bátorítani a tanulókat. A mérés vezetője ösztönözze őket a mért képességnek megfelelő pontos, gyors és egyenletes tesztvégrehajtásra.
- Ha a motoros teszteket és a kardio-respiratorikus állóképesség tesztjeit azonos napon mérjük, akkor először a motoros teszteket végeztessük el.

A motoros tesztek és végzésük ajánlott sorrendje

1. Egyensúlyi teszt (ha használják ezt a tesztet, ennek kell lennie az elsőnek)
2. Végtagmozgás gyorsaságát mérő teszt: lapérintés
3. Hajlékonysági teszt: ülésben előrenyúlás (kötelező)
4. Dinamikus láberőt mérő teszt: helyből távolugrás (kötelező)
5. Statikus erőt mérő teszt: kézi szorítóerő
6. Törzserőt mérő teszt: sit-up teszt, felülések (kötelező)
7. Funkcionális karerőt mérő teszt: függés hajlított karral (kötelező)
8. Futási sebességet, fűrgeséget mérő teszt: 10 x 5 m ingafutás
9. Kardio-respiratorikus állóképességi teszt:
 - a) 20 m-es ingafutás (mindig utolsónak kell elvégezni, kötelező)
 - b) 12 perces futás – Cooper teszt
10. Úszásnemek felmérése

Orvosi vizsgálatok

9., 11. és 13. évfolyamon

- testsúlymérés
- testmagasság mérése
- vérnyomásmérés
- színlátás vizsgálata
- látásképeség vizsgálata
- pajzsmirigy vizsgálata
- hallásvizsgálat
- általános belgyógyászati vizsgálat
- mozgásszervek vizsgálata
- vizeletvizsgálat
- idegrendszeri vizsgálat

Iskola fogászat: fogászati szűrővizsgálat

9. évfolyam: szeptember, október, 13. évfolyam: szeptember, október: szakmai alkalmassági vizsgálat

2 évente kötelező szűrővizsgálat

Az iskolai egészségnevelés célja

Az egészség, mint érték megfogalmazása

Az egészséges életmód kialakításának elősegítése

Az egészséges életvezetés stratégiáinak megerősítése.

A pedagógiai feladatok az egészségmagatartás szempontjából kritikus területeken:

- káros szenvedélyek
- egészséggel kapcsolatos alapismeretek (személyi higiéné, egészséges életmód, betegápolás, elsősegélynyújtás)
- családtervezés, családi életre nevelés
- biztonságos környezet kialakítása (baleset megelőzés)
- alapvető szexuális kérdésekben megfelelő tájékozottság
- egészséges táplálkozás alapelveinek felismerése, alkalmazása
- problémamegoldó, konfliktuskezelő készségek és képességek fejlesztése
- környezettudatos magatartás és életvitel támogatása
- rendszeres testmozgás jelentőségének felismerése, mozgásszervi betegségek megelőzése

Ezek alapján lényeges feladatok:

- állapotfelmérés (egészségi állapot mutatóinak mérése 9. évfolyamon felmenő rendszerben)
- kortársképzésben való részvétel
- pedagógusok képzésének megvalósítása
- hatékonyságmérés a program folyamatosságának biztosításához

A megvalósítás eszközei:

- iskolai újság
- kiállítás
- egészség (hét)nap
- sportnap
- film feldolgozása (Egy kosaras naplója, A nagy zabálás c. filmek)
- egészségkalauz
- egészségtan oktatása (biológia, osztályfőnöki, dráma stb. órán)
- egészségfejlesztési munkacsoport kialakítása (egészségfejlesztő tanár, védőnő, testneveléstanár, mentálhigiénés szakember, ifjúságvédelmi felelős)
- életmódprogram
- városi programokban részvétel
- védőnői fogadóóra, tanácsadás
- mentálhigiénés tanácsadás
- délutáni csoportfoglalkozás (pl. önismereti csoport)
- tanároknak egészségfejlesztéssel kapcsolatos tréning

5. KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

5.1. Alapok

5.1.1. Törvényi háttér

A környezeti nevelés fogalma

„Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre. Ezért a környezeti nevelés:

- megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő ill. élettelen környezettel;
- kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére;
- felkelti az igényt, képessé tesz:
 - a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására;
 - összefüggő rendszerben történő értelmezésére; a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére;
 - a problémák megkeresésére, okainak megértésére;
 - kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és ezáltal a lehetséges megoldások megkeresésére;
 - az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben;
 - a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.”

(KöNKP, 2004)

„A környezeti nevelés olyan értékek felismerésének és olyan fogalmak meghatározásának folyamata, amelyek segítenek az ember és kultúrája, valamint az őt körülvevő biofizikai környezet sokrétű kapcsolatának megértéséhez és értékeléséhez szükséges készségek és hozzáállás kifejlesztésében. A környezeti nevelés hatást gyakorol a környezet minőségét érintő döntéshozatalra, személyiségformálásra és egy széles értelemben vett viselkedésmód kialakítására.”

(IUCN, 1970)

Az alapelveket szabályozó jogi háttér

A nemzetközi előzmények közül azt az egyet említjük meg, mely az összes eddigi kezdeményezést magába olvasztja. Az **Egyesült Nemzetek Szervezetének** 57. közgyűlése 2002. december 20-án a 2005–2014 közötti évtizedet a *Fenntarthatóságra nevelés évtizedének* nyilvánította. Vagyis a nemzetközi közösség egy teljes évtizedet szán annak a célnak az elérésre, hogy az oktatás minden szintjét és formáját áthassák a fenntarthatóság, a környezet- és egészségvédelem alapértékei. E cél elérését nagymértékben szolgálják az iskolák környezeti- és egészségnevelési programjai. A hazai jogszabályi háttér az **Alkotmány** környezet- és egészségvédelemmel kapcsolatos paragrafusaiából vezethető le: 18. § A Magyar Köztársaság elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez. 70. § A Magyar Köztársaság területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez.

Az Alkotmányban megfogalmazott alapelvek megvalósulását – többek között – az alábbi **jogszabályok** és intézkedések garantálják: A *Környezetvédelmi törvény* (1995. évi LIII. törvény) 54. § 1. cikkelye szerint „...minden állampolgárnak joga van a környezeti ismeretek megszerzésére és ismereteinek fejlesztésére”. Az ismeretek terjesztése és fejlesztése állami, illetve önkormányzati feladat.

Magyarország második Nemzeti Környezetvédelmi Programjában (2003-2008)⁴ önálló tematikus akcióprogram kapott helyet a környezettudatosság növelése érdekében. A *Nemzeti Fejlesztési Tervben* a fenntarthatóságnak való megfelelés horizontális célként szerepel. A *Nemzeti Alaptantervről* kiadott 243/2003. sz. kormányrendelet⁵ kiemelt fejlesztési feladatként definiálja a környezeti nevelést.

„A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.”

(NAT 243/2003)

5.1.2. Helyzetkép

1. Belső: az iskola

A Bereczki Máté Szakképző Iskola éppen 100 évvel ezelőtt nyitotta meg kapuját mint Királyi Állami Kertmunkás Iskola.

Intézményünk egy főépületből és hozzá kapcsolódó helységekből áll pl.: gazdasági hivatal, műhelyek, egyéb oktató helységek, földhasználat, pince.

Nagy örömünkre a centenárium évében sportcsarnokot is avathattunk.

Tantermek száma: 12

Szaktanterem: 2

Csoportszoba: 3

Számítógépterem: 3

Könyvtár: 1

Büfé: 1

Dolgozók: 43 fő pedagógus

17 fő nem pedagógus beosztású

Tanulói létszám: 507 fő

Képzési irányaink:

Szakközépiskolában:

1. Rendvédelemi

2. Kertész és Gépész- képzés

Szakképzésben:

1. Mezőgazdasági gépészművelődés

2. Kertész- és növényvédelmi technikus

3. Virágkötő-berendező

4. Dísznövény- és zöldségtermesztő

5. Növénytermesztő gépész

6. Húsipari szakmunkás

- Az iskola helyi adottságai kitűnőek, parkkal övezett, melyben a meglévő környezeti értékek (védett növények, régi fák) megóvása illetve ezek pótlása kiemelt feladat.

- Az iskola különös figyelmet fordít a virágosításra.
- Az udvar térkövezett, a parkolónk rendbetétele égető probléma.
- Az iskola épületében is folyamatos bővítések, fejlesztések történtek. A központi fűtés korszerű, nyílászárók többsége hőszigetelt, maga az intézmény nem hőszigetelt. Hőtakarékosságunk így csak részben megoldott.
- Vízgazdálkodásunkat a fűtő kutak elősegítik.
- Az iskolában még nem működik a szelektív hulladékgyűjtés, bár a rossz elemeknek, akkumulátoroknak van gyűjtőhelye.
- A termekben új padok, székek és szekrények is vannak, nagy részükben hideg vizes mosdó szolgálja a diákok higiéniáját, bár szappanadagoló nincs.
- Általában teremhiánnyal küszködünk, hiányoznak a kisebb helyiségek (pl.: klubhelyiség szakköröknek).
- Termeink világosak, besötétíthetőek.
- Az iskola külleme nemcsak építészeti, hanem esztétikai feltételeknek is megfelel, nem úgy mint a belseje.
- A folyosók, tantermek hangulatosabbá, barátságosabbá tétele feladatunk!
- A folyosókon elhelyezett tablók jelentik a fénypontot.
- Technikai felszereltségünk audiovizuális téren nagyon hiányos, viszont számítástechnikai felszereltségünk kielégítő.

Iskolai büfé

Diákjaink délelőtti étkezésének egyik meghatározó tényezője az iskolai büfé kínálata. Fontos, hogy a büfé nem egy nagyvállalat része, hanem egy, az iskolánkra szabottan működő önálló egység legyen. Kíváncsi, hogy bővüljön az egészséges táplálkozáshoz nélkülözhetetlen tejtermék- és gyümölcskínálat. Időszerűvé vált annak felmérése, hogy az egészséges táplálkozás érdekében mi legyen a büfé kínálata. A tanulók és a tanárok körében ezt az iskolai diákönkormányzat, a szülők közt az iskola szülői munkaközössége végzi el. Az eredmény ismeretében az iskolavezetés megbeszélést folytat a büfé működtetőjével.

2. Külső: Az iskola közvetlen környezete

Az iskolát kertvárosi rész és lakótelep övezi. A környék általában gondozott, zöld rész is jellemző.

Találhatunk szelektív flakongyűjtőt, papírgyűjtőt is.

Mégis feladatunk a környék szeméttmentesítése, ami óriási kihívást jelent. Városunkban sok természetet kedvelő ember él, így a település nagy részt vállal a környezetnevelésben.

Városunk a Duna-Dráva Nemzeti Park mellett helyezkedik el. Helyi természeti adottságaink a Gemenc, mint a természetvédelmi terület és a Duna, Sugovica egy egészséges környezetet biztosít a városlakóknak.

Természeti értékeink ápolása mellett kulturális értékeink hangsúlyozása, megismertetése a környezeti nevelés feladata.

5.1.3. Erőforrások

1. Belső személyi erőforrások

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is. Az iskolának a következő tanévben – az alábbiakat figyelembe véve – ki kell dolgoznia részletesen is az iskolán belüli és kívüli kapcsolatrendszerét.

- *Tanárok.* Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés ill. oktatás közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, ki kell alakítanunk, illetve tovább kell fejlesztenünk a munkaközösségek együttműködését. *Azoknak a kollégáknak, akik most kívánnak bekapcsolódni az iskolai környezeti nevelési munkába, a tapasztaltabb kollégák tanácsokat, javaslatokat adnak.*
- *Diákok.* Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kultúrált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt különösen érdeklődő és elkötelezett tanulókból álló diákcsoportnak.
- *Tanárok és diákok.* A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. A diákok és tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is.
- *Tanárok és szülők.* Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván.
- *Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak.* Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy csökkentjük a felesleges papírfelhasználást (pl.: féloldalas papírlapok használata, kicsinyített és kétoldalas fénymásolás, digitális információáramlás), folyamatosan gyűjtsük a hulladékpapírt és a kifogyott nyomtatópatront. Példamutató, ha a tanulók látják, hogy az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószeret használunk. Ezek felkutatása és beszerzése az iskolai gondnok feladata. Az iskolai szelektív hulladékgyűjtés továbbfejlesztéséhez a takarítók aktív, környezettudatos munkájára is szükségünk van.
- *Fenntartó.* Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés – az iskola egész életén belül – a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos. Az iskola igazgatójának feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során a lehető leghatékonyabb helyzet megteremtését elérje. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskolai környezeti nevelési programokat.
- *Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények.* A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása. Szorgalmazandó a múzeumok, az állatkertek és a nemzeti parkok látogatása. Ezeket a látogatásokat a tanórákon készítjük elő. Iskolai tanulmányai során, minden tanulónak legalább egy környezeti témájú intézménylátogatáson részt kell vennie. Az adott intézménnyel a kapcsolatot a munkaközösségek egy megbízott tanára tartja.
- *Hivatalos szervek.* A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javasataikra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

2. Külső személyi erőforrások

A mellékelt táblázat segíti a külső személyi erőforrások feltérképezését

3. Anyagi források

A szükséges anyagi erőforrások megtervezése a költségigényes tanulásszervezési módoktól az épület környezetbarát módon való működtetésének feltételeiig mindenre terjedjen ki.

Azokat a környezeti nevelési programokat és célokat, melyeket a kötelező tanórai (hagyományos és nem hagyományos) keretekbe építünk be a kormányzat az önkormányzatokon keresztül támogatja. Ezért fontos

- Állami források: KvVM pályázata (KAC), OM pályázata, közös pályázat, pl. erdei iskolák támogatása.
- Önkormányzati és nemzetközi források: működési támogatás, magánalapítványi, EU-s támogatások
- Magánforrások: alapítványok, szponzorok
- Egyéb bevételek: pl. hulladékgyűjtésből származó bevétel, megtakarítások, vállalkozások stb.

5.2. Alapelvek, célok

5.2.1. Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk. Ezek fogalmát, tartalmát, megnyilvánulási módjait körül kell járnunk, meg kell világítanunk:

- a fenntartható fejlődés;
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések;
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései;
- alapvető emberi szükségletek;
- emberi jogok;
- demokrácia;
- elővigyázatosság;
- biológiai és társadalmi sokféleség;
- az ökológiai lábnyom.

Tartsuk szem előtt, hogy egy gyereket képezünk minden órán és foglalkozáson, vagyis fontos, hogy a diák fejében egységes rendszer alakuljon ki!

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink.

Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt;
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt;
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát;
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését;
- a rendszerszemléletet;
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését;
- az egészséges életmód igényét és elsajátítani az ehhez vezető technikákat, módszereket.

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban. Ilyenek például:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás;
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód;
- szintetizálás és analízis;
- problémaérzékenység, integrált megközelítés;
- kreativitás;
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód;
- vitakészség, kritikus véleményalkotás;
- kommunikáció, média használat;
- konfliktuskezelés és megoldás;

- állampolgári részvétel és cselekvés;
- értékelés és mérlegelés készsége.

Az iskola környezeti nevelési szemlélete

Napjainkban a világ figyelme a fenntartható fejlődés megteremtése felé irányul. Ez az élet minden színterén tapasztalható: szociális, gazdasági, ökológiai, politikai területeken is. A fenntarthatóság ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell elkezdenünk. A diákok számára olyan oktatást kell az iskolánkban biztosítani, amelyben a szakmai képzésen kívül hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktus-kezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását.

A fenti célok csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanít

5.2.2. Konkrét célok és feladatok

- A diákokban hajlandóságot ébreszteni az aktív részvételre, kialakítani a tenni akarást a problémák megoldására, kifejleszteni az eredményes konfliktuskezelés cselekvő képességét, aktivitást és jó együttműködést.
- Érzékennyé tenni a gyerekeket a harmonikus környezet szépségének befogadására, élvezetére.
- Segíteni a környezeti folyamatok, összefüggések megértését, a környezettudatos életvitel kialakítását, lehetővé tenni a természet teljességének, osztatlan egységének megérzését, az ehhez kötődő pozitív emóciók megélését, a környezetérzékenység javulását.
- Megvalósítani a helyes döntések meghozatalához szükséges ismeretek átadását, a magatartások, viszonyulások, értékrend, pozitív jövőkép és környezeti etika kialakulásához nélkülözhetetlen élmény-helyzetek biztosítását.
- Lehetővé tenni a problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésének, látásmódjának kialakítását.
- Felkészíteni a gyerekeket, hogy ha lehetőségük van választani, dönteni akkor a környezetkímélő termékeket, technológiákat részesítsék előnyben. Kialakítani a gyerekekben a károsodásokat megelőző gondolkodás, megismertetni a gyerekekkel a takarékos és mértékletes életvitel lehetőségeit.
- A környezeti nevelés beépítése a természettudományokon kívüli tantárgyakba (történelem, társadalomismeret-etika, művészeti tárgyak), ez lehetővé teszi, hogy az összetett és bonyolult környezeti jelenségeket, folyamatokat könnyebben megértsük több tudomány eredményeinek felhasználásával, a sokoldalú megközelítéssel.
- Ökológiai szemlélet tükröződése a természetes életközösségek sokféleségének megfigyelésével, a környezetben bekövetkező változások nyomon követésével, az élőhelyek megóvásával, megfelelő irányítással történő természetvédelmi tevékenységgel.
- A gyermekek környezetóvó, javító tevékenységének szervezésekor bekapcsolódás különböző természetvédelmi szervezetek (pl. Duna-Dráva Nemzeti Park).

5.3. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

5.3.1. Tanórai keretek

Hagyományos tanórai foglalkozások

A nemzeti alaptanterv és a kerettanterv lehetőségeit kihasználva – a tantárgyi programokból kiindulva – meg kell határozni a környezeti nevelési tananyagot. Minden tantárgyba próbáljuk

beépíteni a környezeti nevelés célkitűzéseit. Jelenjenek meg a környezeti nevelési programban itt az egyes tantárgyak elvárásai, céljai környezeti nevelési szempontból.

Meg lehet állapodni abban, hogy a tanárok a tanmenetben jelöljék valamilyen módon azokat az órákat, amelyek tananyaga szorosan kapcsolódik a környezeti nevelési célkitűzésekhez.

A tanórán a tananyagon kívül még sok apróság is nevel a környezet megóvására, környezetbarát életmódra.

5.3.2. Tanórán kívüli lehetőségek

A nem hagyományos tanórai foglalkozásokra ez idáig kevés lehetőségünk nyílt. Osztálykirándulások, múzeum látogatások, állatkert, vadaspark, nemzeti parkok látogatása során valósult meg a környezeti nevelés.

Ha lehetőségünk lesz rá a felsoroltak megvalósításával elérhetjük céljainkat:

- szakkör
- fakultáció
- gyűjtőmunka
- vetélkedő
- színház, mozi
- kirándulás, túra
- tanulmányút
- múzeum, állatkert látogatása, szennyvíztisztító, szeméttelp, papírgyár, tanya látogatása
- pályázatokon való részvétel
- iskolakert
- hulladékgyűjtés
- kiállítás (készítés, megtekintés)
- települési környezet szépítése
- tanösvény kialakítása
- városismereti játékok
- faültetés

5.4. Módszerek

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk megvalósítani. Ezek nem mindegyike ismert mindenki előtt, ezért olyan tanárképzést kellene szervezni, amelyen bemutatjuk az interaktív lehetőségeket. Fontos, hogy ezeket mindenki saját maga is kipróbálja, mielőtt diákokkal alkalmazza. A foglalkozások, módszerek így válnak csak hitelessé.

A lehetséges módszerek:

- kooperatív (együttműködő) tanulási technikák;
- játékok;
- modellezés;
- riportmódszer;
- projektmódszer;
- terepgyakorlati módszerek;
- kreatív tevékenység;
- közösségépítés;
- művészi kifejezés.

5.5. Taneszközök

Iskolánk nem rendelkezik a szükséges taneszközök nagy részével, melyek a környezeti nevelési munkát segítenék.

Fejleszteni kellene a könyvtárt: tankönyvekkel, természetismereti könyvekkel, folyóiratokkal, természet- és dokumentumfilmekkel, diasorozattal, plakátokkal.

Hiányoznak térképek, tájékozási eszközök (iránytű, tájoló), modellek, tablók. Hiányoznak a fizikai, kémiai, biológiai kísérletekhez szükséges eszközök, anyagok.

5.6. Az iskolai környezet

1. Az iskolaépület és működtetése

A helyzetelemzésben kiderült, milyen az iskola jelenlegi állapota, képe, és az is, hogy ez mit jelent környezeti nevelési szempontból. Ennek a fejezetnek az a célja, hogy átgondoljuk, mi az, amit változtatni szeretnénk és tudunk, hiszen az iskolai környezet is jelentős hatást gyakorol a gyerekek személyiségének formálódására. Meg kell próbálni olyan körülményeket létrehozni, mely lehetővé teszi, hogy a gyerekek örömmel érkezzenek az iskolába, úgy érezzék, hogy az iskola értük van.

A helyzetből adódó

Célok Tevékenység, feladat jellemzők

légszennyezés	- csökkentés	- zöldesítés az iskola környékén, az iskolakertben; - a növények gondozása, pótlása; - gyomtalanítás, elhagyott területek feltérképezése, gondozása a parlagfűmentesség érdekében; - tantermekben légtisztítók.
szemét	- tiszta, egészséges környezet	- szeméttárolók sűrítése; - szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás; - felvilágosító előadások az egészségkárosító anyagokról és a fertőzési veszélyekről; - utak sózása helyett ásványi örlemény használata.
az iskolabelső	- tiszta, meghitt környezet	- festések, felújítások, a dekorációhoz falitáblák, élősarkok, akvárium, madarak, a mellékhelyiségekben szappan, WC papír; - dohányzásra külön helyiség kialakítása; - portalanítás (atkák-allergia); - gyakori szellőztetés (belső szennyezőanyagok: formaldehid, szén-dioxid); - lábtörlők alkalmazása.
energia-felhasználás	- takarékos fűtés	- gázkazán szabályozása; - nyílászárók javítása, tető szigetelése, esetleg tetőkert;
világítás	- egészséges, takarékos; - a természetes fény preferálása	- hagyományos fénycsővek cseréje energiatakarékos, kompakt izzókra
vízfelhasználás	- egészséges ivóvíz;	- víztakarékos öblítés, csapok karbantartása;

	- a vízfogyasztás csökkentése.	- a klórozott szénhidrogéneket kiszűrő víztisztítók alkalmazása.
csatorna	- a csatorna karbantartása	- biológiai lebontók alkalmazása; - ecetsav, mosószóda, bórx, szódabikarbóna és egyéb környezetbarát takarítószer alkalmazása.
iskolakert	- tanítás, pihenés, felüdülés helye legyen	- (gyógy)növények gondozása, pótlása, gyógyösvény felújítása, tanösvény létrehozása; - csepegtető öntözés, önelzáró csapok; - fajátékok, madáretetők, madárodúk kihelyezése és gondozása.
udvar	- biztonságos aljzat	- az aszfaltozott rész felújítása
iskolabüfé	- egészséges ételek, italok	- gyümölcslevek és -teák; - friss és aszalt gyümölcsök; - joghurtok, sajtok, gabonapelyhes édességek.
az iskola eszközellátottsága	- a tanítás-nevelés élményközpontúságának növelése; - az esztétikai érzék fejlesztése; - egészséges személyiség kifejlődése.	- a tantermekben írásvetítő, TV, videó és számítógép; - esztétikus dekorációk, falitáblák, szemléltetőanyagok; - digitális fényképezőgép; - az étkező konyháján gáztűzhelyek, konyhai eszközök; - ismeretterjesztő folyóiratok, könyvtár, médiatár.

5.7. Kommunikáció

A környezeti nevelésben – jellegénél, összetettségénél fogva – nélkülözhetetlenek a kommunikáció legkülönbözőbb módjai. Ugyanakkor legalább ilyen fontos, hogy diákjaink a nagyszámú írott, hallott és látott média-irodalomban kritikusan, a híreket okosan mérlegelve tudják feldolgozni. Fontos számunkra, hogy képesek legyenek a szakirodalomban eligazodni, az értékes információkat meg tudják az értéktelentől különböztetni. Tanulóinkat meg kell tanítani a fellépésre, a szereplésre, az előadások módszertanára. Végzett munkájukról számot kell adniuk írásban és szóban egyaránt – ezen képesség napjainkban nélkülözhetetlen.

Iskolán belüli kommunikáció formái

- kiselőadások tartása megfelelő szemléltetőeszközökkel;
- házi dolgozat készítése;
- poszterek készítése és bemutatása;
- iskolarádió felhasználása híradásra;
- drótpostán történő levelezés: tanárokkal, szülőkkel, diákokkal;
- faliújságon közölt információk készítése;
- szórólapok készítése.

Iskolán kívüli kommunikáció formái

- környezetvédelmi cikkek feldolgozása különböző napilapokból;
- környezeti problémákról megjelent tudományos cikkek feldolgozása;
- környezetvédelemről szóló rádió- és televíziós hírek feldolgozása, értékelése;
- a környezet állapotfelmérésének értékelése, kapcsolatfelvétel az illetékesekkel;
- a közvetlen környezet problémáinak felmérése, értékelése, együttműködés az illetékes önkormányzattal.

5.8. Minősegbiztosítás / minőségellenőrzés

A minősegbiztosítás során a következő sémában lehet gondolkodni:

1. Készítünk egy tervet, majd kipróbáljuk
2. Ha nem működik, elemezzük a tervet, megkeressük a hibákat, helyesbítjük, majd újra kipróbáljuk.
3. Ha még mindig nem jó, megismételjük az előző lépést.
4. Ha a próba működik: végrehajtás, majd értékelés következik.

A környezeti nevelésben nem olyan egyszerű meghatározni a mérések, értékelések módjait, kritériumait, mint a hagyományos tantárgyi tudásszerzésben.

A tanulók környezeti nevelési eredményeinek értékelési szempontjai:

Egyes tanulók esetében

- az iskolai cél- és értékrendszer megvalósulása
- a szociális képességek alakulása
- a beállítódások és értékorientáció fejlődése
- a csoporthelyzet megismerése
- a konfliktuskezelés módjai

Osztályközösségek esetében

- a csoportviszonyok alakulása
- a közvélemény, a morális gondolkodás változása
- az informális kapcsolatrendszerek alakulása
- a tevékenységrendszer megismerése

A pedagógusok környezeti nevelési gyakorlata színvonalának minősítése:

- Rendelkeznek-e mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság és az együttélési morál alakítása során mintaként szolgálnak?
- Felkészülésüket áthatja-e az együttműködésre törekvés?
- Törekednek-e fenntartani az egyensúlyt a személyiség szabadsága és a munkavégzés rendje között?
- Tanulóik számára jól szervezett tevékenységek során biztosítják-e a sokoldalú, személyes tapasztalatszerzési lehetőséget és kommunikációs helyzetet?
- Alkalmat adnak-e az önálló elemzés, szabály, sejtés tanulói megfogalmazásának?
- Segítik-e a szabály, összefüggés, megállapítás napi élethelyzetekben megjelenő példáinak és a szükségszerűségeinek felismerését?

- Lehetőségeket biztosítanak-e arra, hogy a tananyag legyen természetes valóságában tanulmányozható, és élményt nyújtson?
- Megszervezik-e az egyéni és kooperatív tanulás formáit, biztosítják-e a differenciálás lehetőségeit a képességek fejlesztésének folyamatában?

Tantárgyak

- A tantárgyakban előírt környezeti nevelési tartalmakat az adott tantárgyra előírt ellenőrzési, értékelési formákkal tudjuk mérni.

A tanulók személyiség-fejlődése

- A tanulók személyiségének formálódását már nem ilyen egyszerű mérni: használhatunk kérdőíveket, szociometriai vizsgálatokat, különböző megfigyeléseket, egyéni vagy csoportos beszélgetéseket.

5.9. Továbbképzések

Az élethosszig tartó tanulás egy pedagógus számára nélkülözhetetlen. Ennek tartalmaznia kell a szakmai és a módszertani ismeretekben való fejlődést. Fontos lenne a tantestület tagjainak akkreditált környezeti neveléssel kapcsolatos továbbképzésekben való részvétele.

5.10. Hagyományok

Szervezeti hagyományok

Iskolánkban diákönkormányzat működik.

Tantárgyi hagyományok

Iskolánk szakképző iskola révén humán és reál tantárgyakból szerény versenyeredményeket tud felmutatni. pl. történelem OKTV-n a II. fordulóra nem jutnak be diákjaink. Biológiából az országos döntő előtt esett ki egy diákunk 1995-ben.

Legjelentősebb országos verseny- és pályázati eredményeink

1995/96-os tanév

OSZTV gépész	III. és XIX. helyezés
Dr. Szabó Gusztáv gépész	VII. helyezés
OKTV biológia	területi döntő

1996/97-es tanév

Dr. Porpáczy Aladár Emlékverseny kertész	VII. helyezés
Mathiász János Emlékverseny kertész	III. helyezés
OSZTV kertész	V. és VII. helyezés
KESZŐ kertész	I. helyezés
Dr. Szabó Gusztáv gépész	I. helyezés
OSZTV gépész	XVI. és XIX. helyezés
Kitaibel Pál biológia	VII. helyezés

1997/98-as tanév

Dr. Porpáczy Aladár Emlékverseny kertész	IV. helyezés
OSZTV kertész	XII. helyezés
KESZŐ kertész	III. helyezés
OSZTV gépész	XV. és XVII. helyezés
Dr. Szabó Gusztáv gépész	VII. helyezés
Kitaibel Pál biológia	I. helyezés

1998/99-as tanév

KESZŐ kertész	III. helyezés
OSZTV kertész	VII. helyezés
OSZTV gépész	XV. helyezés
Dr. Szabó Gusztáv gépész	IV. helyezés
Kitaibel Pál biológia	középdöntőbe 2 fő
Implom József Országos Helyesírási Verseny	XI. helyezés

Hazánk Mezőgazdasága Diákszemmel Pályázat
Élő Örökségünk Pályázat

II. és III. helyezés
III. helyezés

1999/2000-es tanév

Mathiász János kertész	V. helyezés
OSZTV kertész	1 fő döntőben
OSZTV gépész	1 fő döntőben
Dr. Szabó Gusztáv gépész	VII. helyezés
Implom József Országos Helyesírási Verseny	megyei II. és IX. helyezés
SZKTV (húsupari szakmunkás)	országos döntőben I. helyezés

Minden évben felmérjük tanulóink igényét szakkörök szervezésére, de sok irányú elfoglaltságuk gyengébb előképzettségük miatt nem igen élnek a lehetőségekkel.

Iskolánkban működik

- számítógépes szakkör
- Kitaibel Pál versenyre való felkészítés
- diáksport egyesület
 - atlétika
 - labdarúgás
 - kosárlabda
 - röplabda
 - kézilabda

Felzárkóztató korrepetálást szervezünk:

- matematikából
- magyar nyelvből
- német, angol nyelvből
- fizikából

A szakmai ismeretek bővítése és az elhelyezkedés megkönnyítése érdekében önköltséges alapon tanfolyamokat szervezünk pl.

- növényvédős
- virágkötő

Kulturális hagyományok

Az iskola nagy gonddal igyekszik őrizni iskolatörténeti hagyományait. Iskolánk fennállásának 75. és 90. évfordulójára emlékkönyv készült. Az iskolatörténet tárgyi és írásos dokumentumait elkülönítve raktározzuk. Hagyománnyá vált ezeknek időszak kiállítása is. Fontos feladatunk felkészülni iskolánk 100 éves fennállásának 2004-ben történő megünneplésére.

Rendezvényeink

Az egyes ünnepélyeknek - hagyományaink szerint - egy-egy párhuzamos osztály a felelőse az osztályfőnökeik segítségével.

A szeptemberi tanévnyitó ünnepély felelősei a 10. évfolyamos osztályfők és tanulók. A Gólyabálon a 12. évfolyam köszönti műsorral, tréfás avatással az elsősöket, akik bereczkis fogadalmat tesznek.

Október hónapban a 12. évfolyam rendezi a szüreti bált. Ennek kapcsán hagyomány a néptánc bemutató és a "szőlőlopás", csősz és bíró közreműködése.

A februári szalagavatót a 11. osztályok rendezik, műsorral, vendéglátással és tánccal.

A karácsonyi ünnepségen a magyar szakos kollegák vezetésével több évfolyam tanulói szerepelnek.

Mikuláskor osztályfői órán szokás egymást megajándékozni valami tréfás aprósággal, vers vagy kis jellemzés kíséretében.

Januárban a kertész tanárok rendezik a Vince-napot. Tréfás vetélkedő, szakmai ügyességi verseny keretében verik csapra jelképesen a boros hordót, amiben ilyenkor must van.

A februári farsangi bál a diákönkormányzat feladata.

A májusi ballagási ünnepély felelősei a 11. évfolyamosok.

Diáknap, ahol különböző sportrendezvényeken vehetnek részt a diákok: pl. iskolai labdarúgó, röplabda, kosárlabda bajnokság.

A tanévet a 9. évfolyamosok műsora zárja.

Az iskolai hagyományok kiegészítése

Az intézményben megjelent új szakokhoz kapcsolódó rendezvények

- húsupari szakmunkások
A Bereczkis Diáknap keretében a Délhús Rt. által szervezett, vásárlással egybekötött termékbemutató, a cég profilját, munkáját ismertető előadás.
- rendvédelem
A Bereczkis Diáknapon a rendőrség önvédelmi bemutatója, amennyiben lehetséges, az „akciós csapat” bemutatkozása
- virágkötő-berendezők
Az adventi és a húsvéti időszakban virágkötészeti bemutató, melyen a látogatók megismerkedhetnek az adventi koszorú, valamint az asztaldíszek készítésének fortélyaisaival, s vásárlási igényeiket is kielégíthetik.

Egyéb rendezvények

- Iskolánk névadójának születésnapján osztályok közötti verseny rendezése, melynek témája Bereczki Máté életútja, munkássága.
A témával a tanulók 9. osztályban osztályfőnöki órán már kapcsolatba kerültek. További felkészülési lehetőség megjelölt szakirodalom alapján történhet.
- Tavaszi időszakban a Vince naphoz hasonló program szervezése
Témája: a keresztény kultúrkörben is megjelenő, általában a pogány hiedelemvilágban gyökerező, termékenységgel kapcsolatos szokások, rítusok felelevenítése, melynek ismerete fontos a gyakorló gazdák számára. (Fontos tavaszi munkálatok, ezzel kapcsolatos ünnepek, hiedelmek.)

Iskolai műsorok dekorációja

Amennyiben az adott műsor, rendezvény megkívánja –a lehetőségekhez mérten– a virágkötők készítsék el a szükséges dekorációt. Mindez emelné az adott program színvonalát és jelezné ezen szakma fontosságát és elismertségét.

Egyéb hagyományaink

Április 22-én, a Föld napján a városért dolgozunk, környezetünket szépítjük. Az írásbeli érettségi szünetből egy napot dolgozunk az iskoláért.

Évente egy alkalommal minden osztály színházba megy, az iskolabusz ez esetben önköltséges. Kirándulásainknak elsősorban szakmai szempontok szerint van hagyománya.

9. évfolyamok Dunakanyar és környéke.

10. évfolyamok Sopron, Szombathely és környéke

11. évfolyamok Eger és környéke

12. évfolyamok Tokaj és környéke

13. évfolyamok - választás szerint szakmai programmal egybekötve

Május hónapban a tantestület egy napos kiránduláson vesz részt.

Évente egy-két alkalommal tanárok és dolgozók közös vacsorán, táncmulatságon szórakoznak együtt (nőnap, karácsony vagy spontán kezdeményezés alapján).

6. A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

6.1. A pedagógiai program érvényességi ideje

1. Az iskola 2006. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját a pedagógiai program alapján.
2. Ezen pedagógiai program érvényességi ideje négy tanévre – azaz 2006. szeptember 1. napjától 2010. augusztus 31. napjáig – szól.

6.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

1. A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
 - A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.
2. A 2009/2010-es tanév során a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén ezen pedagógiai programot módosítani kell, vagy teljesen új pedagógiai programot kell kidolgoznia.

6.3. A pedagógiai program módosítása

1. A pedagógiai program módosítására:
 - az iskola igazgatója;
 - a nevelőtestület 30 %-a;
 - a nevelők szakmai munkaközösségei;
 - az SZMK vezetősége;
 - az iskola fenntartójatehet javaslatot.
2. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.
3. A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától kell bevezetni.

6.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.
2. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
 - az iskola fenntartójánál;
 - az iskola igazgatójánál;
 - az iskola irattárában;
 - az igazgatóhelyetteseknél;
 - az iskola könyvtárában;
 - a nevelők szakmai munkaközösségeinek vezetőinél.
 - az iskola nevelői szobájában;

6.5. A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása

A pedagógiai programot a nevelőtestület **2008. 10. 20-án** tartott ülésén véleményezte, és elfogadásra javasolta.

Kelt: Baja, 2008. 10. 20.

Horváth László
igazgató

.....
a nevelőtestület tagja